MUSIC วารสารเพลงดนตรี JOURNAL

ISSN 0858-9038
Volume 27 No.5
January 2022





PENINSULA MOMENTS

At The Peninsula Bangkok, world-class hospitality enriched with compelling Thai cultural experiences creates perfect memorable moments.

THE PENINSULA
BANGKOK

HONG KONG • SHANGHAI • BEIJING • TOKYO • NEW YORK • CHICAGO • BEVERLY HILLS • PARIS • BANGKOK • MANILA
Under Development LONDON • ISTANBUL • YANGON • peninsula.com

EDITOR'S TALK

สวัสดีปีใหม่ผู้อ่านเพลงดนตรีทุกท่าน

เราต้อนรับปีพุทธศักราช ๒๕๖๕ ด้วยการระบาดของโควิด-๑๙ สายพันธุ์โอไมครอน ซึ่งเราหวังว่าจะเป็นการกลายพันธุ์ครั้งสุดท้ายของเชื้อไวรัสนี้ และท้ายที่สุดจะกลายเป็นโรคประจำถิ่นเหมือนไข้หวัดทั่วไป ขอให้ผู้อ่านติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดและปฏิบัติตัวตามแนวทาง Universal Prevention เพื่อให้อยู่รอดปลอดภัยจากโควิด-๑๙

เมื่อต้นเดือนมกราคมที่ผ่านมา วง Thailand Phil ได้จัดแสดงคอนเสิร์ต “The Adventures of Sandalwood Boy” เป็นการแสดงวงออร์เคสตราผสมผสานกับวงดนตรีไทย วงดนตรีพื้นบ้าน และการแสดงละครหุ่นไม้จันทน์หอม ซึ่งเป็นไม้ประจำจังหวัดของนครปฐม โดยเนื้อเรื่องของการแสดงดัดแปลงมาจากเรื่องพินอคคิโอ เรียบเรียงดนตรีและควบคุมวงโดย ผศ. ดร.ธนพล เศตะพราหมณ์ ผู้อ่านที่พลาดการแสดงนี้ สามารถพลิกไปอ่านเบื้องหลังการแสดงและบรรยากาศการแสดงได้ในเรื่องจากปก

สำหรับบทความด้านดนตรีวิทยา นำเสนอเรื่องราวความรักของควีนวิกตอเรียและเจ้าชายอัลเบิร์ต และความหลงใหลที่ทั้งสองพระองค์มีให้แก่ดนตรี ทั้งความสามารถด้านการบรรเลงและประพันธ์ดนตรี อีกทั้งยังเป็นผู้อุปถัมภ์และวางรากฐานด้านดนตรีของประเทศอังกฤษ ทั้งก่อตั้งสถาบันการศึกษาด้านดนตรี Royal College of Music และหอแสดงดนตรี Royal Albert Hall

ด้านบทความการเดินทางของพระเจนดุริยางค์ ในเดือนนี้เสนอเป็นตอนที่ ๗ โดยในตอนนี้ได้เดินทางไปเยือนกรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย และกรุงเบอร์ลิน ประเทศเยอรมนี ได้เข้าชมบริษัทตีพิมพ์โน้ตเพลงและบันทึกเสียง อีกทั้งยังได้เข้าฟังการซ้อมใหญ่ของวง Berliner Philharmonic Orchestra ด้วย

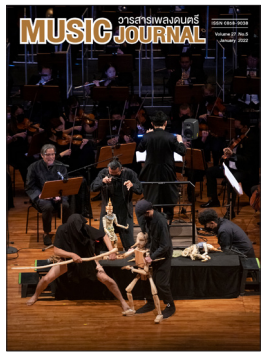
คอลัมน์ Study Abroad นำเสนอบทความการเรียนดนตรีบำบัดในระดับปริญญาโท ที่มหาวิทยาลัย Texas Woman’s University ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยฉบับนี้เสนอเป็นตอนที่ ๑ สำหรับผู้อ่านที่สนใจสามารถพลิกไปอ่านข้อมูลการเตรียมตัวเพื่อสอบเข้าเรียนได้ในเล่ม

นอกจากนี้ยังมีบทความที่น่าสนใจด้านธุรกิจดนตรี ดนตรีไทย ดนตรีศึกษา ดนตรีสมัยนิยม บทความรีวิว และ The Pianist ให้ติดตามอีกเช่นเคย

ในวาระขึ้นปีใหม่นี้ วารสารเพลงดนตรีขออวยพรและส่งมอบความสุขให้ผู้อ่านทุกท่าน ผ่านบทความและสาระทางด้านดนตรีที่หลากหลาย

ดวงฤทัย โพคะรัตน์ศิริ

MUSIC วารสารเพลงดนตรี JOURNAL



Volume 27 No. 5
January 2022

กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ในการพิจารณาคัดเลือกบทความลงตีพิมพ์โดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า สำหรับข้อเขียนที่ได้รับการพิจารณา กองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ที่จะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม โดยรักษาหลักการและแนวคิดของผู้เขียนแต่ละท่านไว้ ข้อเขียนและบทความที่ตีพิมพ์ ถือเป็นทัศนะส่วนตัวของผู้เขียน กองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นด้วย และไม่ขอรับผิดชอบบทความนั้น

เจ้าของ
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล

บรรณาธิการบริหาร
ดวงฤทัย โพคะรัตน์ศิริ

หัวหน้ากองบรรณาธิการ
ธัญญวรรณ รัตนภพ

ที่ปรึกษากองบรรณาธิการ
Kyle Pyr

ฝ่ายภาพ
คนึงนิจ ทองใบอ่อน

ฝ่ายศิลป์
จรุญ กะการดี
นรเศรษฐ์ รังหอม

พิสูจน์อักษรและรูปเล่ม
ธัญญวรรณ รัตนภพ

เว็บมาสเตอร์
ภรณ์ทิพย์ สายพานทอง

สำนักงาน
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล
(วารสารเพลงดนตรี)
๒๕/๒๕ ถนนพุทธมณฑลสาย ๔
ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล
จังหวัดนครปฐม ๗๓๑๗๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๘๐๐ ๒๕๒๕-๓๔
ต่อ ๓๒๐๕
โทรสาร ๐ ๒๘๐๐ ๒๕๓๐
musicmujournal@gmail.com

DEAN'S CORNER



สวัสดีปีใหม่ทุกท่านที่เป็นผู้สนับสนุนวารสารเพลงดนตรีมาโดยตลอดครับ หวังว่าปีนี้จะเป็นปีที่เปี่ยมไปด้วยความหวังในการพัฒนา การกลับมาทำหน้าที่ได้อย่างปรกติมากขึ้นในสถานการณ์โรคระบาดที่ต่อเนื่องมาอย่างยาวนาน ปีนี้วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ได้เริ่มกลับมาทำกิจกรรมอย่างต่อเนื่องภายใต้กฎเกณฑ์ข้อบังคับจากทางจังหวัดนครปฐม แต่เรามีความหวังว่าเราจะสามารถจัดกิจกรรมการแสดงและการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ภายใต้สถานการณ์นี้ เราได้มีการจัดการแสดง ไม่ว่าจะเป็นการเปิด season ของวง Thailand Philharmonic Orchestra และการแสดงคอนเสิร์ตในวันส่งท้ายปีเก่าที่เซ็นทรัลเวิลด์ อีกทั้งการแสดงคอนเสิร์ตในวันเด็ก ซึ่งเป็นการแสดงที่สร้างให้เกิดความร่วมมือในการทำงาน ไม่ว่าจะเป็นจากนักแสดง นักเชิดหุ่น ผู้สร้างฉากและออกแบบเครื่องแต่งกาย นักดนตรี การแต่งเพลงใหม่ประกอบการแสดง เป็นการร่วมกันสร้างสรรค์ผลงานจากการห่างหายไปนานเพราะการปิดกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งการแสดงทั้งหมดที่เกิดขึ้นเป็นการสร้างความมั่นใจและความเชื่อมั่นให้แก่มหาวิทยาลัย ว่าเราสามารถบริหารจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี โดยมีมาตรการที่เคร่งครัดเพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น เป็นการส่งเสริมให้ผู้คนกลับมาใช้ชีวิตที่เป็นปรกติมากขึ้น แต่ยังคงตระหนักถึงความปลอดภัยและการป้องกันตัวเองอย่างดี ซึ่งเมื่อเราทำแบบนี้และประสบความสำเร็จในการจัดงานอย่างต่อเนื่องก็จะเป็นต้นแบบในการจัดงานคอนเสิร์ตต่าง ๆ ให้แก่องค์กรอื่น ๆ ในอนาคตด้วยเช่นกัน

ในวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2565 วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ได้จัดคอนเสิร์ต Asian Connection เป็นการแสดงผลงานการประพันธ์เพลงโดยนักแต่งเพลงชาวเอเชียจากหลายประเทศ เช่น จีน ญี่ปุ่น และไทย ซึ่งในการแสดงนี้ได้รับเกียรติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม พร้อมด้วยคุณหญิงปัทมา ลีสวัสดิ์ตระกูล เข้ารับชมการแสดง ซึ่งเป็นการแสดงที่ผสมผสานเครื่องดนตรีพื้นบ้านเข้ากับวงออร์เคสตรา เป็นการนำเสนอมิติที่แตกต่างสำหรับวง เป็นการทำงานร่วมกันระหว่างวงสากลกับนักดนตรีพื้นบ้าน การแลกเปลี่ยนเหล่านี้จะช่วยทำให้เกิดการพัฒนาในแวดวงดนตรีในระดับชาติ เพื่อพัฒนาต่อยอดให้นักดนตรีไทยสามารถขยายฐานผู้ฟังให้กว้างขวางมากขึ้นและนำเสนอศักยภาพในการแสดงของเครื่องดนตรีไทยพื้นบ้านให้วงการดนตรีร่วมสมัยในรูปแบบออร์เคสตรา ได้มีโอกาสรับชมและเรียนรู้เรื่องเครื่องดนตรีของประเทศไทย การทำงานร่วมกันและแลกเปลี่ยนกัน เหล่านี้เป็นการสร้างโอกาสในการแข่งขันและสร้างการต่อยอดให้แก่เศรษฐกิจสร้างสรรค์เพื่อต่อยอดเรื่อง soft power ของประเทศไทยต่อไปในอนาคต

ในด้านการบริหารจัดการวิทยาลัยได้จัดทำแผนการปรับปรุงองค์กรและบริหารองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีการจัดอบรมและวางแผนร่วมกันในการเปลี่ยนองค์กรให้ดีขึ้น และต่อยอดสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการวางแผนเพื่อปรับการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับการทำงานในภาคอุตสาหกรรมทางด้านดนตรีอีกด้วย ซึ่งสิ่งที่เกิดขึ้นในระยะเวลาอันสั้นของปีใหม่นี้จะเป็นจุดเริ่มต้นที่สร้างความมั่นใจว่าตลอดทั้งปีนี้จะมีการดำเนินการที่ดีขึ้น และหวังว่าประเทศไทยจะผ่านพ้นอุปสรรคทั้งหลายไปได้ด้วยดี ขอให้ทุกท่านมีแต่ความสุขในช่วงเทศกาลปีใหม่และปลอดภัยจากโรคภัยทั้งหลายในปีนี้

ดร.ณรงค์ ปรางค์เจริญ
คณบดี
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์
มหาวิทยาลัยมหิดล

สารบัญ Contents

Cover Story



04
Children's Day Concert 2022: The Adventures of Sandalwood Boy
ณัฏฐา อุทยานัง (Nuttha Udhayanang)

Music Entertainment

08
"เรื่องเล่าเบาสมองสนองปัญญา" เพลงไทยสากลเชิดชูชื่นชมสตรีนารีนาง (ตอนที่ ๔)
กิตติ ศรีเปารยะ (Kitti Sripaurya)

Musicology



24
"ดนตรี" สะพานเชื่อมรักของควีนวิกตอเรียและเจ้าชายอัลเบิร์ต
กฤตยา เชื่อมวราศาสตร์ (Krittaya Chuamwarasart)

Thai and Oriental Music

28
ภูมิวิทยาการเพลงเรื่อง (ตอนที่ ๑)
เดชน์ คงอิ่ม (Dejn Gong-im)

Phra Chenduriyang in Europe



34
ตามรอย พระเจนดุริยางค์ท่องยุโรปกว่า ๑๐ เดือน (ตอนที่ ๗): พระเจนดุริยางค์กับสำนักพิมพ์และสมาคมดนตรีชั้นนำในกรุงเวียนนา
จิตร์ กาวี (Jit Gavee)

Music Business

42
"Special Project in Music Business" โพรเจกต์ที่ไม่ง่าย... แต่เรียนรู้เพียบ (ตอนที่ ๓)
เพ็ญญาภรณ์ เหล่าธนาสิน (Penyarporn Laothanasin)

Music Education

46
ME OPEN HOUSE 2021 เปิดบ้านดุริยางคศิลป์ สาขาวิชาดนตรีศึกษา
ธันยาภรณ์ โพธิกาวิน (Dhanyaporn Phothikawin)

Study Abroad

48
การเรียนดนตรีบำบัด ระดับปริญญาโท ณ Texas Woman's University ประเทศสหรัฐอเมริกา (ตอนที่ ๑)
ณัชชา วิริยะสกุลธรณ์ (Nutcha Viriyasakultorn)

The Pianist



52
Ingrid Fuzjko Hemming A Pianist of Silence & Solitude
Yun Shan Lee (ยุน ชาน ลี)

Review

56
เชื่อมต่อโลกไฮบริดด้วยเสียงดนตรีสมัยใหม่ ในงาน Thailand New Music and Arts Symposium 2021
จิตร์ กาวี (Jit Gavee)



Children's Day Concert 2022: The Adventures of Sandalwood Boy

เรื่อง:
ณัฏฐา อุทยานัง (Nuttha Udhayanang)
นักวิชาการกิจกรรม
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

การแสดงคอนเสิร์ตของวงดุริยางค์ฟิลฮาร์โมนิกแห่งประเทศไทย (Thailand Philharmonic Orchestra) ประจำเดือนมกราคมของทุกฤดูกาลนั้นจะเป็นการต้อนรับปีใหม่ด้วยคอนเสิร์ตวันเด็ก (Children's Day Concert) และตามด้วยงาน Thailand International Jazz Conference (TIJC) แต่เนื่องด้วยสถานการณ์โควิดที่มีมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๓ จนถึงขณะนี้ รวมเป็นเวลาทั้งหมดสองปี ทำให้ Children's Day Concert และงาน TIJC ต้องประกาศเลื่อนมาอย่างต่อเนื่อง

ในช่วงปลายปี ๒๕๖๔ที่สถานการณ์โควิดทั่วโลกและในประเทศไทยที่มีท่าทีว่าจะเริ่มคลี่คลายนั้น Project Children's Day Concert ของ Thailand Phil ที่เป็นส่วนหนึ่งของโครงการ Nakhon Pathom: City of Music ได้มีการเดินหน้าขึ้นอีกครั้ง เนื้อเรื่อง หุ่นกระบอก และบทเพลงที่ได้สร้างสรรค์ไว้ ได้มีการนำกลับมาปรับให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เพื่อที่จะมานำแสดงมอบความสุขให้แก่เด็ก ๆ ในสัปดาห์วันเด็กแห่งชาติประจำปี ๒๕๖๕ ที่ผ่านมา

จากความสำเร็จและเสียงตอบรับที่ดีต่อเนื่องจากความร่วมมือระหว่าง Thailand Phil กับมูลนิธิหุ่นสายเสมา ในปี ๒๕๖๐ ในการแสดง Petrushka (1911/rev.1947) ของอิกอร์ สตราวินสกี (Igor Stravinsky) โดยเป็นรูปแบบการแสดงผสมผสานระหว่างการบรรเลงเพลงและเล่าเรื่องประกอบกับหุ่นสารพัดประเภทโดยใช้หุ่นผีตาโขนเป็นตัวนำ ตามมาด้วยการร่วมงานกันเพื่อสร้างคอนเสิร์ตวันเด็กปี ๒๕๖๒ ในการเล่านิทานเพลง Peter and the Wolf (1936) ของเซอร์เกโปรโกเฟียฟ (Sergei Prokofiev) ประกอบการแสดงหุ่นซึ่งดัดแปลงมาจากวัสดุจักสานและวัสดุพื้นบ้านอื่น ๆ และในปี ๒๕๖๓ Sudsakorn: The Musical Fable ซึ่งนำเอาเรื่อง 'สุดสาคร' มาสร้างเป็นการแสดงหุ่น

ประกอบกับภาพวาดทราย และดนตรีประพันธ์ใหม่โดยธนพล เศตะพราหมณ์ ซึ่งเป็นการสร้างบทเพลงขึ้นมาโดยตั้งใจให้ผู้ฟังรุ่นเยาว์สามารถเข้าถึงดนตรีออร์เคสตราทั้งสำเนียงคลาสสิกและสำเนียงไทย

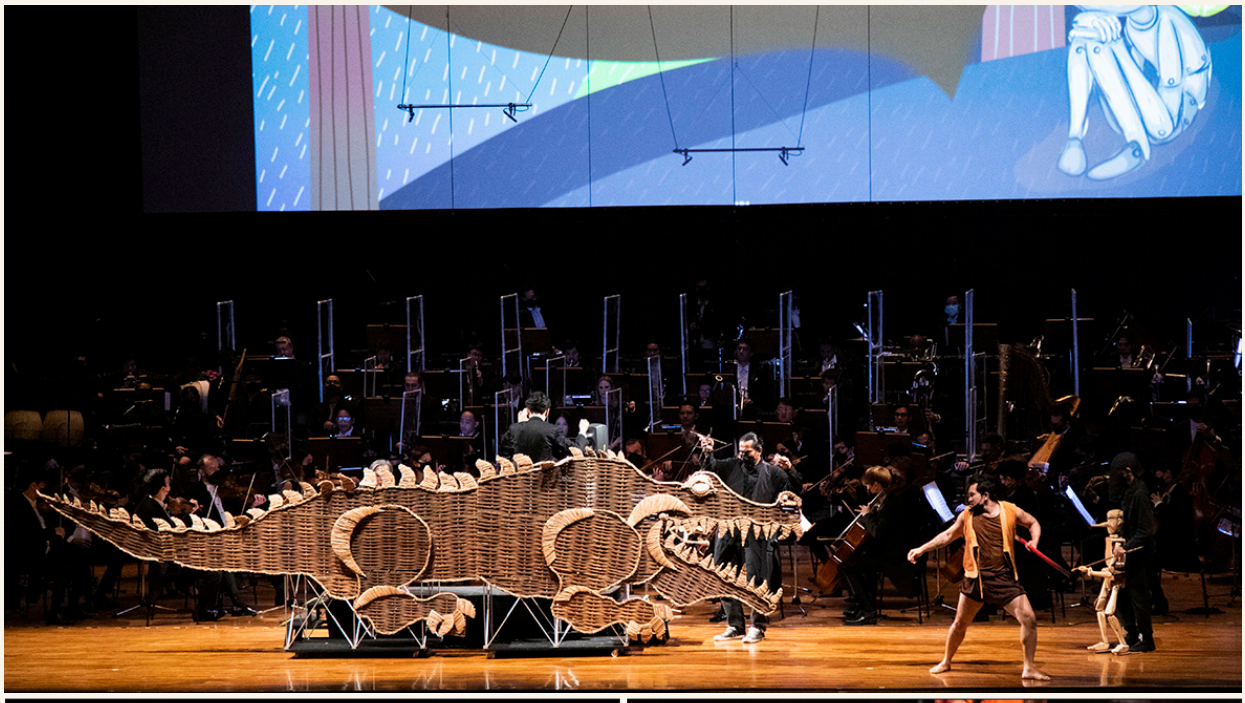
ในงาน Children's Day Concert ปี ๒๕๖๕ ที่ผ่านมานี้ วง Thailand Phil ร่วมกับมูลนิธิหุ่นสายเสมา สาขาวิชาดนตรีไทย และสาขาวิชาการขับร้องและละครเวที วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล สร้างสรรค์งานดนตรีผสมผสานขึ้นมาอีกครั้ง โดยได้เลือกนำเอาเค้าโครงจากนิทานเด็กที่ทุกคนรู้จักกันดีอย่าง Pinocchio (1883) มาดัดแปลงเป็นเรื่องราวอันเกิดขึ้นในดินแดนแถบนครปฐมที่ถูกจินตนาการขึ้นมาใหม่ โดยใช้ชื่อว่า 'มหัศจรรย์หุ่นไม้จันทน์หอม' หรือในชื่อภาษาอังกฤษ 'The Adventures of Sandalwood Boy'



เนื่องจากความมุ่งมั่นที่อยากให้เยาวชนได้เพลิดเพลินไปกับการแสดงร่วมกับการรู้จักท้องถิ่น และคาดหวังว่าให้เกิดข้อคิดที่ตัวผู้ปกครองและเด็กสามารถนำไปขบคิดพูดคุยกันต่อได้ ทางผู้ประพันธ์จึงได้ปรับเปลี่ยนตัวละคร สถานที่ และบทให้มีความสอดคล้องกับวัฒนธรรมและสถานที่จริงในท้องถิ่นนครปฐม โดยยังคงเส้นเรื่องหลักที่ผู้ชมทุกคนไม่ว่าจะเด็กหรือผู้ใหญ่คุ้นเคยกันอยู่แล้ว ยกตัวอย่างเช่น The Blue Fairy ได้ปรับเปลี่ยนให้เป็นกินรีปลาวาฬ จระเข้ยักษ์ สถานที่ต่าง ๆ ในจังหวัดนครปฐม เช่น ตำบลสัมปทวน ถนนท่านา รวมไปถึงการสอดแทรกเรื่องตำนานพญากง พญาพาน ซึ่งเป็นตำนานพื้นบ้านที่มักนำมาใช้เล่าความเป็นมาของพระปฐมเจดีย์ ในด้านหุ่นที่ใช้ในการแสดงครั้งนี้ ก็เป็นการใช้วัสดุต่าง ๆ ที่เป็นของพื้นบ้านหรือเป็นของประจำจังหวัดนครปฐมที่เป็นวัสดุจากธรรมชาติ โดยตัวหุ่นไม้หลัก ก็ใช้ชื่อว่า หุ่นไม้จันทน์หอม ซึ่งเป็นไม้ท้องถิ่นของจังหวัดนครปฐม

นอกจากโครงเรื่องและหุ่นต่าง ๆ







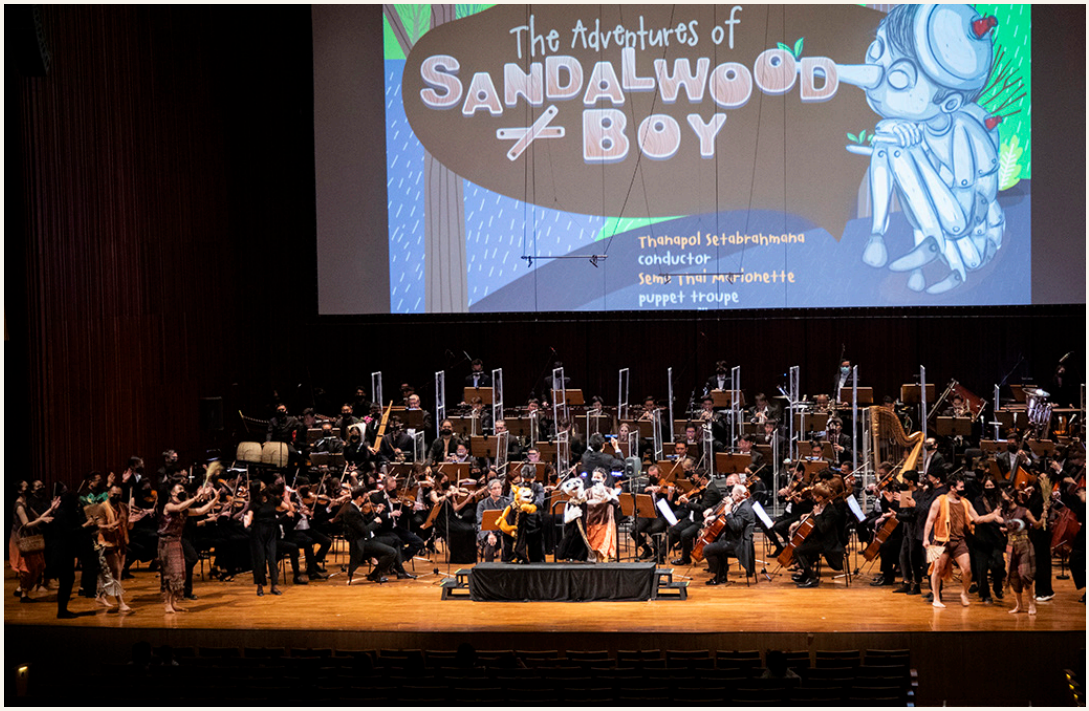







The Adventures of
SANDALWOOD BOY
Thanapol Setabrahmana
conductor





ที่ใช้ในการแสดงครั้งนี้ที่ก็มีความพิเศษในทุก ๆ ครั้งในรูปแบบของมูลนิธิหุ่นสายเสมาแล้วนั้น ในการแสดงครั้งนี้ อาจารย์ธนพลยังได้เชิญวงดนตรีไทยเข้ามาร่วมบรรเลงกับวง Thailand Phil ด้วย โดยในวงดนตรีไทยที่นำมาบรรเลงร่วมกับวงออร์เคสตราครั้งนี้ มีความผสมผสานกันอย่างลงตัว เรียกได้ว่า “พอดี” โดยที่ไม่ได้มีการลดทอน หรือหนุนแต่วงใดวงหนึ่ง แต่เป็นการดำเนินเรื่องราวด้วยดนตรีอย่างมีชั้นเชิง วงดนตรีไทยมาในจังหวะที่ควรมา วงออร์เคสตราเสริมในจังหวะที่ควรเสริม

ดังเช่นในบทเพลงที่ประพันธ์สำหรับสุดสาครใน Children’s Day Concert 2020 ผู้ประพันธ์มีการ assign music theme หรือ theme sound ให้แก่ตัวละครต่าง ๆ โดยครั้งนี้ที่สามารถเห็น (ฟัง) ได้ชัดคือ เสียงท่วงทำนองของพิณเปี๊ยะ ที่เป็นเหมือนเสียงประจำตัวละครกินรีในทุก ๆ ฉากที่กินรีเข้า ผู้ฟังจะต้องได้ยินเสียงพิณเปี๊ยะร่วมด้วยเสมอ

ในพื้นเรื่องเดิมของพินอคคิโอนั้นเป็นการเล่าเรื่องของเด็กชายที่ไม่เชื่อฟังผู้ใหญ่และได้รับบทลงโทษเป็นการจมูกยาว ซึ่งเป็นรูปแบบของนิทานสั่งสอนคุณธรรม (didactic tale) ค่อนข้างชัดเจน และจึงมิใช่เรื่องแปลกที่ในการดัดแปลงพินอคคิโอสำหรับภาพยนตร์ ละครเวที หรือในรูปแบบอื่น ๆ หลายครั้ง จะมีการตีความเรื่องพินอคคิโอออกไปหลากหลาย ตั้งแต่เรื่องแนว coming-of-age ไปจนถึงนิทานสอนใจ รวมถึงงานที่เกี่ยวข้องกับอุดมการณ์ทางการเมือง ซึ่งการเติบโตและผจญภัยของเด็กที่ออกไปเผชิญโลกนั้นสามารถมองได้ในหลายแง่มุมมาก

ในการดัดแปลงในรูปแบบของ ‘มหัศจรรย์หุ่นไม้จันทน์หอม’ ได้หยิบยืมเรื่องของหุ่นไม้ที่ถูกสร้างขึ้นมาแล้วออกไปเผชิญสิ่งต่าง ๆ ในโลก ในฐานะการจำลองชีวิตของเด็กคนหนึ่งที่ต้องประสบพบเจอเรื่องมากมายจนกลายเป็นผู้ใหญ่ ทั้งการเลือกและตัดสินใจด้วยตัวเอง เรียนรู้และเติบโตผ่านสิ่งที่สังคมรอบข้างก่อร่างสร้างความหมายให้แก่ชีวิต สิ่งที่จันทน์หอมจะได้เจอนั้น จะถูกอ่านอย่างไร เป็นสิ่งที่สามารถตีความได้ตามจินตนาการของผู้ชมทุกท่าน กับคำกล่าวจบเรื่องของกินรีที่มีใจความว่า “จันทน์หอมมองเห็นโลกผ่านสายตาของตนเอง กินรีทำหน้าที่แค่คอยเฝ้ามอง”



“เรื่องเล่าเบาสมองสนองปัญญา”

เพลงไทยสากลเชิดชูชื่นชมสตรีนารีนาง (ตอนที่ ๔)

เรื่อง:
กิตติ ศรีเปารยะ [Kitti Sripaurya]
อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีสมัยนิยม
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

“อยากจะขับรถต้องเรียนเสียก่อน ส.สะพานมอญสอนให้ได้ผล...” ๒ ประโยคแรกของเพลงโฆษณาชิ้นหนึ่งในยุคกว่าครึ่งศตวรรษมาแล้ว ปัจจุบันก็ยังมีการพูดถึงงานนี้อยู่บ่อยครั้งในแง่ขำขัน อันแสดงถึงความสามารถของผู้ประพันธ์ที่รังสรรค์ “jingle” ติดหูต้องตาประชาชน เขาคือ “นคร มงคลายน” ผู้ได้รับสมญานามว่า ราชาเพลงแปลง นอกจากงานเพลงโฆษณาที่โดดเด่น เขายังได้สร้างผลงานเพลงไทยสากลอันเป็นอมตะ อาทิ “บางปะกง” (ฝั่งชายน้ำบางปะกง ยามอาทิตย์ใกล้อัสดง ใกล้จะค่ำลงแล้วหนา...) “น้ำตกสาริกา” (เมื่อเยือนถึงถิ่นที่เคยได้มาน้ำตกสาริกานั้นยังคงเตือนใจมั่น...) และอีกหลายเพลงฝากไว้ให้แก่สังคมไทย (“jingle” หมายถึง เพลงสั้น ๆ ที่ใช้ในการโฆษณาและเพื่อวัตถุประสงค์อื่น ๆ ในทางพาณิชย์)

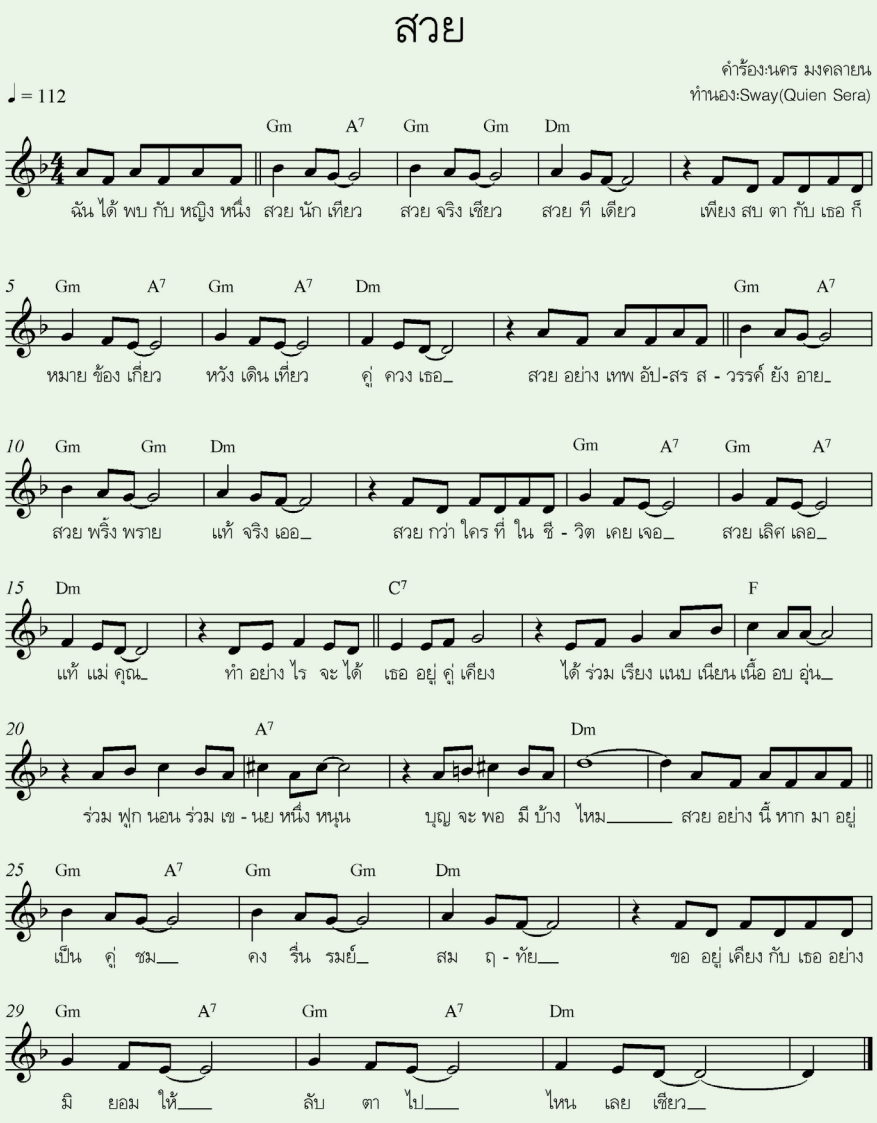


สวย (https://www.youtube.com/watch?v=pUNXQlD4cPk)
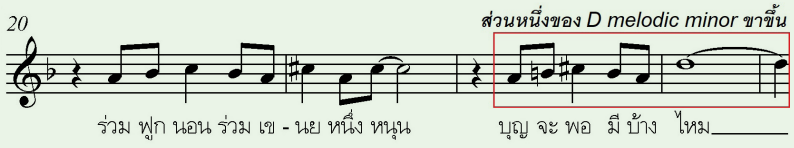
บทความเพลงไทยสากลเชิดชูชื่นชมสตรีฯ ตอนนี้ ผู้เขียนฯ ขอนำเพลง “แปลง” ผลงานของ “นคร มงคลายน” เพลงหนึ่ง ซึ่งเนื้อหาสอดคล้องกับบทความ มีชื่อกะทัดรัดปราดเปรียวว่า **“สวย”** มาเสนอเป็นเพลงแรกเพื่อช่วยสร้างอารมณ์ขันเย้ยหยันเจ้าโควิด-๑๙ ที่ยังคงรุมเร้ารังควาญชาวโลกอยู่มิหยุดหย่อน ทำนองเพลงนี้ดัดแปลงจากเพลง SWAY (ต้นทางมาจากเพลงลาตินอเมริกัน **“Quien Sera”**) https://www.youtube.com/watch?v=M5FtCIoJATM ชื่อเพลง **“สวย”** ผู้เขียนฯ สันนิษฐานว่า “นคร มงคลายน” รับแรงบันดาลใจจาก **SWAY - สเวย์** เมื่อนำเนื้อร้องภาษาอังกฤษและภาษาไทยของทั้ง ๒ เพลงมาเปรียบเทียบกัน พบว่าใจความของทั้ง ๒ ภาคเป็นคนละเรื่อง ดังตารางต่อไปนี้

SWAY	สวย
When marimba rhythms start to play	ฉันได้พบกับหญิงหนึ่งสวยนักเทียว
Dance with me, make me sway	สวยจริงเชียว สวยทีเดียว
Like a lazy ocean hugs the shore	เพียงสบตากับเธอก็หมายข้องเกี่ยว
Hold me close, sway me more	หวังเดินเที่ยว คู่ควงเธอ
Like a flower bending in the breeze	สวยอย่างเทพอัปสรสวรรค์ยังอาย
Bend with me, sway with ease	สวยพริ้มพราย แท้จริงเออ
When we dance, you have a way with me	สวยกว่าใครที่ในชีวิตเคยเจอ
Stay with me, sway with me	สวยเลิศเลอ แท้แม่คุณ
Other dancers may be on the floor	ทำอย่างไรจะได้เธออยู่คู่เคียง
Dear, but my eyes will see only you	ได้ร่วมเรียงแนบเนียนเนื้ออบอุ่น
Only you have that magic technique	ร่วมฟูกนอนร่วมเขนยหนึ่งหนุน
When we sway, I go weak	บุญจะพอมีบ้างไหม
I can hear the sounds of violins	สวยอย่างนี้หากมาอยู่เป็นคู่ชม
Long before it begins	คงรื่นรมย์ สมฤทัย
Make me thrill as only you know how	ขออยู่เคียงกับเธออย่างมิยอมให้
Sway me smooth, sway me now	ลับตาไป ไหนเลยเชียว

เมื่อทำ transcription ตามวิธีการทางดนตรีสากล ผลปรากฏดังภาพต่อไปนี้



ลีลาจังหวะของเพลง **“สวย”** ดำเนินไปในลักษณะเดียวกับต้นฉบับเดิม (SWAY และ Quien Sera) คือเป็นลีลาสนุกสนานเร้าใจของ Cha Cha Cha (คนรากหญ้าบ้านเราเรียกกันว่า “๓ ช่า”) เมื่อจัดระเบียบกลุ่มเสียงตามวิธีการของดนตรีสากล ผลปรากฏเพลงนี้บันทึกอยู่บนบันไดเสียง D minor ที่โน้มเอียงไปทาง “melodic minor” มากกว่า “harmonic minor”





นคร มงคลายน*

*(รายละเอียดสืบค้นได้จากข้อเขียนโดย เลิศชาย คชยุทธ ในนิตยสาร "ศิลปวัฒนธรรม" ตุลาคม ๒๕๓๗)

ศรีมาลา (https://www.youtube.com/watch?v=ytktpxRUKkI)

ความเป็นมาของเพลงนี้ ข้อเขียนจาก Facebook **พร่างเพชรในเกร็ดเพลง** ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๐๑๙ (พ.ศ. ๒๕๖๒) บรรยายไว้อย่างละเอียดว่า

เพลง "ศรีมาลา" หรือ "ศรีมาลายอดหญิง" ขับร้องโดย สุเทพ วงศ์กำแหง คำร้อง-ทำนอง สง่า อารัมภีร

ในยุคภาพยนตร์ ๑๖ มม. เฟื่องฟู ครูแจ๋ว สง่า อารัมภีร มักได้รับการทาบทามจากเจ้าของหนังให้แต่งเพลงประกอบหนังให้ เพลงดังกล่าวเมื่อแต่งเสร็จจะถูกนำไปใช้โฆษณาตามสถานีวิทยุกระจายเสียงก่อน เพื่อประชาสัมพันธ์ให้แฟนภาพยนตร์ทราบล่วงหน้าว่าจะมีภาพยนตร์เรื่องนั้นเข้าฉายที่โรงไหน ใครแสดงนำ

เพลง "ศรีมาลา" ก็เช่นเดียวกัน เป็นเพลงเปิดนำภาพยนตร์ ที่มี รัตนาภรณ์ อินทรกำแหง เป็นผู้แสดงนำ และเป็นรัตนาภรณ์เองที่เป็นผู้แนะนำเจ้าของหนังให้มาติดต่อกับครูแจ๋ว เพื่อให้แต่งเพลงนำและทำดนตรีไว้เปิดเป็นแบ็คกราวด์

ครูแจ๋วแต่งเพลง "ศรีมาลา" ในจังหวะแมมโบ้ที่สนุกสนาน ในท่อนแยกของเพลงจะใช้ดนตรีแบบแตรวงผสมผสานเข้าไปด้วย เพลงจังหวะสนุกแบบนี้ ครูแจ๋วจะนึกถึงนักร้องดัง สุเทพ วงศ์กำแหง ก่อนใคร

เพลง "ศรีมาลา" บันทึกเสียงโดยใช้วงดนตรีกระชับมิตรร่วมกับแตรวงบรรเลงด้วยกัน เป็นที่พอใจของเจ้าของภาพยนตร์ และยังได้รับความนิยมจากทั้งแฟนเพลงและแฟนภาพยนตร์ในสมัยโน้นด้วย...

เนื้อร้อง ๔ บรรทัดกะทัดรัดจากฝีมือชั้นครูของ "สง่า อารัมภีร" ศิลปินแห่งชาติ วางในคอลัมน์ซ้าย ด้านขวาเป็นความขยายจากผู้เขียนฯ

(เนื้อร้อง)	(ขยายความ)
งามแท้นงพะงาโอ้ศรีมาลายอดหญิงของพี่	นง-พะ-งา คนงามอันเป็นที่รัก
ไม่เพียงงามเหมือนเทพเทพี หรือมีจริตอย่างหญิงทั่วไป	เธองามยิ่งนักพร้อมจริตอิสตรี
แม่งามเพียบพร้อม นอบน้อมและมีน้ำใจ	เพียบพร้อมด้วยกิริยามารยาท มากมีน้ำใจ
ซื่อตรงรักเดียวเรื่อยไป หาที่ไหนยอดหญิงเช่นนี้	สตรีมีอุปนิสัยใจคอแบบนี้หายากยิ่งนัก

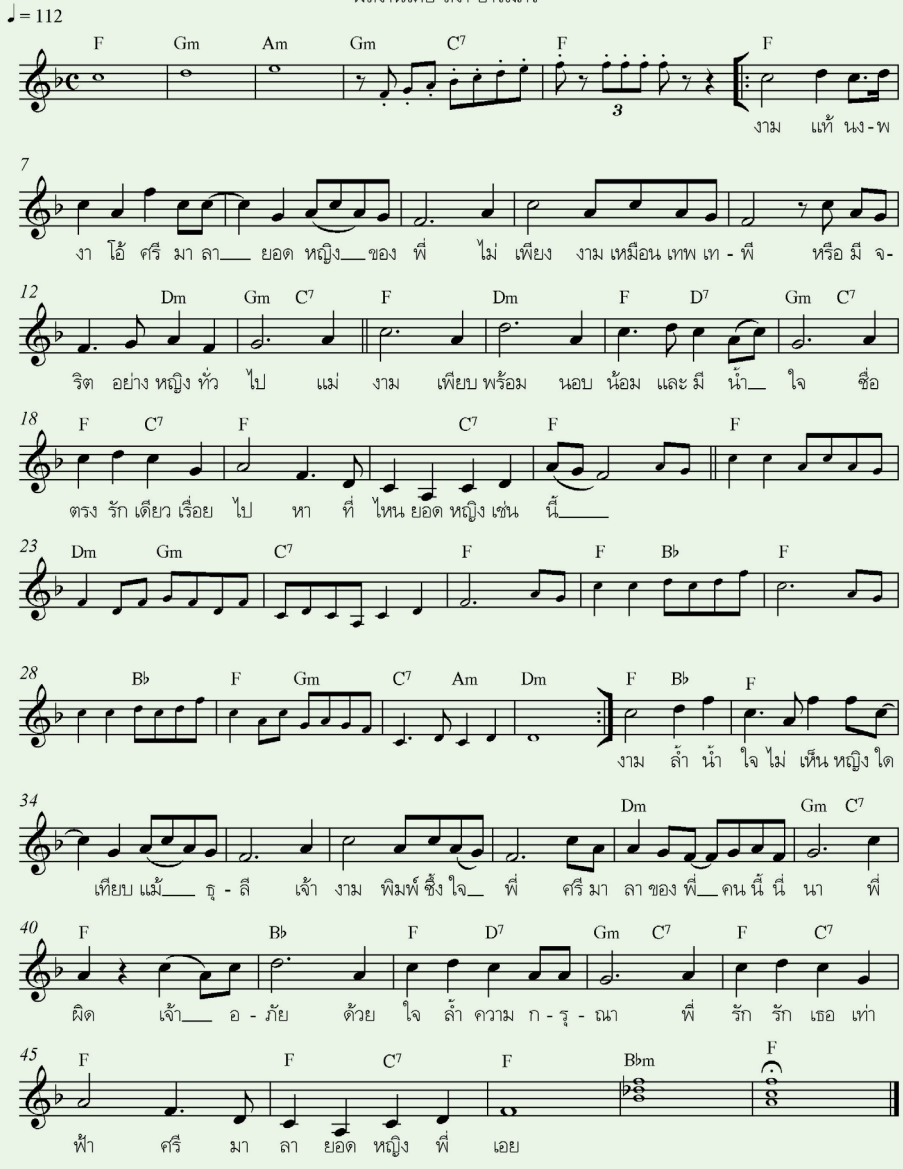


ศรีมาลา (ภาพสมมุติ)
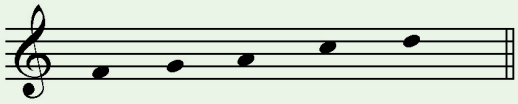
ถอดแนวทำนองจากไฟล์เสียงต้นฉบับบันทึกคำร้องพร้อมเขียนแนวทางเดินคอร์ดตามหลักการดนตรีสากล ผลปรากฏดังต่อไปนี้

ศรีมาลา

ผลงานโดย สง่า อารัมภีร



ผู้เขียนฯ เพิ่มส่วนนำขึ้นเพลง (intro) พร้อมลูกจบ (ending) ให้กับ lead sheet “ศรีมาลา” ดังปรากฏตามภาพข้างต้น เพื่อความสมบูรณ์สำหรับท่านผู้อ่านที่จะนำไปใช้ประโยชน์ทางการศึกษาและความบันเทิงที่มิใช่การพาณิชย์ ลีลาดนตรีตอนเที่ยวรับหลังจากร้องจบเที่ยวแรกตรงห้องที่ ๒๒ ออกแนว “แตรวง” (มีเสียงฉาบ กรอ ฉิ่ง บรรเลงร่วมอยู่ด้วย) เมื่อจัดระเบียบกลุ่มเสียงให้เป็น scale ได้เป็น F major pentatonic



แม่ยอดสร้อย (https://www.youtube.com/watch?v=wMakoUAybHc)
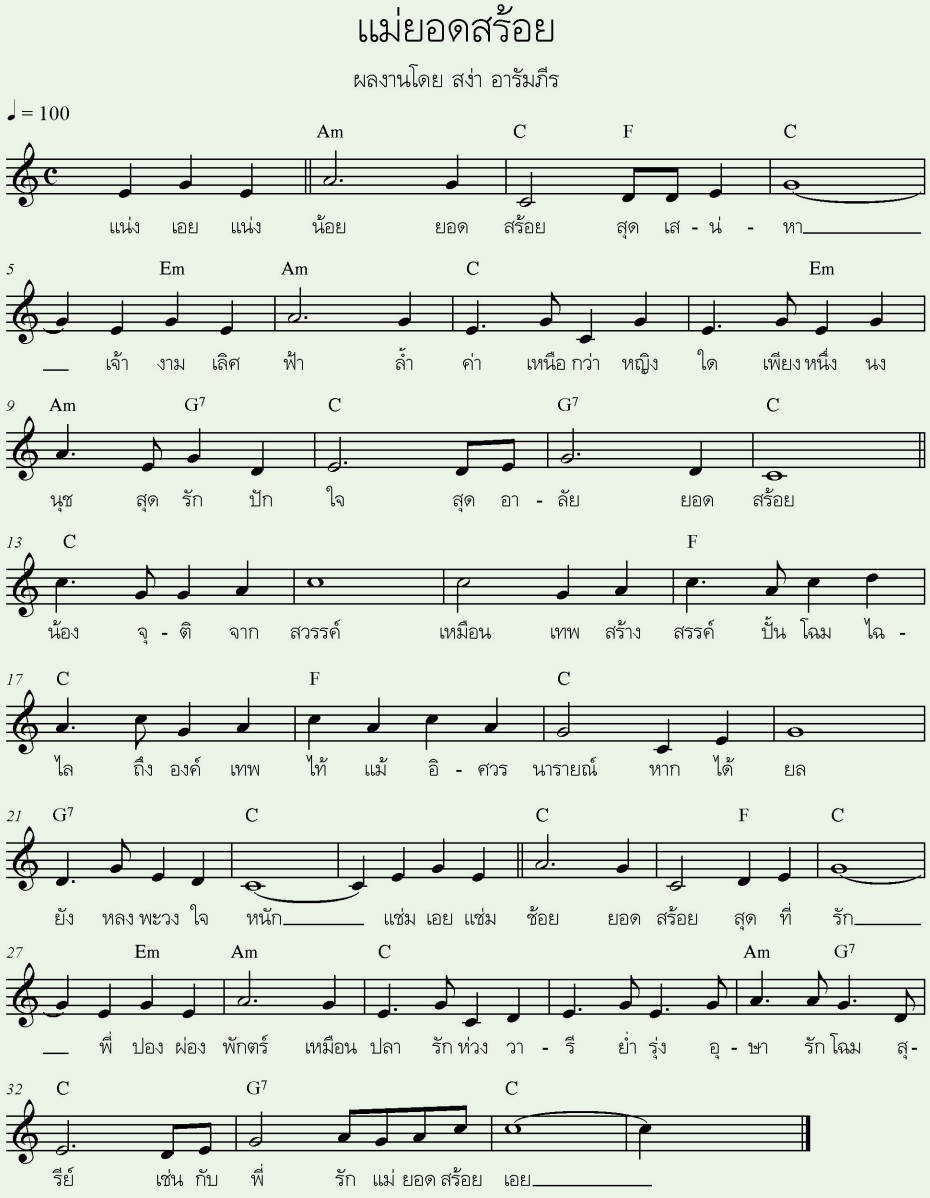
“น้องจุติจากสวรรค์ เหมือนเทพสร้างสรรค์ปั้นโฉมไฉไล” แค่ ๒ ประโยคแรกของเพลงนี้ ชี้ชัดได้เลยว่า ครูแจ๋ว (สง่า อารัมภีร - ศิลปินแห่งชาติ) สร้างอุปมาอุปไมยได้อย่างเยี่ยมยอด อ่านผ่านตาแล้วจินตนาการเห็นภาพเลย เป็นเพลงเอกในภาพยนตร์ไทยเรื่องเดียวกันกับชื่อเพลงเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๕ เนื้อหาพรรณนาชมความงดงามของนางเอกในภาพยนตร์เรื่องนี้ด้วยการอุปมาอุปไมยจากฝีมือของครูเพลงระดับตำนาน “สง่า อารัมภีร” โปรดพิจารณา

แน่งเอยแน่งน้อย ยอดสร้อยสุดเสน่หา เจ้างามเลิศฟ้า ล้ำค่าเหนือกว่าหญิงใด
เพียงหนึ่งนงนุช สุดรักปักใจ สุดอาลัย ยอดสร้อย
น้องจุติจากสวรรค์ เหมือนเทพสร้างสรรค์ปั้นโฉมไฉไล
ถึงองค์เทพไท้แม้อิศวรนารายณ์ หากได้ยล ยังหลงพะวงใจหนัก
แช่มเอยแช่มช้อย ยอดสร้อยสุดที่รัก พี่ปองผ่องพักตร์ เหมือนปลารักห้วงวารี
ย่ำรุ่งอุษารักโฉมสุรีย์ เช่นกับพี่ รักแม่ยอดสร้อยเอย



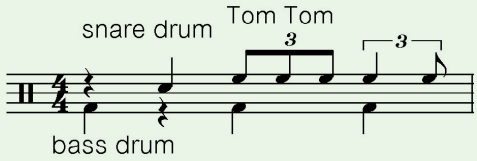
สง่า อารัมภีร

ผู้เขียนฯ แกะโน้ตและคำร้องจากไฟล์เสียงต้นฉบับบันทึก lead sheet ปรากฏตามภาพต่อไปนี้



ลีลาจังหวะเป็น off beat หลายข้อมูลระบุว่าเป็นจังหวะหนึ่งที่ได้รับความนิยมในช่วงทศวรรษ ๒๕๐๐ เมื่อจัดระเบียบกลุ่มเสียงตามหลักการฯ เป็นที่แน่ชัดว่าเพลงนี้รูปแบบทำนองอยู่ในฟอร์มเพลง ๓ ท่อน ABA และบันทึกอยู่บน C major pentatonic scale โปรดสังเกตว่าช่วงเสียงต่ำสุด-สูงสุดประมาณ ๑ คู่แปด (one octave) ทำให้เพลงนี้ผู้คนทั่วไปสามารถขับร้องได้โดยสะดวก (ไม่สูงและต่ำเกินไป)
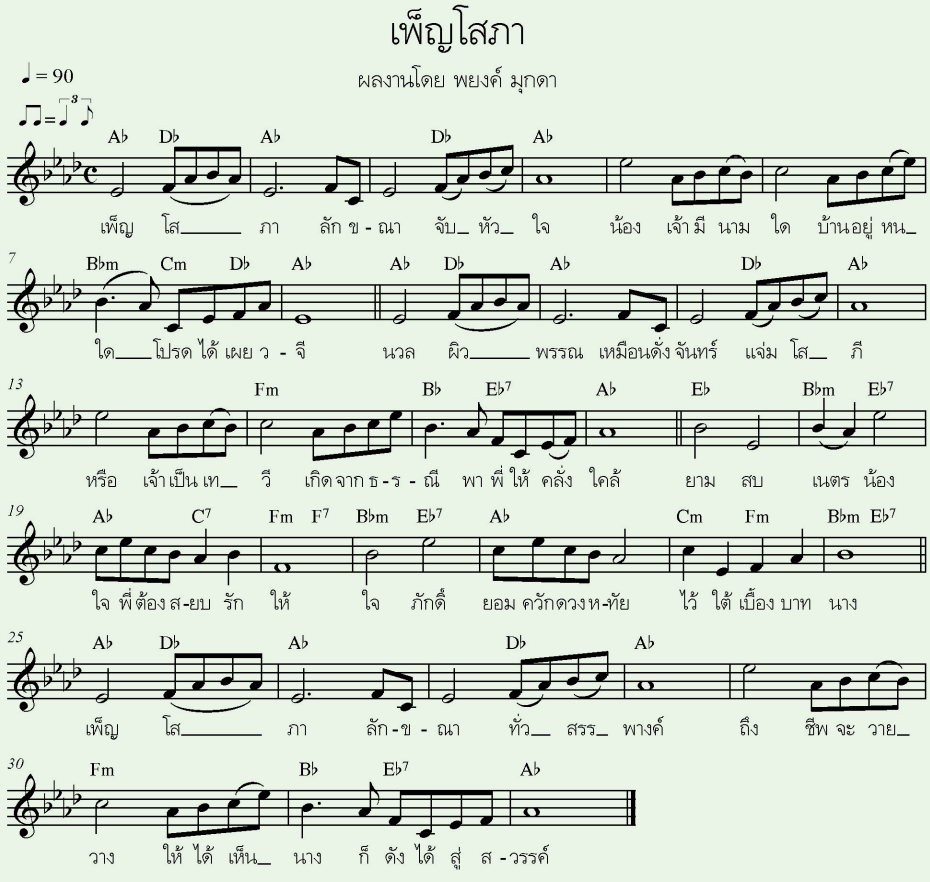
เพ็ญโสภา (https://www.youtube.com/watch?v=s6_5FaMcM80)
เป็นเพลงในลีลาจังหวะ off beat (off beat rhythm pattern)



อีกเพลงหนึ่งในช่วงทศวรรษ ๒๕๐๐ อันแสดงถึงความเป็นที่นิยมของบรรดาเท้าไฟ (นักเต้นรำ) ในยุคนั้น ครูพยงค์ มุกดา (ศิลปินแห่งชาติ) แต่งให้ “ธานินทร์ อินทรเทพ” ขับร้องบันทึกเสียงต้นฉบับเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นเพลงที่ได้รับความนิยมมากเพลงหนึ่ง สร้างความดังโดดเด่นให้แก่ผู้ขับร้องต้นฉบับเป็นอย่างมาก ว่ากันว่าเนื้อเพลงนี้เป็นการชมสตรีที่มีชื่อว่า “เพ็ญ” จะยกย่องชมชื่นกันเพียงใด โปรดพิจารณาครับ

เพ็ญโสภา ลักขณาจับหัวใจ น้องเจ้ามีนามใด บ้านอยู่หนใด โปรดได้เผยวจี
นวลผิวพรรณ เหมือนดั่งจันทร์แจ่มโสภี หรือเจ้าเป็นเทวี เกิดจากธรณี พาพี่ให้คลั่งไคล้
ยามสบเนตรน้อง ใจพี่ต้องสยบรักให้ ใจภักดิ์ยอมควักดวงหทัย ไว้ใต้เบื้องบาทนาง
เพ็ญโสภา ลักขณาทั่วสรรพางค์ ถึงชีพจะวายวาง ให้ได้เห็นนาง ก็ดังได้สู่สวรรค์
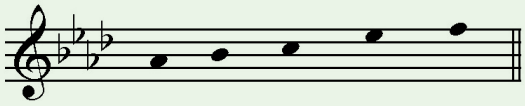
ท่อนสุดท้ายนี่เป็นการสรุปได้อย่างดีเยี่ยมเลยทีเดียว *...เพ็ญโสภา ลักขณาทั่วสรรพางค์ ถึงชีพจะวายวาง ให้ได้เห็นนาง ก็ดังได้สู่สวรรค์...* เหมาะเกินความเป็นศิลปินแห่งชาติของ “พยงค์ มุกดา” (ความเห็นส่วนตัวของผู้เขียนฯ) จากการถอดโน้ตไฟล์เสียงต้นฉบับบันทึกเป็นโน้ตสากลตามหลักการ ได้ผลปรากฏดังต่อไปนี้



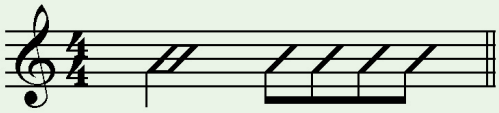


ธานินทร์ อินทรเทพ

ฟอร์มเพลงเป็นแบบ ๔ ท่อนยอดนิยม (song form หรือ AABA) ทำนองทั้งเพลงบันทึกอยู่บน Ab major pentatonic scale



กระสวนจังหวะ (pattern) ของแนวทำนองพบบ่อยสุดในทุกท่อนเพลง คือ



ซึ่งมีลักษณะคล้องกันเป็นอย่างดีกับ rhythm pattern

ไซซี (https://www.youtube.com/watch?v=LK9X2bbAHhc)

ไซซี เป็นชื่อหญิงในบันทึกประวัติศาสตร์จีนยุคชุนชิว ที่ถือกันว่าเป็นหญิงงามที่สุดคนหนึ่งในแผ่นดินจีน นอกจากคำสรรเสริญด้านความงามของเธอแล้ว ไซซียังได้รับคำยกย่องอย่างสูงในความเสียสละความรักและชีวิตสังเวยเพื่อแผ่นดินเกิดของเธอ โดยอาศัยความงามทำลายล้างแคว้นศัตรู สุดท้ายชีวิตของเธอก็ได้รับเกียรติยกย่องจากชนรุ่นหลัง แต่ผลลัพธ์ของความเสียสละในชีวิตส่วนตัวนั้นไม่งดงามสำหรับเธอนัก ส่วนยุคชุนชิวนั้นนับว่าเป็นสมัยที่สังคมจีนมีความแตกแยกเป็นก๊ก เป็นแคว้นมากมาย แต่ละแคว้นล้วนพยายามขยายดินแดนแผ่บารมี เข่นฆ่าเป็นอาจิณ จึงถือเป็นยุคแห่งสงครามระหว่างแคว้นที่สร้างความทุกข์ยากแก่ปวงชนที่สุดยุคหนึ่งในประวัติศาสตร์... สำเนาจากข้อเขียนของ “ขุนอัสดร” ในเว็บไซต์ https://sites.google.com/site/dreamytrain/saisee
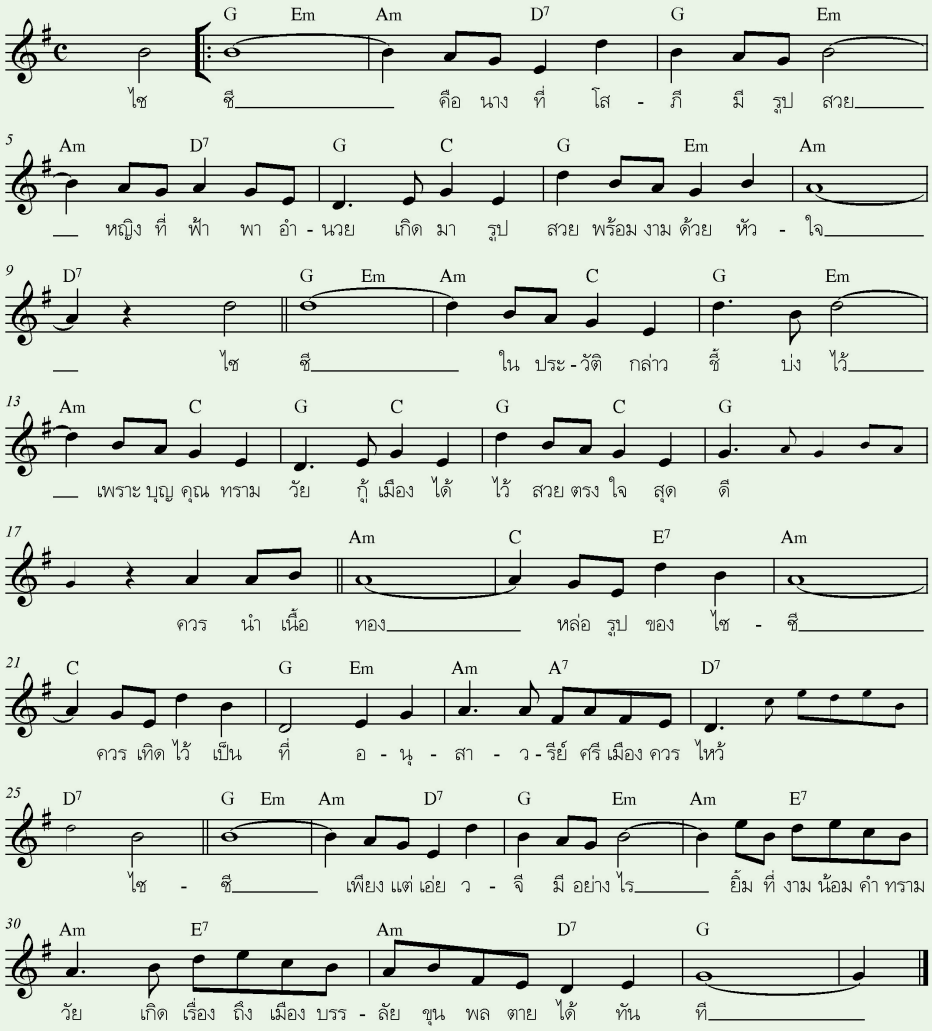
๒ ยอดขุนพลเพลงแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ “เอื้อ สุนทรสนาน” และ “แก้ว อัจฉริยะกุล” ร่วมกันสร้างสรรค์ผลงานเพลง **“ไซซี”** มอบหมายให้ “ชวลี ช่วงวิทย์” เป็นผู้ขับร้องบันทึกเสียง มีเนื้อร้องเพียง ๔ บรรทัด ดังต่อไปนี้

ไซซี คือนางที่โสภีมีรูปสวย หญิงที่ฟ้าพาอำนวยเกิดมารูปสวยพร้อมงามด้วยหัวใจ
ไซซี ในประวัติกล่าวชี้บ่งไว้ เพราะบุญคุณทรามวัยกู้เมืองได้ไว้สวยตรงใจสุดดี
ควรนำเนื้อทอง หล่อรูปของไซซี ควรเทิดไว้เป็นที่ อนุสาวรีย์ศรีเมืองควรไหว้
ไซซี เพียงแต่เอ่ยวจีมีอย่างไร ยิ้มที่งามน้อมคำทรามวัยเกิดเรื่องถึงเมืองบรรลัยขุนพลตายได้ทันที

ไชชี

คำร้อง แก้ว อัจฉริยะกุล
ทำนอง เอื้อ สุนทรสนาน

Tango



รูปแบบเพลงแบ่งเป็น ๔ ท่อน ท่อนละ ๘ ห้อง (สังเกตเส้นคู่ - double bar line) เข้ากรณี AABA หรือ song form แนวทำนองเพลงนี้บันทึกอยู่บนบันไดเสียง G major หากมองให้ละเอียดพบว่าท่อน ๑ และ ๒ มีความเป็น pentatonic เนื่องจากใช้เพียง ๕ เสียง G - A - B - D - E ร้อยเรียงขึ้นเป็นทำนอง ส่วนท่อน ๓ และ ๔ เป็น G major ธรรมดา (G - A - B - C - D - E - F#) ลีลาจังหวะเป็นแทงโก้ ต่อมามีการบันทึกเสียงใหม่ ขับร้องโดยนักร้องดาวรุ่งสุนทราภรณ์ ใช้ลีลาจังหวะบีกิน

นารี (https://www.youtube.com/watch?v=1AfwgQi99-Q)

ผู้ชายคนไหนที่อวดอ้างว่ารู้ใจผู้หญิงไปหมดทุกเรื่อง...ผู้ชายคนนั้นโกหก ผู้หญิงเป็นอะไรที่เข้าใจยากที่สุด อย่างที่เพลงนี้อธิบายไว้ถูกต้องแล้ว เป็นการคาดเดาที่ยากจริง ๆ แต่ถ้าเมื่อใดคุณทำอะไรถูกใจเธอขึ้นมา คุณอาจได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นอย่างดี และอาจได้รับความรักจากเธอมามอบให้โดยไม่รู้ตัว เมื่อได้รับมาแล้ว ขอได้โปรดดูแลเอาใจใส่เธอเป็นอย่างดีด้วย เพราะเธอยังมีหน้าที่สำคัญอีกอย่างคือเป็นแม่ที่ดีของลูก จงดูแลเธอตลอดไป....

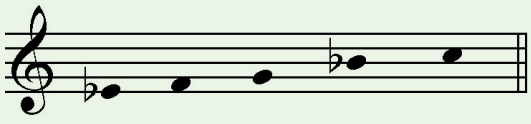


จากภาพตราแผ่นเสียง (ขอบคุณ “คน ฝั่งธน”) ระบุว่า เพลงนี้ขับร้องโดยทนงศักดิ์ ภักดีเทวา บรรเลงโดยวงดนตรี สุรพล โทณวนิก ซึ่งท่านเป็นผู้ประพันธ์เพลงนี้ทั้งคำร้องและทำนอง ในลีลาจังหวะวอลซ์ เนื้อร้องที่ผู้เขียนฯ ถอดความจากไฟล์เสียงมีดังต่อไปนี้

อนิจจานารีนี่แสนแปลก อาจจำแนกเป็นอะไรได้หลายอย่าง
เป็นนางฟ้าน่าโลมโฉมสำอาง เป็นน้องนางเนื้ออ่อนให้วอนชม
เป็นมารดาของมนุษย์สุดสรรเสริญ เป็นหงส์เหินผยองอยู่ดูไม่สม
เป็นงูพิษเป็นมิตรแท้และมีดคม เหลือจะกล่าวเขลาจะชมนารีเอย

สรุปความว่า ผู้หญิงจริงแท้ช่างแสนแปลก ยากนักที่ใคร ๆ จะเข้าใจเธอได้อย่างถ่องแท้ เป็นได้ทั้งมารดาผู้สุดประเสริฐเลิศล้ำ จนถึงนางที่ซ่อนความร้ายกาจน่ากลัวแฝงอยู่ในตัว

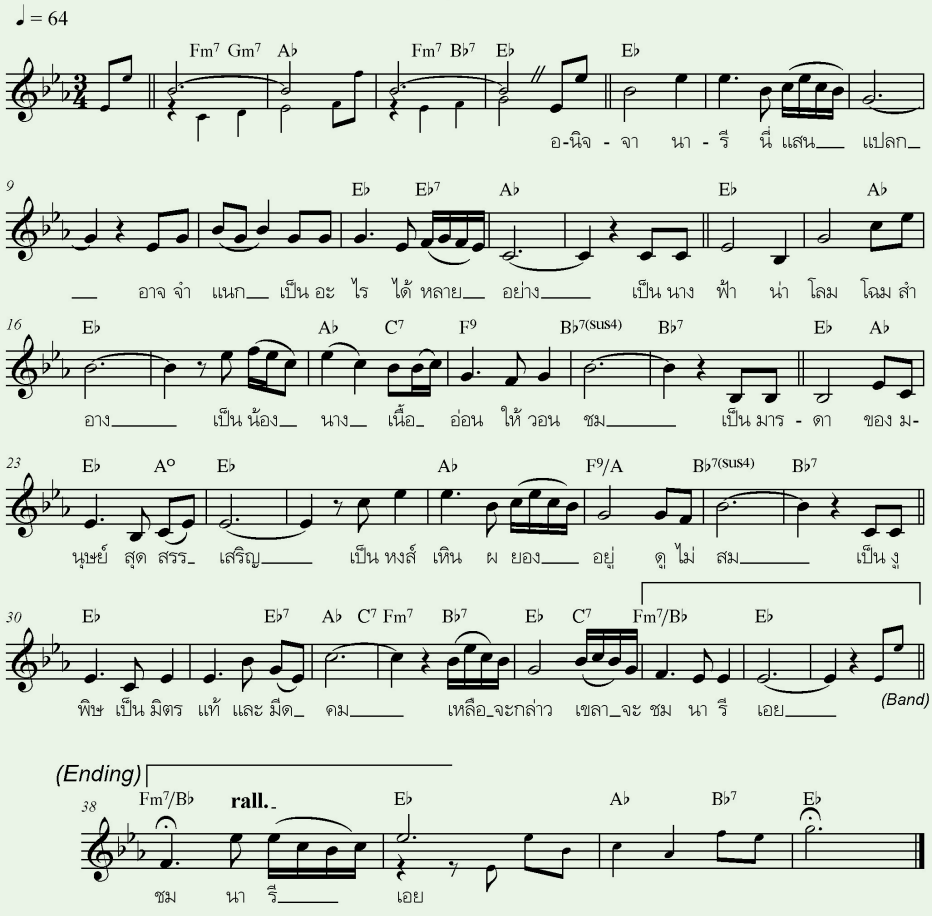
เมื่อถอดโน้ตจากไฟล์เสียงต้นฉบับบันทึกเป็นโน้ตสากลผ่านทาง Sibelius music notation program ได้ผลดังปรากฏตามภาพต่อไปนี้ เป็นที่ประจักษ์ว่าแนวทำนองทั้งเพลงบันทึกอยู่บน Eb major pentatonic scale



อัตราจังหวะนับเป็น 3-4 (waltz) ความเร็วในระดับช้า ฟอร์มเพลงจัดเป็นแบบ ABCD ๔ ท่อน ท่อนละ ๘ ห้อง (โปรดสังเกตว่าเนื้อร้องเพลงนี้ทั้งหมดเป็นกลอนสุภาพ)

นารี

(ผลงานโดย สุรพล โทณวณิก)



เพลงสุดท้ายสำหรับบทความตอนนี้อาจไม่ตรงกับชื่อของบทความ (เพลงชื่นชมนารีสตรีนาง) แต่ด้วยลีลาและเนื้อหาที่อ่อนหวาน พรรณนาถึงสตรีนางหนึ่งในลักษณะโดยรวมที่พอเข้าเค้าอยู่บ้าง ผู้เขียนฯ จึงขอนำมาเสนอต่อท่านผู้อ่านเป็นเพลง แถ-แอ็ม = **แถม** ... ครับ

สาวน้อย (https://www.youtube.com/watch?v=FrkUlncMG4A)

เป็นเพลงชมโฉมสตรีด้วยการเปรียบเทียบที่น่าสนใจอีกเพลงในลักษณะของเพลง “เล่าเรื่อง” คือมีรูปแบบหลายลีลาทั้งช้าและเร็ว แล้วกลับทอดจังหวะช้าลงอีกครั้ง ที่น่าสนใจมากไปกว่านั้นคือเป็นเพลงของชาวคณะสุนทราภรณ์ที่ขับร้องบันทึกเสียงโดยนักร้องที่มิได้สังกัดวงสุนทราภรณ์ ข้อมูลจาก FB **“พร่างเพชรในเกร็ดเพลง”** ประจำวันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ (ค.ศ. ๒๐๑๗) บันทึกไว้ว่า *เพลงนี้ “เอื้อ สุนทรสนาน” ประพันธ์ทำนองร่วมกับเนื้อร้องจากปลายปากกาของ “สุรัฐ พุกกะเวส” สำหรับเป็นเพลงเอก (theme song) ของภาพยนตร์เรื่อง “สาวน้อย” ขับร้องบันทึกเสียงครั้งแรกโดย “ชรินทร์ นันทนาคร” (ศิลปินแห่งชาติ) สร้างโดยดาราไทย*

ฟิล์มซึ่งเป็นของท่านผู้ประพันธ์คำร้อง ภาพยนตร์เรื่องนี้ออกฉายเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๑ และยังกล่าวเพิ่มเติมว่า เนื้อร้องเพลงนี้มีการใช้ภาษาที่งดงามทั้งรูปแบบและการสัมผัส ว่ากันว่าเป็นเพลงที่ครูเอื้อ สุนทรสนาน ประพันธ์ทำนองให้กับ "ชรินทร์ นันทนาคร" นักร้องผู้มีช่วงเสียงกว้างโดยเฉพาะ... โปรดพิจารณาเนื้อร้องดังต่อไปนี้

สาวน้อยคนดี แม่จอมฟ้าธาตรี เจ้าเป็นหนึ่งน้องเทพี ทรงศรีประดับใจ
ต่อให้เป็นจักรพรรดิ หรือมีสมบัติเกรียงไกร แล้วให้ต้องสิ้นเจ้าไป ไม่ขอพึงใจพรากจากกัน
สุดถนอมจอมชีวา เพราะทรงศรีมีค่า กว่าหญิงใดในหล้า โสภากว่านางสวรรค์
ให้แผ่นน้ำขวางหน้า ให้แผ่นฟ้าขวางกั้น พี่จะขอบุกบั่น ฝ่าฟันยอมทน

แม้ทะเลนั้นยังริษยา เพราะพี่บูชารักเธอกว่าสายชล
พี่มีหนึ่งน้องปองจิต ชีวิตดลด้วยมนต์สวาทฝังดังเงา

แม้นตัวเจ้าเป็นวารี ขอให้พี่เป็นมัจฉาคลอเคล้า
หรือถ้าเจ้าเกิดเป็นดาว ขอพี่อยู่กลางหาวเป็นเดือนเตือนตา

แม้นหากเจ้าเป็นสกุณา พี่จะเป็นพฤกษาให้เจ้าเชยชม
หรือหากเจ้าเป็นดอกฟ้าชั้นพรหม พี่จะขอดั้นลมขึ้นไปสอย

ถึงฟ้าดินจะสิ้นพิสมัยไมตรี พี่ไม่สิ้นภักดีทรงศรีน้องน้อย
ถึงวิญญาณพี่จะดับลับลอย อีกกี่ชาติพี่จะคอย คอยสาวน้อยของพี่เอย



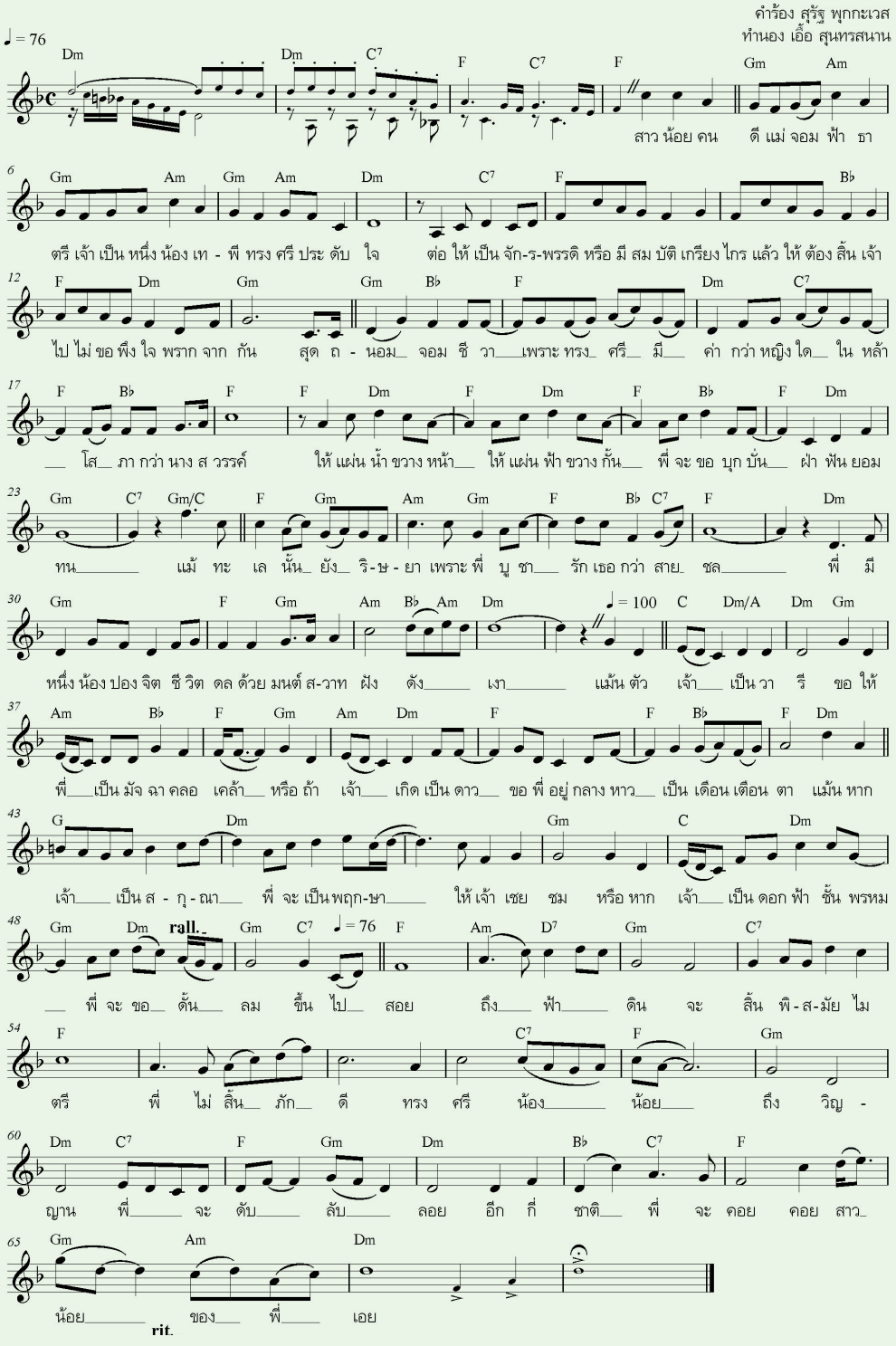
ครูเอื้อ สุนทรสนาน

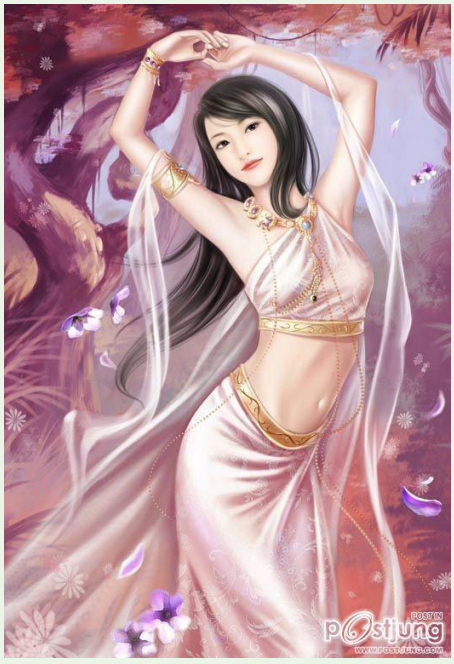


ชรินทร์ นันทนาคร
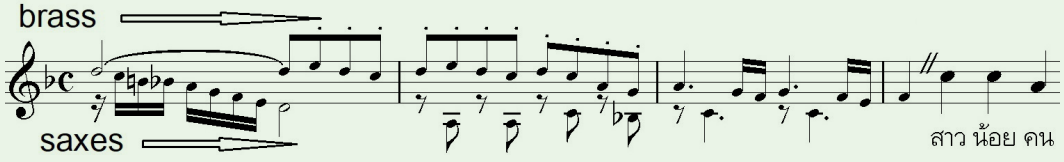
เมื่อถอดความตามไฟล์เสียงต้นฉบับรวมส่วนนำขึ้นเพลงและลูกจบเพื่อบันทึกเป็นโน้ตสากลตามหลักการปรากฏตามภาพต่อไปนี้

สาวน้อย

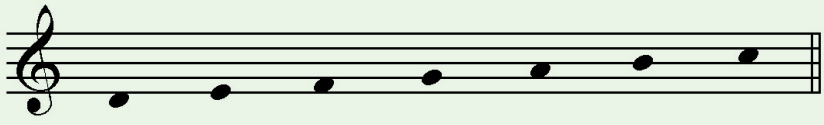




อินโทรเพลงนี้ผู้เรียบเรียงเสียงประสานออกแบบให้มีความโดดเด่นน่าสนใจ โดยห้องแรกให้กลุ่มเครื่องเป่าทองเหลือง (brass) บรรเลงกลุ่มโน้ตเดียวกัน (unison) ในขณะที่กลุ่มแซกโซโฟน (reeds) ไล่เสียงลงตามอัตราส่วนของโน้ตเขบ็ต ๒ ชั้น แล้วคอยสร้างเสียงเป็นแบบขืนจังหวะ (syncopation) หนุนแนว brass จนกระทั่งนำส่งเข้าร้อง ดังตัวอย่าง



แนวทำนองนี้มีหลากลีลา เริ่มต้นช้าพอประมาณ ดำเนินไปถึงกลางเพลงเพิ่มความเร็วขึ้น ช่วงท้ายลดความเร็วลงเหลือเท่าช่วงเริ่มเพลง เมื่อผสานกับคำร้องทำให้มองเห็นว่าเป็นลักษณะของเพลงเล่าเรื่องที่ทำนองไม่มีการซ้ำกันในแต่ละท่อน เมื่อนำกลุ่มเสียงมาเรียงร้อยตามลักษณะของบันไดเสียงทางดนตรีสากลพบว่าเป็น D dorian mode (สเกลชนิดหนึ่งมีความเป็น minor)



ขอขอบคุณผู้อ่านทุกท่าน สวัสดีครับ

CREATIVE
CITY OF MUSIC

NAKHON PATHOM



“นครปฐม เมืองดนตรี”

Nakhonpathom Cityofmusic



ภาพวาดขณะทั้งคู่ร่วมงานเต้นรำที่จัดโดยพระเจ้าชาลส์ที่ ๒

“ดนตรี”

สะพานเชื่อมรักของควีนวิกตอเรียและเจ้าชายอัลเบิร์ต

เรื่อง:
กฤตยา เชื่อมวราศาสตร์ [Krittaya Chuamwarasart]
นักข่าวอิสระ

ความเร็วของเวลาที่เคลื่อนผ่านขับเคลื่อนด้วยความสุขในใจ โดยเฉพาะกับ “ความรัก” แล้วนั้น... “เวลา” อาจไม่เคยพอ

จะเข้าสู่กุมภาพันธ์ ที่หลายคนมักเรียกว่า เดือนแห่งความรัก ก็อยากจะเขียนถึงความรักบ้าง แต่แน่นอนว่าความรักก็มีหลายแง่มุม หากเปรียบเป็นสีสันก็คงมีหลายเฉดสี ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และสิ่งที่แต่ละคนพานพบ “สุข-ทุกข์” ระคนกันไป จนยากจะจินตนาการ

ดังเช่นความรักของ “ควีนวิกตอเรียและเจ้าชายอัลเบิร์ต” ที่ได้รับการยกย่องว่ายิ่งใหญ่และหวานกว่าเทพนิยายที่เคยได้อ่านตอนเด็ก ๆ เสียอีก

และแง่มุมหนึ่งของความรักที่ทั้งสองพระองค์มีให้กัน ก็คือ “ดนตรี” สิ่งที่ทั้งคู่หลงใหล ซึ่งต่อมามีคุณูปการต่อศิลปวัฒนธรรมของสหราชอาณาจักรอย่างมากก็ว่าได้

พระนามของเจ้าชายอัลเบิร์ต (Prince Albert of Saxe-Coburg and Gotha, ๒๖ สิงหาคม ๑๘๑๙ - ๑๔ ธันวาคม ๑๘๖๑) อาจไม่ได้ยิ่งใหญ่เท่ากับคู่ชีวิตของพระองค์ คือ ควีนวิกตอเรีย (Queen Victoria, ๒๔ พฤษภาคม ๑๘๑๙ - ๒๒ มกราคม ๑๙๐๑)

สำหรับผู้ที่ชื่นชอบประวัติศาสตร์อังกฤษ คงทราบว่านอกจากเจ้าชายจะเป็นทั้งคู่รัก คู่คิด และที่ปรึกษาให้

ศรีภรรยาควีนผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดคนหนึ่งของราชวงศ์อังกฤษแล้ว พระองค์มีวุฒิภาวะสูง เป็นคนสุขุมรอบคอบ มีความสามารถพิเศษในการจูงใจคน และวางตัวเหมาะสมกับสถานการณ์ เป็นแรงเกื้อหนุนสำคัญในการดำรงอยู่ของควีน นักวิชาการได้วิเคราะห์ว่าในทางรัฐศาสตร์แล้ว เจ้าชายอัลเบิร์ตคู่ควรกับตำแหน่งพระราชาในทางปฏิบัติมากกว่าตำแหน่งพระสวามีในทางทฤษฎีของพระราชินีผู้ยิ่งใหญ่เสียอีก - และสำหรับคนอังกฤษแล้ว เจ้าชายอัลเบิร์ตเปรียบเสมือนพระราชาที่อังกฤษรอคอย

ทว่าสิ่งที่เราจะพูดถึงก็คือ พระปรีชาสามารถด้านศิลปะของเจ้าชายอัลเบิร์ต ผู้มีผลงานดนตรีที่ประพันธ์ขึ้นมาเอง และมีคุณูปการต่อแวดวงดนตรีของสหราชอาณาจักรช่วงศตวรรษที่ ๑๙ อีกด้วย

Poppy Love - จดหมายรัก - ดนตรี

ทั้งสองพระองค์มีสถานะเป็นญาติห่าง ๆ เมื่อเจอกันครั้งแรกก็เกิดสิ่งที่เรียกว่า “รักแรกพบ”

นอกจากจดหมายที่เขียนถึงกันไม่เคยขาด บทเพลงก็มีส่วนสำคัญในการทำความรู้จักและสร้างความสนิทสนม ทั้งคู่เล่นเปียโนด้วยกันที่พระราชวังเคนซิงตันและเจ้าชายอัลเบิร์ตก็ได้พาเจ้าหญิงวิกตอเรียไปชมอุปรากรเรื่อง I puritani ผลงานประพันธ์ของ Vincenzo Bellini (1801-1835) คีตกวีชื่อดังชาวอิตาเลียน

หลังจากทั้งคู่แต่งงานกันแล้ว มักบรรเลงเปียโนร่วมกัน ส่วนหนึ่งเป็นซิมโฟนีของเบโธเฟนและโมสาร์ท ร้องเพลงร่วมกันกับวงคอรัสในคอนเสิร์ตส่วนตัว และในพระราชวังหรือตำหนักต่าง ๆ ก็มักจะมีเปียโนสำหรับทั้งคู่เสมอ เจ้าชายอัลเบิร์ตยังได้ประพันธ์เพลงเพื่อมอบแด่ควีนผู้เป็นที่รัก นอกจากนี้เจ้าชายเยอรมันยังแนะนำให้องค์ควีนได้ฟังผลงานของแวร์ดี วากเนอร์ และคีตกวีอีกหลายคน แต่ก็ไม่ค่อยถูกใจเพลงของแบร์ลิโอสมากนัก

ปลอบประโลมใจด้วยออร์แกน

“ดนตรี” เป็นสิ่งปลอบประโลมใจมากกว่าสิ่งที่สร้างความสุขให้พระองค์

เมื่อเกิดความเครียดจากพระราชกรณียกิจ เจ้าชายอัลเบิร์ตก็มีวิธีขจัดความเครียดด้วยการเล่นออร์แกน “มันเป็นเครื่องดนตรีชิ้นแรก และเป็นเครื่องดนตรีเพียงชิ้นเดียวที่สามารถถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกได้”

เมนเดลโซห์น หนึ่งในนักดนตรีชื่อดัง ที่ถือเป็นพระสหายของเจ้าชายก็ไม่ผิดนัก เขาได้ไปรับเชิญไปพระราชวังบักกิงแฮมบ่อยครั้ง ก็บอกว่า “...เจ้าชายอัลเบิร์ตบรรเลงออกมาได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ และมีเสน่ห์ ซึ่งนั่นต้องยกความดีความชอบให้แก่ความเป็นมืออาชีพ”

หลายคนอาจคิดว่าเป็นการประจบประแจง แต่ก็มีหลักฐานชี้ชัดว่าเจ้าชายมักจะอารมณ์เสียและหงุดหงิดกับการที่นักดนตรีเล่นผิดโน้ตหรือบรรเลงออกมาแย่



ฉากหนึ่งในซีรีส์เรื่อง Victoria ถ่ายทอดว่าทั้งสองพระองค์ต่างรักในเสียงดนตรี



เจ้าชายอัลเบิร์ต ควีนวิกตอเรีย และเฟลิกซ์ เมนเดลโซห์น

เจ้าชายอัลเบิร์ตมีสุขภาพที่ไม่แข็งแรงเป็นทุนเดิม เมื่อต้องทรงงานหนักแล้ว ก็ยากยิ่งที่จะมีวันธรรมดา ๆ อาจเรียกว่าพระองค์ “ป่วยหนัก” อยู่เสมอก็คงไม่ผิดนัก พระองค์จากไปในวัยเพียง ๔๒ ปี ในวันที่ ๑๔ ธันวาคม ค.ศ. ๑๘๖๑

Passion ทางดนตรี กับอิทธิพลต่อสังคม

แน่นอนว่ารสนิยมทางดนตรีของชนชั้นกลางที่ไม่ต้องเหน็ดเหนื่อยกับการหาเช้ากินค่ำ สามารถขับเคลื่อนไปได้โดยที่ไม่ต้องมีเจ้าชายที่ไหนมาบอกว่าต้องฟังอะไร? ดนตรีที่ดีเป็นอย่างไร? ทุกคนก็สามารถสรรหาสิ่งที่ชอบมาสร้างความบันเทิงให้อยู่แล้ว

แต่จากความกระตือรือร้นและความหลงใหลในดนตรีของเจ้าชายหนุ่มจากเยอรมันที่ชาวอังกฤษเห็นได้ชัด ทั้งยังดูไม่ไกลเกินเอื้อม จึงสร้างคุณูปการและวางรากฐานทางดนตรีให้อังกฤษได้อย่างคาดไม่ถึง

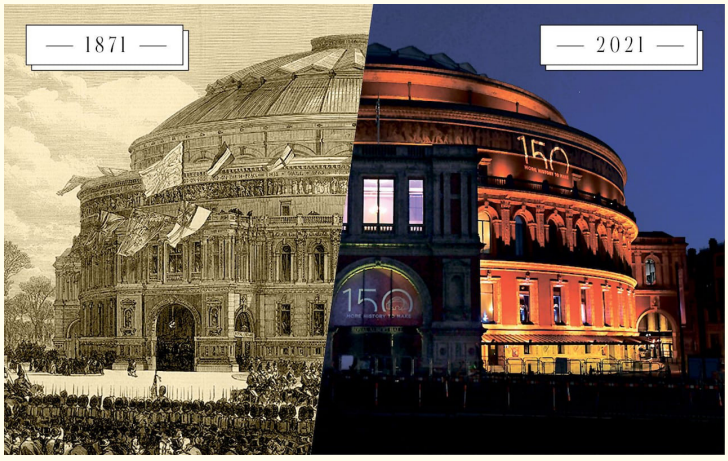
เจ้าชายอัลเบิร์ตทรงเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้ง Royal College of Music และมอบทุนการศึกษาให้ผู้ที่มีความสามารถทางดนตรีได้มาเรียน โดยที่ไม่ต้องเดินทางไปศึกษาที่ยุโรปเหมือนยุคก่อนหน้า และทรงพยายามทำให้เป็นสถาบันที่ดีที่สุดในยุคนั้น ซึ่งปัจจุบันนับเป็นหนึ่งในโรงเรียนดนตรีที่ดีที่สุดในโลก มีส่วนสำคัญในการก่อตั้ง Royal Albert Hall หอแสดงคอนเสิร์ตสุดหรูในกรุงลอนดอนอีกด้วย และต้องไม่ลืมวงออร์เคสตราที่ดีที่สุดวงหนึ่งอย่าง Hallé Orchestra ที่พระองค์ทรงกระตือรือร้นสนับสนุนให้ตั้งขึ้นในปี ค.ศ. ๑๘๕๗

พระองค์ยังขยายวงดนตรีประจำราชสำนัก จากวงเครื่องเป่าให้กลายเป็นวงออร์เคสตราและวางแผนจะแสดงคอนเสิร์ตด้วยพระองค์เอง นั่นทำให้เทศกาลคริสต์มาสไม่มีทางสมบูรณ์แบบได้ หากขาดวงออร์เคสตราของพระองค์

หนังสือพิมพ์และวารสารต่าง ๆ ได้บันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับคอนเสิร์ตของเจ้าชายอัลเบิร์ต โดยตลอดระยะเวลาเกือบ ๒๐ ปีในราชสำนักอังกฤษ นับจากวันอภิเษกสมรสในปี ค.ศ. ๑๘๔๐ เจ้าชายอัลเบิร์ตมีส่วนสำคัญในคอนเสิร์ตครั้งสำคัญหลายครั้ง ทั้งยังให้การสนับสนุนนักดนตรี วงดนตรี โรงเรียน และสมาคมดนตรีในระดับต่าง ๆ ของลอนดอน ไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง

เหลือไว้เพียงความดีงาม

พระราชพิธีพระศพของเจ้าชาย



อดีตและปัจจุบันของ Royal Albert Hall

อัลเบิร์ต ถูกจัดขึ้น ๙ วันหลังจากสิ้นพระชนม์

เจ้าชายอัลเบิร์ตจากไปเร็วเกินกว่าที่ควีนวิกตอเรียจะทำใจได้ ด้วยความรักใคร่ที่มีต่อพระสวามี จึงทำให้องค์ควีนเลือกสวมฉลองพระองค์สีดำตลอดพระชนม์ชีพ

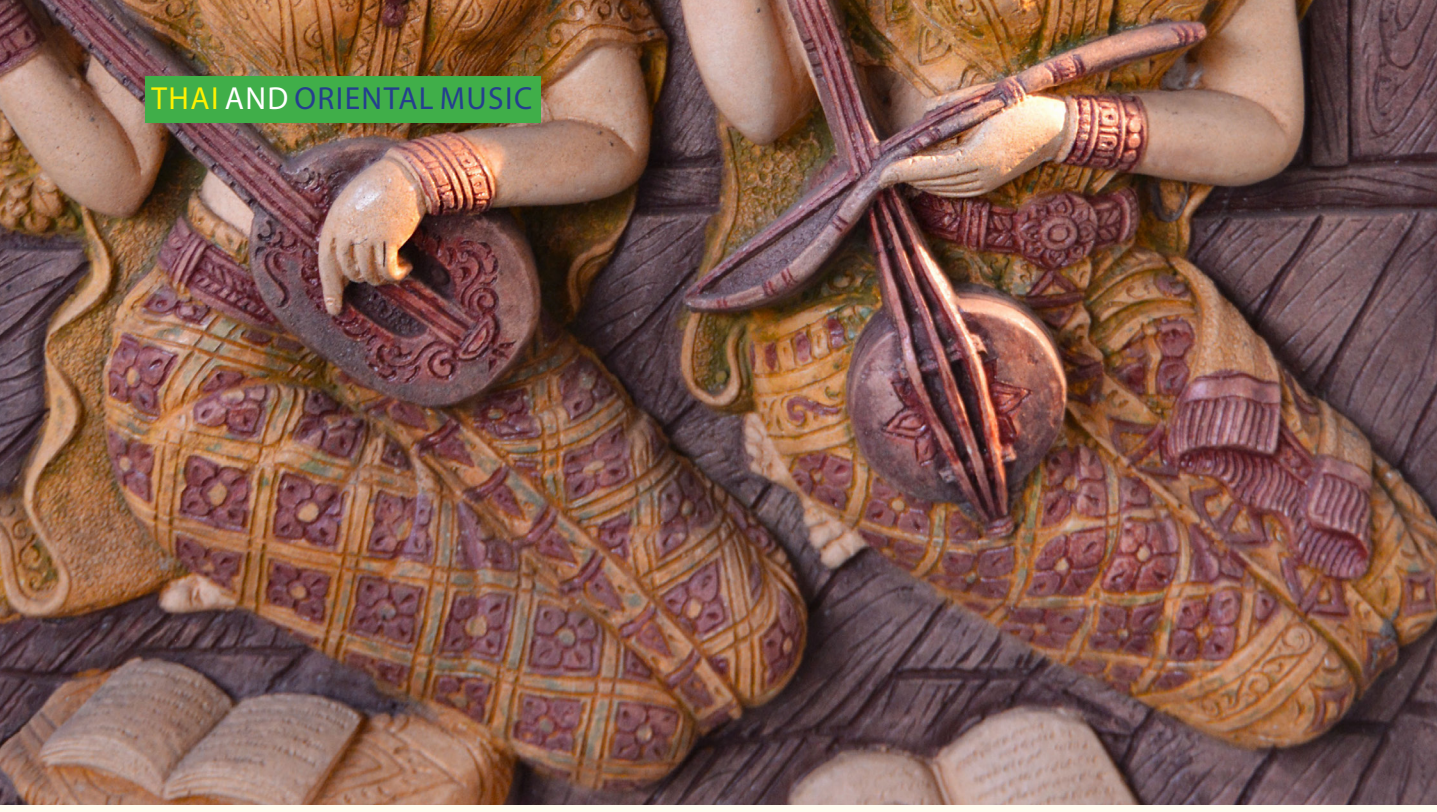
๑๔ ธันวาคม ๑๘๖๑ อาการป่วยของเจ้าชายอัลเบิร์ตทรุดลงอย่างต่อเนื่อง ไม่สามารถรับประทานอาหารหรือแม้แต่นอนหลับได้ เมื่อเวลาล่วงไปราว ๒๒.๔๕ น. เจ้าชายอัลเบิร์ตก็หมดลมหายใจ เสียชีวิตในวัยเพียง ๔๒ ปี โดยหมอหลวงสรุปสาเหตุของการสิ้นพระชนม์ว่าเกิดจากไข้ไทฟอยด์และหัวใจล้มเหลวเฉียบพลัน

คณะนักร้องประสานเสียงของโบสถ์เซนต์จอร์จ มีบทบาทสำคัญในเพลงที่บรรเลงในพระราชพิธี ที่ถูกถ่ายทอดจากความรักในดนตรีของเจ้าชายอัลเบิร์ต ดนตรีที่ใช้ในพระราชพิธีเชื่อมโยงกับภูมิหลังของพระองค์ที่สืบเชื้อสายจากราชวงศ์ Saxe-Coburg and Gotha ในเยอรมนี โดยเลือกนำงานของแฮนเดลกับเบโธเฟนมาใช้ ภายใต้การนำวงของ Sir George Job Elvey (1816-1893) นักประพันธ์ นักออร์แกน และหัวหน้าคณะขับร้องประสานเสียงประจำโบสถ์เซนต์จอร์จ ซึ่งนับเป็นจุดสำคัญของการพัฒนามาตรฐานของคณะขับร้องในอังกฤษขณะนั้นเช่นเดียวกัน

ขอเดาว่า พระองค์คงจะรู้สึกแย่ ที่การจากไปของพระองค์ทำให้คอนเสิร์ตคริสต์มาสที่ชาวอังกฤษรอคอยมาทั้งปีจะต้องถูกเลื่อนออกไป ทว่าชาวอังกฤษก็ได้เป็นส่วนหนึ่งของพระราชพิธีพระศพที่ยิ่งใหญ่ ที่ถ่ายทอดดนตรีออกมาอย่างประณีต โดยวง National Choral Society วงขับร้องประสานเสียงที่ใหญ่ที่สุดในอังกฤษ เพื่อรำลึกถึงเจ้าชายผู้มีดนตรีในหัวใจเป็นครั้งสุดท้าย

ที่มา

https://www.silpa-mag.com/history/article_26473
https://www.royalchoralsociety.co.uk/history.htm
https://www.classical-music.com/features/articles/prince-albert-how-music-shaped-the-life-and-death-of-queen-victorias-consort/
https://www.rct.uk/collection/themes/trails/music-in-the-royal-collection/queen-victoria-1819-1901-and-prince-albert-1819-61



ภูมิวิทยาการเพลงเรื่อง (ตอนที่ ๑)

เรื่อง:
เดชน์ คงอิ่ม [Dejn Gong-im]
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

ความสำคัญ

ภูมิวิทยาการเพลงเรื่องเป็นวิทยาการเพลงที่ว่าด้วยรูปแบบโครงสร้าง ลักษณะเฉพาะ ประวัติเพลงเรื่องเป็นกลุ่มเพลงในดนตรีไทยที่มีอัตลักษณ์ทางวิชาการแตกต่างจากเพลงประเภทอื่นและเป็นรากฐานสำหรับผู้เรียนทางดนตรีไทย มีแบบแผน มีการสืบทอดต่อ ๆ กันมา เป็นเพลงที่มีความสำคัญสำหรับผู้ที่จะศึกษาทางดนตรีไทย โดยเฉพาะกลุ่มเครื่องตีในวงปี่พาทย์ รวมวงทั้งเครื่องสายและวงมโหรี เพลงเรื่องเป็นกลุ่มเพลงที่มีภูมิวิทยาการเป็นการเฉพาะ มีสำนวนทำนอง รูปแบบ จังหวะ หน้าทับ ที่มีความหลากหลายและแตกต่างกัน ทั้งอาจกล่าวได้ว่า ผู้ที่เรียนทางด้านปี่พาทย์คงจะไม่มีใครไม่ได้เรียนเพลงเรื่อง โดยอย่างน้อยก็ต้องผ่านการเรียนเพลงเรื่อง ๑ เรื่อง ด้วยเพลงเรื่องเป็นเพลงสำหรับปี่พาทย์ซึ่งเป็นวงดนตรีไทยที่บรรเลงในการบุญประเพณีและประกอบพิธีกรรมต่าง ๆ ในด้านศาสนาและความเชื่อในสังคมไทยจากอดีตจวบจนปัจจุบัน แม้นว่าบางช่วงเวลาจะเสื่อมความนิยมลง แต่ยังไม่เกิดการสูญหายยังคงมีผู้ทรงจำทางเพลงและถ่ายทอดสืบต่อ ๆ มา รวมทั้งได้มีการจดบันทึกโน้ตและบันทึกเสียงไว้

เพลงเรื่องเป็นเพลงที่มีภูมิวิทยาการที่มีโครงสร้าง มีอัตลักษณ์ในสำนวนทำนอง มีรูปแบบ มีอัตราจังหวะ มีหน้าทับกำกับเป็นแบบแผนสำหรับในการบรรเลง และมีประวัติ

ความเป็นมาเป็นไปตามเอกลักษณ์ของดนตรีไทยอย่างหนึ่ง คือ เพลงทุกประเภทต้องมีความต่างบนความเหมือน เช่น ในเพลงเดียวกัน ต่างวง ต่างสำนัก จะมีลักษณะทำนองเพลงที่ต่างกัน เพลงเรื่องจึงเป็นบทเพลงที่มีความหลากหลายมากมายหลายรูปแบบ ควรค่าแก่การศึกษาค้นคว้าและสืบทอดให้คงอยู่โดยอนุชนคนรุ่นหลังของดนตรีไทยแบบรุ่นต่อรุ่น เพลงเรื่องไม่ได้มีทำอยู่แต่วงปี่พาทย์เท่านั้น เพลงเรื่องยังได้ถูกนำไปบรรเลงในวงดนตรีอื่น ๆ ตามวาระและโอกาสของงานที่บรรเลงด้วย

ความเป็นมา

กล่าวได้ว่าวงวิชาการดนตรีไทยไม่สามารถระบุและสรุปถึงที่มาของเพลงเรื่องได้ว่ามีที่มาจากนักดนตรีท่านใดเป็นผู้เรียบเรียง รวมทั้งมูลเหตุในการเกิดเพลงเรื่องก็ยังไม่มีหลักฐานใด ๆ เพียงข้อสันนิษฐานที่ครูทั้งหลายได้ให้ข้อคิดเห็นซึ่งก็เป็นเหตุเป็นผลที่น่าเชื่อถือในระดับหนึ่ง การเริ่มต้นของเพลงเรื่องเริ่มขึ้นเมื่อใดนั้น จึงไม่มีผู้ใดทราบที่มาที่แน่ชัดได้ โดยเพลงของปี่พาทย์มิได้มีไว้สำหรับความบันเทิง หรืออาจกล่าวได้ว่า ปี่พาทย์ไม่มีเพลงเพื่อการฟัง ปี่พาทย์มีสำหรับเพื่อการทำเสียงให้ดัง ยิ่งมีความต้องการเสียงดังได้มากเท่าไหร่ปี่พาทย์ก็จะเพิ่มปริมาณความดังของเสียงโดยเพิ่มเครื่องดนตรีให้มีจำนวนมากขึ้น จึงทำให้ปี่พาทย์มีการพัฒนารูปแบบของวงจากวงปี่พาทย์เครื่องห้าพัฒนาเป็นวงปี่พาทย์เครื่องคู่ พัฒนาเป็นวงปี่พาทย์เครื่องใหญ่ และพัฒนาจนมีขนาดที่ใหญ่มากเป็นวงมหาดุริยางค์ มีผู้เล่นนับร้อยคนในที่สุด ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีในปัจจุบัน การพัฒนาวงปี่พาทย์ให้มีเสียงดังเพื่อการประโคมกับการฟังมีการพัฒนามาแต่เดิม ดังที่สมเด็จฯ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ทรงกราบทูลสมเด็จฯ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ดังนี้

"...ข้อที่ตรัสถึงเรื่องปี่พาทย์ให้รู้สึกจับใจมาก ถึงจะกราบทูลต่อไปว่า อันปี่พาทย์นั้น อาจจัดให้เป็นได้สองทาง คือเพื่อให้ฟังไพเราะทางหนึ่ง กับให้ฟังกึกก้องเป็นประโคมทางหนึ่ง สุดแล้วแต่คราวต้องการทั้งประกอบด้วยตัวผู้จัดจะชอบหนักไปทางไหนด้วย ถ้าจัดหนักไปทางข้างจะให้ฟังกึกก้อง สิ่งไรที่ใส่เข้าไปได้ก็ใส่เติมเข้าไป ถ้าจัดหนักไปทางข้างจะให้ฟังไพเราะ สิ่งไรที่ฟังไม่ดีก็มักถูกถอนออก..." (พูนพิศ อมาตยกุล, ๒๕๕๒ : ๒๓๘)

จากพระดำรัสตอบข้างต้นจักเห็นว่าปี่พาทย์เริ่มมีการพัฒนาเพื่อการฟังมาก่อนบ้างแล้วในยุคสมัยของพระองค์ท่าน แต่ใครจะมีความชื่นชอบแบบใดในการฟังหรือมีรสนิยมแบบใดก็เป็นตามความชอบของบุคคล

ในประชุมพระนิพนธ์ของพระเจ้าราชวรวงศ์เธอชั้น ๔ กรมหมื่นสถิตยธำรงสวัสดิ์ ได้ทรงพระนิพนธ์เป็นลักษณะของจดหมายเหตุงานฉลองหอพระสมุดวชิรญาณ แสดงหลักฐานให้เห็นว่าในการที่มีวงปี่พาทย์ขนาดใหญ่และนำมาทำเพลงพร้อม ๆ กันน่าจะเริ่มมีมาแต่รัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ คราวฉลองหอพระสมุดวชิรญาณ ที่มีลักษณะการผสมวงโดยใช้เครื่องดนตรีจำนวนมาก การบรรเลงอย่างวงมหาดุริยางค์บรรเลงในปัจจุบันนั้นเคยเกิดขึ้นเมื่อคราวงานฉลองเปิดหอพระสมุดวชิรญาณ งานได้จัดขึ้นบริเวณหน้าพระที่นั่งจักรีมหาปราสาทในพระบรมมหาราชวัง เมื่อ ๑๓๑ ปีมาแล้ว แต่เมื่อครั้งนั้นยังไม่ได้บัญญัติคำว่า มหาดุริยางค์ไทย อย่างที่เป็นปัจจุบัน

ก่อนอื่นต้องขอกล่าวถึงความสำคัญของหอพระสมุดวชิรญาณนี้ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ ทรงมีพระราชดำริตั้งหอพระสมุดวชิรญาณขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติยศโดยพระบรมนามาภิไธย พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ การที่เฉลิมพระเกียรติยศด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระองค์นั้น ทรงรอบรู้พระปริยัติธรรมและภาษาไทย ภาษาต่างประเทศหาผู้เสมอเหมือนมิได้ เป็นบรมมหาบัณฑิตอันประเสริฐและมหัศจรรย์ ควรแก่การสรรเสริญพระเกียรติคุณอย่างยิ่ง และเพื่อเป็นที่ศึกษาความรู้ต่าง ๆ แก่บรรดาพระบรมวงศานุวงศ์ ข้าราชการ และสมาชิกของหอพระสมุด จึงทรงมีพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งขึ้นที่พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท แต่ปีมะเส็ง ตรีศก ๑๒๔๓ หรือเมื่อ พ.ศ. ๒๔๒๔ มีการจัดวางระเบียบการใช้หอพระสมุด มีพนักงานดูแลรักษาตามธรรมเนียมการใช้หอพระสมุด รวบรวมและจัดทำหนังสือ ตำราต่าง ๆ ไว้บริการแก่สมาชิก อีกทั้งมีจำนวนสมาชิกเพิ่มขึ้นจำนวนมาก จึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างหอพระสมุดวชิรญาณขึ้นใหม่ให้กว้างขวางกว่าเดิม เมื่อสำเร็จสมบูรณ์จึงย้ายมา ณ อาคารใหม่ แล้วพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ประมาณ ๒๐๐ ชั่งเศษในการจัดซื้อตู้หนังสือ โต๊ะ เก้าอี้ สิ่งของต่าง ๆ ไว้ใช้ในหอพระสมุด และทรงโปรดเกล้าฯ ให้ฉลองหอพระสมุดเป็นเวลา ๒ วัน ๒ คืน เป็นงานใหญ่สมพระเกียรติยศยิ่ง งานฉลองหอพระสมุดวชิรญาณจัดขึ้นในวันที่ ๑๔ และ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ.

๒๔๓๒ มีลักษณะเป็นงานบำเพ็ญพระราชกุศลถวายและเฉลิมฉลองเนื่องด้วยเป็นวันมงคลสมัยคล้ายวันบรมราชาภิเษกในพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เป็นการเฉลิมพระเกียรติยศพระนามาภิธัญญาณในหอพระสมุด มีการจัดตกแต่งหอพระสมุดด้วยเครื่องแขวน โคมระย้าดอกไม้สด และทรงโปรดเกล้าฯ ให้มีกรรมการตัดสินรางวัลตามฝีมือเพื่อเป็นการสนับสนุนทำนุบำรุงวิชาการฝีมือด้านดอกไม้เครื่องสดให้เจริญรุ่งเรืองยิ่งขึ้น

การจัดการพระราชพิธีฉลองหอพระสมุดวชิรญาณ ที่ได้ทรงโปรดเกล้า ฯ ให้มีการบำเพ็ญพระราชกุศล ๒ วัน ๒ คืน และให้มีการออกร้านค้าต่าง ๆ มากมายหลายอย่าง จึงเป็นที่มาของการบรรเลงวงมหาดุริยางค์ในสมัยรัชกาลที่ ๕ กล่าวคือ ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ข้าราชการฝ่ายหน้าที่มีบรรดาศักดิ์และมีปี่พาทย์ประจำวังให้จัดปี่พาทย์เครื่องใหญ่มาประโคมในโรงกลางสนามหญ้าหน้าพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท โดยในประชุมพระนิพนธ์ของพระเจ้าราชวรวงศ์เธอ ชั้น ๔ กรมหมื่นสถิตยธำรงสวัสดิ์ ได้ทรงพระนิพนธ์เป็นลักษณะของจดหมายเหตุงานฉลองหอพระสมุดวชิรญาณ ขอยกในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประโคมปี่พาทย์ประกอบพระราชพิธีที่มีความยิ่งใหญ่แตกต่างจากพระราชพิธีอื่น ๆ ดังนี้

“...สมาชิกฝ่ายหน้าแต่บรรดาที่มีพิณพาทย์นั้น ก็ได้จัดพิณพาทย์เครื่องใหญ่เข้ามาคอยประโคมในที่โรงกลางสนามหญ้า หน้าพระที่นั่งจักรีมหาปราสาท คือ พิณพาทย์สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าจาตุรนต์รัศมี กรมพระจักรพรรดิพงศ์ ๑ วง ๑๓ คน สมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้าภาณุรังษีสว่างวงศ์ กรมพระภาณุพันธุวงศวรเดช ๑ วง ๑๙ คน พระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนนริศรานุวัติวงศ ๑ วง ๑๓ คน พระเจ้าราชวรวงศ์เธอ กรมขุนบดินทรไพศาลโสภณ ๑ วง ๑๓ คน พระยาสีหราชเดโชไชย ๑ วง ๑๓ คน พระยาอินทราธิบดีสีหราชรองเมือง ๑ วง ๑๓ คน พระยาศรีสรราชฯ ๑ วง ๑๓ คน เจ้าหมื่นสรรเพ็ธภักดี ๑ วง ๑๓ คน พระนานาพิธภาษี ๑ วง ๗ คน หลวงสิทธินายเวร ๑ วง ๑๓ คน พระยานรรัตนราชมานิต พิณพาทย์มหาดเล็ก ๒ วง ๒๖ คน กลองแขก ๓ คน พิณพาทย์เวร ๑ วง ๕ คน กลองแขกอีก ๓ คน แตรสังข์ม้องไชย ๖ คน คนร้องอีก ๖ คน รวมพิณพาทย์ ๑๓ วง ๑๗๙ คน...”

“...เมื่อถึงกำหนดเวลางานนั้น คือในวันที่ ๑๔ พฤษภาคม รัตนโกสินทรศก ๑๐๘ เวลาย่ำค่ำแล้ว โปรดเกล้าฯ ให้แห่พระสัมพุทธพรรณีซึ่งพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงหล่อแต่ยังทรงพระผนวชเสด็จประทับอยู่วัดราชาธิวาสนั้น บัดนี้ได้ประดิษฐานอยู่ในพระอุโบสถวัดพระศรีรัตนศาสดาราม แห่เข้ามายังหอพระสมุดวชิรญาณ มีกระบวนแห่ ธงมังกรหน้า ๖๐ ธง ตะขาบหลัง ๔๐ คู่ แห่เดินเท้า ๒๐๐ สารวัด ๑๐ กลองชะนะ ๔๐ จ่าปี่ ๑ จ่ากลอง ๑ สารวัด ๒ แตรงอน ๒๐ แตรฝรั่ง ๑๖ สังข์ ๑ สารวัด ๒ เครื่องสูง ๗ ชั้น ๔ ห้าชั้น ๑๐ บังแทรก ๖ พัดโบก ๑ บังสุริย ๑ พระกลด ๑ พระแสงหว่างเครื่อง ๑๐ ชาววังอุดมเครื่อง ๔ หอม พระราชยานกงทรงพระ ๘ คู่เคียง ๑๒ อินทรพรหม ๘ ราชบัณฑิตประคอง ๑ รวม ๔๕๙ คน...”

“อนึ่ง เมื่อเดินกระบวนแห่ เข้ามาถึงหน้าหอพระสมุดนั้น ลั่นฆ้องชัยประโคมแตรสังข์กลองแขกพิณพาทย์ทั้ง ๑๓ วง ทำเพลงสาธุการพร้อมกัน ดังสนั่นนฤนาทอย่างยิ่ง ครั้นจบสาธุการแล้ว ก็ทำเพลงกลองโหมโรงต่อไปตามลำดับ แล้วจึงผลัดกันทำเพลงต่าง ๆ ในเมื่อเวลาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินประพาสร้านขายของและการละเล่นต่าง ๆ พร้อมด้วยพระบรมวงศานุวงศ์และข้าราชการผู้ใหญ่ผู้น้อย บรรดาที่เป็นสมาชิกของหอพระสมุดเป็นอันมาก และมีพระราชโองการ อาราธนาพระสงฆ์ราชาคณะผู้ใหญ่ผู้น้อยในคณะธรรมยุตตะนิกาย ซึ่งเป็นวิมัญสมาชิกของหอพระสมุดและซึ่งจะได้เจริญพระพุทธมนต์ คือ พระเจ้าน้องยาเธอ กรมหมื่นวชิรญาณวโรรส ... รวม ๑๑ รูป โดยเสด็จพระราชดำเนินด้วย ได้ทรงซื้อสรรพสิ่งของที่ควรแก่สมณทั่วทุกร้าน ถวายพระสงฆ์ ๑๑ รูป และทรงถวายกระจกพระบรมรูปใหญ่ด้วย ครั้นเสด็จพระราชดำเนินประพาสทั่วแล้ว ลั่นฆ้องชัยประโคมแตรสังข์กลองแขกพิณพาทย์ทั้ง ๑๓ วง ทำเพลงยาวพร้อมกันอีกครั้ง ๑ อาราธนาพระสงฆ์ขึ้นนั่งที่เจริญพระพุทธมนต์ ... พระสงฆ์ถวายอติเรกพระพรลาแล้ว พิณพาทย์ประโคมพร้อมกันอีกครั้ง ๑ แล้วก็ผลัดเปลี่ยนกันทำเพลงรับร้องเสภาจนตลอดรุ่ง ... วันที่ ๑๕ พฤษภาคม เวลาเช้าโมง ๑ กรรมสัมปาทิกสภาได้จัดเครื่องบริโภคคาวหวานคนละสิ่งเทียบเป็นสำรับพร้อมแล้ว เวลา ๒ โมง พระสงฆ์ขึ้นนั่งที่ก็ประโคมพิณพาทย์ทำเพลงสร้อยสนครั้ง ๑ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จออกทรงจุดเทียนเครื่องนมัสการ พระสงฆ์ถวายศีลถวายพรพระแล้วมีขัน

เข้าของฝาบาตพร้อมทรงบาตแล้ว จึงทรงประเคนอาหารบิณฑบาต เมื่อเวลาพระฉัน พิณพาทย์ใหญ่ก็ทำเพลงฉิ่งพร้อมกันด้วย พระฉันแล้วถวายยะถา สัพพี อนุโมทนา วิธี ยัสมิง ปะเทเส สัพพะพุทธา ถวายอติเรกพระพรลา แล้วประโคมพิณพาทย์ทำเพลงกราวรำพร้อมกันอีกครั้ง ๑...”

(ประชุมพระนิพนธ์ของกรมหมื่นสถิตยธำรงสวัสดิ์ พิมพ์ในงานฌาปนกิจศพ หม่อมวัน นวรัตน ณ อยุธยา หม่อมหุ่น นวรัตน ณ อยุธยา และหม่อมนุ่ม นวรัตน ณ อยุธยา ปีจอ พ.ศ. ๒๔๗๗)

เรื่องที่ยกมานี้เฉพาะที่เป็นบันทึกในส่วนของการทำปี่พาทย์เครื่องใหญ่

ในการพระราชพิธีฉลองหอพระสมุดวชิรญาณ ซึ่งเกิดขึ้นในรัชกาลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๕ หรือเมื่อประมาณ ๑๓๑ ปีมาแล้ว วิเคราะห์เชิงประวัติและทฤษฎีดนตรีไทยได้ดังนี้

๑. วงพิณพาทย์เครื่องใหญ่ ๑ วง ๑๓ คน ในสมัยรัชกาลที่ ๕ มีการผสมวงปี่พาทย์ที่มีเครื่องดนตรีครบวงเครื่องใหญ่ เพราะพัฒนาการจากวงปี่พาทย์เครื่องห้า มาเป็นวงปี่พาทย์เครื่องคู่ และวงปี่พาทย์เครื่องใหญ่จนสมบูรณ์เป็นที่สุด แต่ในสมัยรัชกาลที่ ๔ เครื่องดนตรีของวงปี่พาทย์เครื่องใหญ่ที่ประกอบพระราชพิธี มีปี่ใน ปี่นอก ระนาดเอก ระนาดเอกเหล็ก ระนาดทุ้ม ระนาดทุ้มเหล็ก ฆ้องวงใหญ่ ฆ้องวงเล็ก ตะโพน กลองทัด ฉิ่ง ฉาบเล็ก ฉาบใหญ่ หรือกรับเสภา

๒. การทำเพลงพร้อม ๆ กัน หลายเพลง หลายโอกาส เช่น ทำเพลงสาธุการ ตอนที่กระบวนแห่พระสัมพุทธพรรณีมาถึงหน้าอาคารหอพระสมุด แล้วทำเพลงกลองโหมโรงต่อไปตามลำดับ คือเริ่มด้วยเพลงโหมโรงพิธีกรรม เพลงช้ารับพระ คือเพลงช้าเรื่องเพลงยาว เมื่อพระสงฆ์ถวายพระพรลาแล้ว พิณพาทย์ประโคมพร้อมกันอีกครั้ง ๑ แต่ไม่ได้ระบุชื่อเพลง อาจจะเป็นเพลงกราวใน หรือไม่ก็เป็นเพลงกราวรำ ๒ ชั้น เช้าวันรุ่งขึ้นไม่ได้ระบุว่ามีโหมโรงซึ่งอาจจะมีหรือไม่มี แต่พิณพาทย์มาทำตอนที่พระสงฆ์ขึ้นนั่งที่ จึงประโคมเพลงช้าเรื่องสร้อยสนครั้ง ๑ แสดงว่าเพลงช้าเรื่องเพลงยาวและเพลงช้าเรื่องสร้อยสนมีมาแต่สมัยรัชกาลที่ ๕ หรือก่อนหน้านี้แล้ว เวลาพระสงฆ์ฉันภัตตาหารก็ทำเพลงเรื่องเพลงฉิ่งพร้อมกันอีก จึงเห็นได้ว่าในสมัยนั้นปี่พาทย์พิธีต้องทำเพลงเวลาพระฉันภัตตาหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบุว่าเป็นเพลงฉิ่ง จึงเป็นเรื่องที่ไม่ต้องอธิบายความมากนักว่าทำไมเพลงเรื่องประเภทเพลงฉิ่งจึงมีความยาวมากกว่าเพลงเรื่องอื่น ๆ ที่ใช้สำหรับทำรับพระ เพราะเหตุว่าเวลาในการทำพระฉันนั้นต้องใช้เวลาพอสมควร และคงไม่น้อยกว่า ๔๕ นาที หรืออาจถึง ๖๐ นาที จนพระฉันเสร็จเรียบร้อย และเป็นเรื่องที่น่าห่วงอย่างยิ่งที่ปัจจุบันไม่มีเพลงอย่างนี้ทำเวลาพระฉัน แต่ไปทำเพลงรับร้องกันอย่างแพร่หลายและเป็นที่นิยมชมชอบกันไปทั่ว จึงเป็นเหตุให้ไม่ใครได้เรียนเพลงจำพวกเพลงฉิ่งให้ได้ยินกัน หรือไม่ก็อ้างว่าเรียนไปแล้วไม่รู้จะได้ทำตอนไหนหรือเมื่อไหร่จะได้ทำกัน อย่างไรก็ตาม ยังโชคดีที่เพลงประเภทนี้ยังไม่สูญหายไป

เมื่อเสร็จพิธีสงฆ์ โดยพระสงฆ์ได้ถวายอนุโมทนา ยะถา สัพพี จนถึงถวายอติเรกพระพรลาแล้ว ประโคมพิณพาทย์ทำเพลงกราวรำพร้อมกันอีกครั้ง ๑ มีข้อควรวิเคราะห์ได้ ดังนี้

๑. ระดับเสียง การทำเพลงพร้อมกันด้วยเพลงหลายเพลงในหลายโอกาส เสียงของเครื่องดนตรีของทุกวงต้องมีระดับเสียงที่เท่ากันอย่างแน่นอน โดยเฉพาะกำหนดให้วงปี่พาทย์เครื่องใหญ่จำนวน ๑๓ วงมาทำเพลงพร้อม ๆ กัน ซึ่งเป็นเรื่องตื่นเต้นและเป็นที่น่าชื่นชม ควรจักต้องค้นคว้าติดตามต่อไปว่าเครื่องดนตรีของทุกวงที่เป็นของพระบรมวงศานุวงศ์และบรรดาเสนาบดีในสมัยนั้น มีแหล่งที่มาอย่างไร ใครมีบทบาทในการกำหนดระดับเสียงให้เท่ากัน ในกรณีที่เสียงของแต่ละวงไม่เท่ากัน คัดเลือกเฉพาะวงที่มีเสียงเท่ากัน ซึ่งไม่น่าจะเป็นประเด็นนี้ และต้องไม่ลืมว่าปี่พาทย์ที่เข้ามาทำในงานพระราชพิธีครั้งนี้ ทำต่อหน้าพระพักตร์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ต้องทรงสดับทั้งพระเนตร พระกรรณตลอดพิธี อีกทั้งพระบรมวงศานุวงศ์เจ้านาย ข้าราชการที่มาร่วมงานครั้งนี้ ก็ล้วนเป็นบุคคลสำคัญทั้งสิ้น จึงเชื่อได้ว่า ระดับเสียงของเครื่องดนตรีของทุกวงต้องมีระดับที่เสมอกันอย่างแน่นอน

๒. ทางเพลง การทำเพลงด้วยเครื่องดนตรีจำนวนมาก เครื่องที่เป็นทำนองหลัก เช่น ฆ้องวงใหญ่ การดำเนินทำนอง ไม่ว่าจะเป็นเพลงใดก็ตาม ถ้ามีจำนวนเครื่องดนตรีมากกว่า ๑ ชิ้น แล้วไม่ปรับแนวทางในการทำให้ตรงกัน เสียงที่ออกมาสู่ผู้ฟังย่อมเป็นที่น่ารำคาญยิ่ง และถ้าได้สัมผัสด้วยการดูด้วยแล้วลองนึกดูว่าจะเป็นอย่างไร บ้างใช้มือซ้าย บ้างใช้มือขวา บ้างทำทางเสียงสูง บ้างทำทางเสียงต่ำ คละเคล้ากันอย่างนี้คงไม่เกิดความงามความไพเราะอย่างแน่นอน โดยเฉพาะเพลงที่ดำเนินแนวทางอย่างเพลงสาธุการ ตลอดจนเพลงกลองโหมโรง

เพลงช้าเรื่องเพลงยาว เรื่องสร้อยสน เพลงฉิ่ง และเพลงกราวรำ จึงเป็นได้ว่าน่าจะมีการซักซ้อมปรับแนวทางให้ตรงกันในทุก ๆ เครื่องมือหรือเป็นไปได้หรือไม่ว่าในยุคนั้นยังไม่เกิดแนวทางที่แปลกแตกต่างกันจนสามารถทำพร้อมกันได้ในทุกโอกาส เป็นเรื่องที่น่าสนใจถามว่าต่างวงต่างทำกันไปไม่ได้หรือ ตอบได้ว่า ไม่น่าเป็นไปได้อย่างแน่นอน เพราะการใดที่จะทำเกี่ยวเนื่องกับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้นจักต้องคัดสรรอย่างดีแล้วทั้งสิ้น เช่น การสวด การเทศน์ของพระสงฆ์ในพระราชพิธีต่าง ๆ ยังต้องซักซ้อมสังวัธยายให้ถูกต้องเหมาะสมทั้งภาษาและทำนอง ที่เรียกว่าเป็น สวดทำนองหลวง เทศน์ทำนองหลวง ซึ่งปัจจุบันก็ยังยึดถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด เครื่องเสวยเครื่องเทียบทั้งหลาย ทั้งคาวและหวานต้องตกแต่งปรุงรส สลักเสลา ให้มีรสชาติและความสวยงามแตกต่างจากบุคคลทั่วไป ตลอดจนระบำระเบ็งโขนละครขับร้องปี่พาทย์นั้นเป็นเครื่องขับกล่อม ยิ่งต้องพิถีพิถันให้งดงามประณีตมากกว่าปกติ ถ้าไม่มีการซักซ้อมกันเพื่อการพิธีนี้ก็เป็นไปได้ว่าดนตรีปี่พาทย์ในยุคนั้นคงยังไม่มีแนวทางที่แตกต่างกัน แต่ถ้ามีความแตกต่างกัน เป็นได้ว่าต้องซ้อมกัน ใครเป็นแม่งาน ใครเป็นผู้ควบคุมกำหนดแนวทางในการทำเพลงในครั้งนี้ เป็นอีกเรื่องที่น่าค้นหาและติดตาม

๓. ผู้ควบคุม ผู้กำกับ แม่กองงานปี่พาทย์ การทำเพลงในการฉลองหอพระสมุดวชิรญาณ ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าเสียดายอย่างยิ่งที่การบันทึกในประชุมพระนิพนธ์ที่กรมหมื่นสถิตยธำรงสวัสดิ์ท่านทรงพระนิพนธ์บันทึกไว้ไม่มีเบื้องหลังของงาน เพราะสิ่งที่พบในพระนิพนธ์เป็นการบันทึกในส่วนที่งานได้ดำเนินไปเสร็จแล้ว เพราะท่านทรงเป็นฝ่ายปฏิคม หอพระสมุดวชิรญาณจึงขาดเรื่องเบื้องหลังก่อนที่จะถึงวันงาน ทำให้ไม่สามารถทราบถึงผู้ควบคุม ผู้กำกับ แม่กองงานปี่พาทย์ การทำเพลง ขึ้น ลง หยุด ใครเป็นผู้ควบคุม ผู้กำกับ แม่กองงานปี่พาทย์ ต้องค้นหา ประเด็นนี้จะทำให้ทราบถึงครูผู้ใหญ่ในยุคสมัยนั้นว่าคือใคร หรือทรงโปรดให้พระบรมวงศ์พระองค์ใด หรือครูดนตรีประจำวงใด ทำหน้าที่ผู้ควบคุม ผู้กำกับแม่กองงานปี่พาทย์ในครั้งนั้น

เรื่องของการทำปี่พาทย์พร้อมกันด้วยจำนวนวงดนตรี ๑๓ วง มีนักดนตรี ๑๓๙ คน เกิดขึ้นมานานถึง ๑๓๑ ปี ถือว่าเป็นเหตุการณ์ทางดนตรีไทยที่ไม่ปกติธรรมดา และอาจเป็นเค้าเงื่อนให้ครูดนตรีไทยรุ่นต่อ ๆ มาได้กระทำตามแบบอย่างสืบทอดมา แต่สิ่งที่เป็นคุณค่าทางวิชาการในวงวิชาการดนตรีไทยภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ในด้านการผสมวงก็ดี ระบบเสียงของวงปี่พาทย์ก็ดี ทำนองเพลง ทางเพลง รวมทั้งการแปรทำนองของเครื่องดนตรีที่จักต้องทำหน้าที่ในการแปรทำนองก็ดี เป็นสิ่งที่ควรศึกษาเป็นแบบอย่างดั่งที่คนระดับชั้นครู บรมครู ได้ทำไว้ จากเหตุการณ์มหาดุริยางค์ไทยฉลองหอพระสมุดวชิรญาณ เมื่อครั้งนั้น อีกทั้งครูดนตรี นักดนตรี รวมทั้งเครื่องดนตรีที่เป็นมรดกตกทอดมาสู่ปัจจุบันทั้ง ๑๓ วง ยังอยู่หรือสูญหายประการใดบ้าง จึงเป็นโจทย์สำหรับการสืบค้นเรื่องราวที่จะทำให้เกิดองค์ความรู้ต่อยอดเพื่อประโยชน์ในวงวิชาการดนตรีไทยต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจดหมายเหตุได้กล่าวถึงการที่ปี่พาทย์ทำเพลงช้าเรื่องเพลงยาวหลังจากทำโหมโรงเย็นจบแล้วเพื่อเป็นการรับพระและขั้นตอนของพิธีการตลอดจนการบันทึกเรื่องราวขั้นตอนพิธีขณะที่พระสงฆ์เข้าประจำที่ปี่พาทย์ทำเพลงช้าเรื่องสร้อยสน เป็นสิ่งยืนยันถึงความเป็นมาและคุณค่าความสำคัญของเพลงไทยประเภทเพลงเรื่อง ที่มีบทบาทในการบรรเลงประกอบในพระราชพิธีมาแต่ต้นรัตนโกสินทร์แล้ว

ความหมาย

เพลงเรื่อง มีความหมายคือ *"ชื่อเรียกเพลงหลาย ๆ เพลง ที่นำมารวมบรรเลงติดต่อกันไป ไม่มีการร้องส่ง"* (สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคคีตะ-ดุริยางค์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน, ๒๕๔๕ : ๑๓๓) เพลงของเพลงเรื่องเป็นในลักษณะเสียงสัญลักษณ์ (Symbol) ได้ประการหนึ่ง เพราะนักปี่พาทย์ที่มีภูมิรู้ด้านทำนองเพลงได้เรียบเรียงเพลงอัตราจังหวะจาก ๒ ชั้น จากตับมโหรีเรื่องต่าง ๆ ที่เข้าเป็นเรื่องไว้และเพลงเกร็ดที่นอกเรื่อง เพื่อสำหรับทำในช่วงเวลาที่รอพิธีสงฆ์เจริญพุทธมนต์เย็นซึ่งมีเวลาช่วงนี้ค่อนข้างมาก และการทำเพลงซ้ำ ๆ นักปี่พาทย์ถือว่าไม่มีภูมิรู้ด้านเพลงและเป็นที่ปรามาสว่าเรียนน้อย จึงเรียบเรียงเพลงเข้าเป็นเรื่องไว้เพื่อทำสลับไม่ให้เกิดความจำเจซ้ำซาก ซึ่งเป็นเอกลักษณ์สำคัญของนักเลงปี่พาทย์ การเรียบเรียงเพลงต่าง ๆ เข้าด้วยกันแล้วเรียกกันเป็นที่หมายรู้ว่า**เพลงเรื่องรับพระ**หรือ**เพลงรับพระ** ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายสนับสนุนว่าเพลงเรื่องเป็นเพลงที่นิยมปี่พาทย์จึงได้เรียบเรียงสำหรับทำในการต่าง ๆ ดังที่สมเด็จฯ เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์ ทรงดำรัสถึงเหตุอันบังเกิด **เพลงเรื่อง**ว่า

"...คนโบราณเข้าจัดเพลงต่าง ๆ ร้อยเข้าลำดับกันไว้ สำหรับตีปี่พาทย์

ในคราวที่ต้องตีนาน ๆ ถ้ายืนอยู่เพลงเดียวก็เบื่อหู จึงจัดให้เปลี่ยนไป เรียกกันว่าเพลงเรื่อง ก็อย่างมโหรีนั้นเอง แต่มโหรีเรียกว่าเพลงตับ ความก็ต้องกันนั้นเอง...” (พูนพิศ อมาตยกุล, ๒๕๕๒ : ๓๑)

การเรียงร้อยเป็นลำดับเข้าเป็นเพลงเรื่องที่ท่านกล่าวข้างต้นว่ามีลักษณะอย่างมโหรี ก็คือการที่นำเพลงต่าง ๆ ที่มีลักษณะของโครงสร้างสำนวนทำนอง รูปแบบที่คล้ายกันหรือเหมือนกัน นำมาเรียงร้อยเข้าด้วยกัน ซึ่งนับเป็นหลักวิชาการที่สำคัญของเพลงไทยที่ควรค่า รวมทั้งเป็นสมุฏฐานของการสร้างสรรค์เพลงประเภทต่าง ๆ ในระยะต่อมา ตามการพัฒนาการของดนตรีไทย ที่มาและความสำคัญของเพลงเรื่องประเภทเพลงช้าดังที่กล่าวข้างต้น เห็นได้ว่าปี่พาทย์ส่วนใหญ่เรียนรู้เพลงประเภทนี้กันเป็นพื้นสืบต่อ ๆ มา และเสื่อมความนิยมไปก็อาจด้วยเหตุแห่งความนิยมในการนำไปบรรเลงในโอกาสที่เหมาะแก่ลักษณะของเพลงลดลง โดยเฉพาะด้านเวลาในการจัดพิธีกรรมเปลี่ยนไปตามสภาพของเศรษฐกิจและสังคมคนเมือง การลดทอนองค์ประกอบของพิธีกรรมให้เข้ากับยุคสมัย จึงเป็นเหตุแห่งการสูญหายด้านศิลปะดนตรีได้เป็นอย่างดี ชะรอยยังมีความโชคดีที่แม้นว่าความเสื่อมถอยลดลงซึ่งการให้ความสำคัญส่วนองค์ประกอบในพิธีกรรม แต่ทำนองเพลงส่วนใหญ่ยังมีผู้ทรงจำไว้ได้เป็นส่วนมาก สูญหายเป็นส่วนน้อย รวมทั้งมีผู้รู้หลายท่านสามารถจดบันทึกทำนองเพลงไว้ จึงนับเป็นโชคดีของคนรุ่นหลังได้สืบทอดเพลงเรื่องประเภทเพลงช้าไว้ต่อไป ซึ่งจะได้กล่าวถึงรูปแบบของเพลงเรื่องในลำดับต่อไป

เอกสารอ้างอิง

พงษ์ศิลป์ อรุณรัตน์. (๒๕๕๓). *มโหรีวิจักษณ์*. กรุงเทพฯ: จรัลสนิทวงศ์การพิมพ์.

พูนพิศ อมาตยกุล, บรรณาธิการ. (๒๕๕๒). *เพลง ดนตรี และนาฏศิลป์ จากสาส์นสมเด็จ*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เรือนแก้ว.

ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๔๕). *สารานุกรมศัพท์ดนตรีไทย ภาคคีตะ-ดุริยางค์ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน*. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

สถิตยธำรงสวัสดิ์, กรมหมื่น. (๒๔๓๗). *ประชุมพระนิพนธ์*. พระนคร: โรงพิมพ์ภูไท.



กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย ยุคปัจจุบัน (ที่มา: จิตร์ กาวี ถ่าย กรกฎาคม ๒๕๕๕)

ตามรอย พระเจนดุริยางค์ ท่องยุโรปกว่า ๑๐ เดือน (ตอนที่ ๗)

พระเจนดุริยางค์กับสำนักพิมพ์และสมาคมดนตรีชั้นนำในกรุงเวียนนา

เรื่อง:
จิตร์ กาวี (Jit Gavee)
อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

ขอกล่าวสวัสดีปีใหม่ ๒๕๖๕ กับผู้ท่านอ่านทุกท่านที่คอยติดตามบทความชุด ตามรอย พระเจนดุริยางค์ ท่องยุโรปกว่า ๑๐ เดือน นี้มาเป็นอย่างดี ซึ่งได้ดำเนินมาถึงตอนที่ ๗ แล้ว มีเรื่องราวที่น่าสนใจอันเป็นเกร็ดประวัติศาสตร์ให้ทราบกันหลายเรื่องตั้งแต่ตอนที่ ๑ ในส่วนของตอนที่ผ่านมานั้น (ตอนที่ ๖) ผู้เขียนได้เล่าเรื่องค้างไว้จากการอ้างอิงในรายงานการดูงานในต่างประเทศของข้าราชการซึ่งได้รับเงินช่วยเหลือค่าใช้จ่ายจาก ก.พ. การดูงานดนตรีสากลของพระเจนดุริยางค์ ฉบับที่ ๖ ซึ่งโดยปกติแล้วผู้เขียนจะรวบยอดเป็นรายงานของพระเจนดุริยางค์หนึ่งฉบับต่อบทความหนึ่งตอน แต่ด้วยเนื้อหาสาระในรายงาน

ฉบับดังกล่าวมีความน่าสนใจหลายประการ จึงเห็นว่าสมควรแก่การนำมาขยายความเพิ่มออกมาเป็นตอนใหม่ เพื่อไม่เป็นการยัดเยียดเนื้อหาและตัดทอนเนื้อหาที่สำคัญทิ้ง

ความเดิมตอนที่แล้ว พระเจนดุริยางค์ออกเดินทางจากเมืองมิวนิกเพื่อมาทัศนาจรเมืองสำคัญทางดนตรีอีกแห่งนั่นคือ เมืองซาลซ์บูร์ก (Salzburg) ประเทศออสเตรีย ได้มีโอกาสเยี่ยมชมบ้านเกิดของโมสาร์ทในรูปแบบของบ้านพิพิธภัณฑ์ ทั้งยังได้เข้าร่วมกิจกรรมประจำปีที่สำคัญประจำเมืองแห่งนี้ นั่นก็คือ งานเทศกาลแห่งเมืองซาลซ์บูร์ก (The Salzburg Festival) ที่มีการแสดงดนตรีมากมายหลายชนิด เป็นเทศกาลที่น่าสำราญใจและเต็มอิ่มทางดนตรีมากครั้งหนึ่งของการเดินทางของพระเจนดุริยางค์ ในบทความตอนนี้จะขอเล่าต่อหลังจากที่พระเจนดุริยางค์ได้กลับมาตั้งหลักยังเมืองมิวนิกเพื่อเดินทางต่อไปยังกรุงเวียนนา (Vienna) ประเทศออสเตรีย นครซึ่งมีนิยามว่าเป็นเมืองหลวงของดนตรีคลาสสิก การเดินทางของพระเจนดุริยางค์ตอนนี้จะพานพบสิ่งใด ขอเชิญติดตามได้เลยครับ

พบปะธุรกิจสิ่งพิมพ์ดนตรี ภารกิจต่อเนื่องที่หยุดไม่ได้ของพระเจนดุริยางค์

ในการเดินทางของพระเจนดุริยางค์ในตอนนี้ พระเจนดุริยางค์ได้เดินทางไปยังนครทางดนตรีสำคัญ ๒ แห่ง ได้แก่ กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย และกรุงเบอร์ลิน ประเทศเยอรมนี ทั้งสองแห่งนี้เป็นอีกจุดหนึ่งที่มีธุรกิจสิ่งพิมพ์ทางดนตรีที่เข้มแข็ง และเป็นจุดสำคัญในการตีพิมพ์โน้ตเพลงดนตรีต่าง ๆ ออกเผยแพร่ทั่วโลก

"...วันจันทร์ที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๐...วันนี้ได้ไปที่ห้างจำหน่ายบทเพลงที่สำคัญที่สุดของยุโรปชื่อยูนิเวอร์เซิลเอดิสัน (Univeral Edition) ได้พบ ดร.โรเทอร์ (Dr. Rother) ซึ่งเป็นผู้จัดการของห้าง เมื่อได้สืบถามข้อความต่าง ๆ แล้ว ได้นัดไปดูการพิมพ์เพลงในโรงพิมพ์ของห้างในวันรุ่งขึ้น..." (พระเจนดุริยางค์, ๒๔๘๐)

โดยสถานที่สำคัญที่ผู้เขียนจะกล่าวถึงนั้น คือบริษัทโน้ตเพลงที่ชื่อว่า Universal Edition มีฐานที่ตั้งอยู่ในกรุงเวียนนา บริษัทแห่งนี้


© SAMMLUNGEN DER GESELLSCHAFT DER MUSIKFREUNDE IN WIEN

อาคาร Musikverein อันเป็นที่ทำการของ Universal Edition และ Gesellschaft der musikfreunde ที่พระเจนดุริยางค์มาเยือนเมื่อครั้งเดินทางมายังกรุงเวียนนา (ที่มา: Neuigkeiten und In formationen von der Universal Edition no. 7)



ห้องสำนักงานของ Universal Edition ในภาพซ้าย คนที่ ๓ จากซ้ายคือ Alfred Schlee (ที่มา: Neuigkeiten und In formationen von der Un iversal Edition)

ก่อตั้งขึ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๔๔ (ค.ศ. ๑๙๐๑) และมีการเจริญเติบโตทางธุรกิจอย่างต่อเนื่อง จนก้าวเข้ามาเป็นบริษัทจัดพิมพ์โน้ตเพลงร่วมสมัยที่สำคัญมากที่สุดแห่งหนึ่งของโลก โดยที่มีการเซ็นสัญญากับคีตกวีร่วมสมัยคนสำคัญมากมาย ไม่ว่าจะเป็น อัลบาน แบร์ก (Alban Berg) อาร์โนลด์ เชินแบร์ก (Arnold Schönberg) อัลเฟรโด คาเซลลา (Alfredo Casella) เป็นต้น

Universal Edition เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ ๒๐ จุดเปลี่ยนครั้งสำคัญคือการที่ทางบริษัทได้ตัวอีมิล เฮิร์ตซกา (Emil Hertzka) มาเป็นผู้จัดการบริหารบริษัท ซึ่งแม้ว่าบุคคลท่านนี้จะไม่ได้ฝึกหัดขัดเกลาด้านดนตรีมาโดยตรง แต่ก็ได้ที่ปรึกษาผู้มีประสบการณ์ด้านดนตรีอย่างดีเยี่ยม คือ โจเซฟ วีนันเทียส วอน วอส (Josef Venantius von Wöss) นักประพันธ์และนักเรียบเรียงเสียงประสานชาวเวียนนาอันเป็นที่รู้จักในฐานะผู้เรียบเรียงบทซิมโฟนีของกุสตาฟ มาห์เลอร์ (Gustav Mahler) สำหรับการบรรเลงด้วยเปียโน การได้ที่ปรึกษาชั้นยอดผู้มีความรู้ทางด้านดนตรีในระดับดีเยี่ยม ผนวกกับความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการของตัวนายอีมิลเอง ทำให้บริษัทยิ่งเจริญก้าวหน้าขึ้นไป หนึ่งในความสำเร็จคือการที่บริษัทได้เซ็นสัญญาจัดพิมพ์โน้ตกับกุสตาฟ มาห์เลอร์ นักประพันธ์ชาวเยอรมันผู้ยิ่งใหญ่ที่สุดแห่งยุคสมัยคนหนึ่ง ก่อนที่จะมีโอกาสได้เซ็นสัญญากับนักประพันธ์ชื่อดังท่านอื่น ๆ อีกมากมายหลังจากนั้น ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

ช่วงเวลาที่พระเจนดุริยางค์ได้มาเยือนบริษัทแห่งนี้ ถือว่าเป็นช่วงที่บริษัทได้สร้างชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับในระดับโลกแล้ว โดยผู้บริหารช่วงเวลานั้นก็คือ อัลเฟรด ชลี (Alfred Schlee) มาบริหารงานต่อจากอีมิล เฮิร์ตซกา ซึ่งได้เสียชีวิตลงไป แม้ว่าบริษัทในขณะนั้นจะมีรากฐานและชื่อเสียงที่มั่นคง แต่อัลเฟรด ชลีก็ยังต้องพบกับแบบทดสอบอีกมาก ทั้งเรื่องสงครามโลกและปัญหาอื่น ๆ แต่ก็นำพาบริษัทให้รอดพ้นวิกฤตต่าง ๆ เหล่านั้นไปได้ พระเจนดุริยางค์เมื่อมาเยือนนอกจากจะได้ชมและพบปะบุคลากรในบริษัทแล้ว ยังได้มีโอกาสเดินทางไปยังส่วนจัดพิมพ์ของบริษัทที่อาศัยโรงพิมพ์ของบริษัทอีเบอลี (Ebery) ซึ่งเป็นโรงพิมพ์ที่ใหญ่ที่สุดในออสเตรียขณะนั้น

"...วันอังคารที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๐...ตอนบ่ายได้ไปดูการพิมพ์เพลงที่โรงพิมพ์ วาล์ดไฮล์ม เอ แบร์เลอ เอ.ยี. วีน ๗ (Waldheim Eberle A.G. Wien VII) ไซเดนกัสเซอ ๓-๑๑ (Seidengasse 3-11) ซึ่งเป็นโรงพิมพ์ใหญ่ที่สุดของประเทศอ๊อสเตรีย ได้มีโอกาสดูวิธีแกะตัวโน้ตบนแผ่นโลหะและวิธีเขียนแม่พิมพ์บนแผ่นกระดาษแก้ว..." (พระเจนดุริยางค์, ๒๔๘๐)

การมาเยือนของพระเจนดุริยางค์ในบริษัทโน้ตเพลงแห่งนี้ ถือว่าเป็นการได้มาพบกับแบบอย่างที่น่าสนใจ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการจัดพิมพ์โน้ตเพลงต่าง ๆ รวมไปถึงเรื่องของการดำเนินธุรกิจดนตรีที่ยากจะเลียนแบบได้ สำนักพิมพ์แห่งนี้ยังคงดำเนินกิจการอย่างแข็งแกร่งจนถึงปัจจุบัน ภายหลังพระเจนดุริยางค์ได้กลับไป กาลเวลาก็ดำเนินไปข้างหน้า

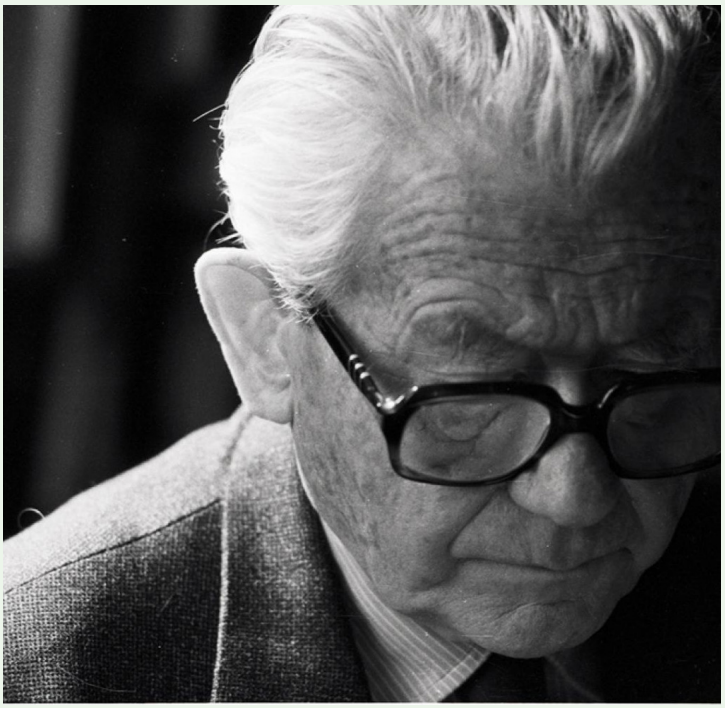
อย่างไม่หยุดนิ่ง ทางสำนักพิมพ์ก็ได้มีการพัฒนาปรับตัวกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาอย่างต่อเนื่อง จุดเปลี่ยนสำคัญในโลกยุคปัจจุบันก็เห็นจะหนีไม่พ้นเรื่องของเทคโนโลยีที่ทำให้สื่อตีพิมพ์หลายสำนักไม่สามารถปรับตัวอยู่ได้ แต่ Universal Edition ก็ถือเอาจุดแข็งของตน คือ การมีเครือข่ายที่กว้างขวางและการเป็นคลังความรู้ด้านโน้ตเพลงดนตรีตะวันตกที่สำคัญ โดยเฉพาะบทเพลงในช่วงศตวรรษที่ ๒๐ ถึงปัจจุบัน ปรับปรุงให้ทันสมัยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถเดินทางข้ามโลกไปสู่ผู้บรรเลงดนตรีได้ในชั่วพริบตา ด้วยเหตุนี้เองจึงไม่มีข้อกังขาใด ๆ ที่พระเจนดุริยางค์ควรจะพลาดการเข้าชมกิจการของบริษัท Universal Edition แห่งนี้

บริษัทที่เกี่ยวข้องกับการพิมพ์โน้ตเพลงปลีกย่อยอื่น ๆ ที่พระเจนดุริยางค์ได้เยี่ยมชมในตอนนี้ยังมีอีกหลายแห่ง แต่ไม่ได้ระบุรายละเอียดมากนัก ได้แก่

- การได้เข้าพบอาโลอิส เรซนิก (Alois Reznick) นายช่างผู้สร้างเครื่องมือสำหรับแม่พิมพ์ตัวโน้ต

- ห้างจำหน่ายบทเพลงลุดวิก ดอบลิงเกอร์ (Ludwig Doblinger) บริษัทพิมพ์โน้ตเพลงที่ใช้โรงพิมพ์เดียวกับ Universal Edition นั่นคือโรงพิมพ์อีเบอลี

- บริษัทพิมพ์โน้ตเพลงบ็อตแอนด์บ็อก (Bote & Bock) บริษัทพิมพ์โน้ตเก่าแก่ ก่อตั้งตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๘๓๘ (พ.ศ. ๒๓๘๑) ซึ่งเคยถูกกล่าวถึงในจดหมายของราชทูตเยอรมันที่มาเยือนสยาม อันมีการนำโน้ตเพลงของบริษัทนี้มาฝึกฝนนักดนตรีแตรวงสยามในยุคแรกเริ่ม ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔



Alfred Schlee ผู้บริหาร Universal Edition ในช่วงเวลาที่พระเจนดุริยางค์มาเยือน (ที่มา: https://www.krenek.at/en/news/alfred-schlee-publisher-and-enabler-modern-music)

- โรงพิมพ์แบร์ลีเนอร์ มูซิกกาเลียน ดรุกเกอรัย

- ห้างบุสเซอแอนด์เฮฟต์ (Busse & Heft) และ

- ห้างจำหน่ายบทเพลงอันโทน เจ. เบนยามิน (Anton J. Benjamin)

การเยี่ยมชมสถานประกอบการจัดพิมพ์โน้ตเพลงที่ได้กล่าวมาทั้งหมดนี้ เกิดขึ้นในช่วงระยะเวลาเพียง ๑๕ วันเท่านั้น ซึ่งถือว่ามีความอัดแน่นพอสมควร และช่วงเวลาหลังจากนี้ในบันทึกของพระเจนดุริยางค์ก็แทบจะไม่มีการระบุถึงการเข้าเยี่ยมชมกิจการในลักษณะนี้อีกเลย ยกเว้นอีกครั้งหนึ่งในอีกประมาณเกือบ ๓ เดือนต่อมา ที่พระเจนดุริยางค์ได้เข้าชมกิจการลักษณะนี้อีกครั้ง ที่เมืองมิลาน ประเทศอิตาลี จะขอกล่าวในโอกาสต่อไป

การศึกษาดูงานในสถานประกอบการจัดพิมพ์โน้ตเพลงเหล่านี้สะท้อนให้เห็นได้ชัดว่า วงการดนตรีสากลในสยาม นำโดยพระเจนดุริยางค์ ซึ่งสังกัดอยู่ในกรมศิลปากร มีความพยายามที่จะศึกษาวิธีการในการจัดพิมพ์โน้ตเพลงดนตรีตะวันตกได้ด้วยตนเองเป็นอย่างมาก เพื่อที่จะนำความรู้เหล่านี้ไปใช้ในประเทศสยามให้ได้โดยเร็ว เพราะก่อนหน้านี้ก็มีภารกิจทางดนตรีบางอย่างที่ได้เริ่มต้นไปแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการบันทึกโน้ตเพลงไทย การเรียบเรียงเสียงประสานบทเพลงต่าง ๆ โดยคนไทย เมื่อถึงส่วนของการพิมพ์โน้ตเพลงหากต้องส่งตีพิมพ์ในต่างประเทศก็จะมีค่าใช้จ่ายที่สูง จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรวบรวมความรู้เพื่อที่จะสามารถตีพิมพ์โน้ตเพลงได้ใน



หอจดหมายเหตุของ Gesellschaft der Musikfreunde สถานที่จัดเก็บเอกสารสำคัญทางดนตรีมากมาย (ที่มา: https://www.musikverein.at/en/archive)

ประเทศ เพื่อลดค่าใช้จ่ายที่สูงเหล่านั้นนั่นเอง

เข้าชมสำนักดนตรีสำคัญ

ในวันจันทร์ที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๐ มีกำหนดการหนึ่งของพระเจนดุริยางค์ที่น่าสนใจ เป็นการไปเยือนสำนักดนตรีสำคัญคือ สำนักเกเซลชาฟต์ แดร์ มูสิกฟรอยน์เดอ (Gesellschaft der musikfreunde / Society of friends of Music in Vienna) ถือเป็นสมาคมใหญ่และก่อตั้งมานานกว่า ๑๐๐ ปีแล้ว ซึ่งมีสำนักงานอยู่ในอาคาร Musikverein อันเป็นที่ทำการของ Universal Edition ทั้งยังมีหอแสดงดนตรีคุณภาพอันเป็นบ้านของเวียนนาฟิลฮาร์โมนิก (Vienna Philhamonic) เช่นกัน

สมาคมแห่งนี้ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๘๑๒ (พ.ศ.๒๓๕๕) โดยเป็นสมาคมที่ตั้งขึ้นเพื่อสนับสนุนการดนตรีในกรุงเวียนนา ผู้ริเริ่มก่อตั้งคือ โจเซฟ ซอนไลท์เนอร์ (Joseph Sonnleithner) มีการรวบรวมรายชื่อจนกลายเป็นกลุ่มสมาชิกผู้ก่อตั้งสมาคมแห่งนี้ขึ้น



เอ็ดวิน ฟิชเชอร์ (Edwin Fisher) (ที่มา: https://www.thepianofiles.com/edwin-fischer-discography/)

กิจการสมาคมรุ่งเรืองขึ้นตามลำดับ ได้รับการยอมรับจากสังคมดนตรีในกรุงเวียนนา จุดประสงค์ของการตั้งสมาคมนี้นอกจากเรื่องของการแสดงดนตรีแล้ว ยังเกี่ยวข้องกับเรื่องของการศึกษา การเก็บรวบรวมองค์ความรู้ทางดนตรีที่จะกลายเป็นหลักฐานประวัติศาสตร์ต่อไปในอนาคต

ด้วยความที่ก่อตั้งมานานผนวกกับจุดประสงค์ที่ชัดเจนในการพัฒนาการดนตรี ทำให้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันสมาคมแห่งนี้มีนักดนตรี นักประพันธ์ วาทยกร เข้าร่วมเป็นสมาชิกจำนวนมาก หลายท่านเป็นผู้มีชื่อเสียง ไม่ว่าจะเป็น เบโธเฟน (Ludwig van Beethoven) อันโทน บรูคเนอร์ (Anton Bruckner) โยฮันเนส บรามส์ (Johannes Brahms) เป็นต้น

นอกจากนั้นยังมีส่วนของพิพิธภัณฑ์/หอจดหมายเหตุ ที่ได้รวบรวมหลักฐานสำคัญ ทั้งเอกสาร โน้ตเพลง จดหมายบันทึกต่าง ๆ ไปจนถึงเครื่องดนตรีที่ถูกเก็บรักษาไว้ ซึ่งเมื่อครั้งที่พระเจนดุริยางค์ได้มาเยือน ก็ได้กล่าวถึงสิ่งที่พบเห็นในบันทึกการเดินทางครั้งนั้น โดยได้กล่าวไว้ดังนี้

“...วันจันทร์ที่ ๑๖ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๐...ตอนบ่ายได้ไปที่สำนักเกเซลส์ช้าฟต์ แดร์ มูสิกฟรอยนเดอ (Gesellschaft der musikfreunde) พบ ดร.ลอยต์เลน (Dr. Luitlen) ซึ่งเป็นผู้จัดการ ได้มีโอกาสชมพิพิธภัณฑ์ของการดนตรี เป็นสถานที่รักษาต้นฉะบับเพลงของอาจารย์สำคัญ ๆ ของการดนตรีและละครร้อง ซึ่งได้ล่วงลับไปแล้ว นอกจากนี้ยังมีเครื่องดนตรีโบราณกับเครื่องดนตรีต่างประเทศ เช่น พะม่า จีน ญี่ปุ่นอีกเป็นอันมาก จับมีระนาดของไทยรวมอยู่ด้วย ๑ ราง...”



ประกาศงาน The Exposition Internationale des Arts et Techniques dans la Vie Moderne (ที่มา:https://en.wikipedia.org/wiki/Exposition_Internationale_des_Arts_et_Techniques_dans_la_Vie_Moderne)

(พระเจนดุริยางค์, ๒๔๘๐)

เป็นที่น่าเสียดายว่าพระเจนดุริยางค์พลาดโอกาสในการเข้าร่วมกิจกรรมพิเศษ คืองานฉลองครบรอบ ๑๒๕ ปีของสมาคม ซึ่งจะจัดขึ้นในเดือนธันวาคมปีเดียวกันนั้นเอง ถัดจากงานฉลองครบรอบไม่นานก็มีการแสดงคอนเสิร์ตบรรเลงบทออราทอริโอ The Book with Seven Seals (Das Buch mit sieben Siegeln) ประพันธ์โดยฟรานซ์ ชมิดท์ (Franz Schmidt) นักประพันธ์ชาวเยอรมัน เพื่อเป็นเกียรติแก่งานนี้โดยเฉพาะ ผลงานชิ้นนี้ได้ถูกกล่าวว่าเป็นหนึ่งในบทเพลงที่มีการขับร้องประสานเสียงที่สำคัญที่สุดบทเพลงหนึ่งในศตวรรษที่ ๒๐

ปัจจุบันสมาคมแห่งนี้ก็ยังดำเนินการตามพันธกิจเมื่อแรกก่อตั้งอย่างต่อเนื่อง และยังคงเป็นศูนย์กลางทางดนตรีคลาสสิกที่ต้อนรับผู้ฟังจากทั่วโลกจำนวนมหาศาลทุกปี

พระเจนดุริยางค์กับการฟังดนตรีรอบนี้

พระเจนดุริยางค์ได้ชมการแสดงดนตรีไม่กี่ครั้งในการเยือนกรุงเวียนนาต่อไปจนถึงกรุงเบอร์ลิน อาจด้วยเพราะภารกิจการเข้าชมกิจการตีพิมพ์โน้ตเพลงและบันทึกเสียงค่อนข้างอัดแน่นในช่วงเวลานี้ การแสดงที่พระเจนดุริยางค์ได้ชมและมีระบุในช่วงเวลานี้ ได้แก่ ละครพันทางเรื่องวีเนอร์ บลูท (Wiener Blut) ในกรุงเวียนนา และเมื่อเดินทางมาถึงยังกรุงเบอร์ลิน พระเจนดุริยางค์ได้มีโอกาสเข้าชมการแสดงเดี่ยวเปียโนของเอ็ดวิน ฟิชเชอร์ (Edwin Fisher) นักเปียโนผู้มีความเชี่ยวชาญในการตีความงานเพลงของโยฮันน์ เซบาสเตียน บาค (Johann Sebastian Bach) ได้ดีที่สุดคนหนึ่งของโลกในศตวรรษที่ ๒๐ การแสดงคอนเสิร์ตของวงดุริยางค์ลันเดอส์ (Landes Orchestra) และการซ้อมใหญ่ของวงดุริยางค์เบอร์ลินฟิลฮาร์โมนิก (Berliner Philharmonie Orchestra) มีการบันทึกถึงการเข้าชมแต่ละครั้งดังนี้

"...วันอังคารที่ ๑๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๐...ตอนค่ำได้ไปดูการแสดงละครพันทางเรื่องวีเนอร์ บลูต์ (Wiener Blut) ที่บูร์ก เธียร์เตอร์ (Burg Theatre) ละครนี้เป็นของเอกชน การแสดงไม่ประณีตพอหูพอตาเลย ทราบว่าของหลวงนั้นกำลังงดอยู่เนื่องจากหยุดพักฤดูร้อน..."
(พระเจนดุริยางค์, ๒๔๘๐)

"...วันจันทร์ที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๐...ตอนค่ำได้เข้าฟังและสังเกตการณ์แสดงคอนเสิร์ตของเอ็ดวิน ฟิสเชอร์ ที่ซิงก์อากาเดมี (Sing Akademie) ซึ่งบรรเลงเพลงของโยฮัน เซบัสเตียน บักค์ (Johann Sebastian Bach) ล้วน..." (พระเจนดุริยางค์, ๒๔๘๐)

"...วันจันทร์ที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๐...ตอนค่ำได้ไปฟังและสังเกตการณ์แสดงคอนเสิร์ตที่ฟิลฮาร์โมนี (Philharmonie) บรรเลงโดยลันเดอส์ออร์แก็สตรา (Landes Orchestra) ในความควบคุมของโปรเฟสเซอร์ยามาดา (Prof. Yamada) ชาวญี่ปุ่น ทั้งนี้ในความอุปถัมภ์ของอัครราชทูตญี่ปุ่นประจำกรุงเบอร์ลิน..." (พระเจนดุริยางค์, ๒๔๘๐)

"...วันอังคารที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๘๐...ตอนค่ำได้ไปที่ฟิลฮาร์โมนีเพื่อฟังและสังเกตการณ์ซ้อมใหญ่ของแบร์ลิเนอร์ ฟิลฮาร์โมนี ออร์แก็สตรา (Berliner Philharmonie Orchestra) ประกอบกับผู้ร่วมวงประมาณ ๓๐๐ เสียง เพื่อนำไปแสดงคอนเสิตที่กรุงปารีส เนื่องในการฉลองเกี่ยวกับการแสดงพิพิธภัณฑ์ที่กรุงปารีส ทราบว่านักดนตรีทั้งหมดจะได้เดินทางไปปารีสในเช้าวันรุ่งขึ้น..." (พระเจนดุริยางค์, ๒๔๘๐)

ในการเข้าฟังและสังเกตการณ์ซ้อมใหญ่วงเบอร์ลินฟิลฮาร์โมนิกของพระเจนดุริยางค์ คาดว่าเป็นการเตรียมตัวสำหรับการแสดงครั้งสำคัญพอสมควร เมื่อตรวจสอบเทียบช่วงเวลา อนุมานได้ว่า ผู้ควบคุมวงในขณะนั้น คือ วิลเฮล์ม ฟวร์ทเว็งเลอร์ (Wilhelm Furtwängler) วาทยกรชาวเยอรมัน ซึ่งพระเจนดุริยางค์ได้เคยชมวาทยกรท่านนี้ควบคุมวงแล้วครั้งหนึ่งในประเทศอังกฤษ การฝึกซ้อมนี้พระเจนดุริยางค์อธิบายว่าเพื่อบรรเลงในงานการฉลองเกี่ยวกับการแสดงพิพิธภัณฑ์ที่กรุงปารีสเป็นงานใหญ่ คาดว่าคืองาน The Exposition Internationale des Arts et Techniques dans la Vie Moderne หรือภาษาอังกฤษว่า International Exposition of Art and Technology in Modern Life จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ถึง ๒๕ พฤศจิกายน ค.ศ. ๑๙๓๗ (พ.ศ. ๒๔๘๐) นั่นเอง ถือเป็นงานใหญ่งานหนึ่งที่วงดนตรีที่เข้าร่วมต้องเตรียมตัวในการแสดงเป็นอย่างดี

ทิ้งท้าย

แท้จริงแล้วในเอกสารบันทึกของพระเจนดุริยางค์ในช่วงเวลานี้ยังมีอีกหลายประเด็นที่ต้องการเวลาในการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของชื่อบุคคลต่าง ๆ ที่ปรากฏอยู่ทั้งชาวไทยและต่างประเทศ อันจะนำไปสู่การไขข้อข้องใจและคำถามทางประวัติศาสตร์ที่ยังไม่ได้รับคำตอบ ผู้เขียนจึงขออนุญาตที่จะยังไม่กล่าวถึงชื่อบุคคลบางท่านที่ยังต้องใช้เวลาในการค้นหาศึกษาข้อมูลเพิ่มเติม แต่ขอให้คำมั่นว่าเมื่อข้อมูลต่าง ๆ ได้รับการรับรองหรือค้นพบเป็นที่กระจ่างแล้ว ผู้เขียนจะขอนำข้อมูลเหล่านั้นมานำเสนอในโอกาสต่อไป บทความการเดินทางของพระเจนดุริยางค์ในตอนที่ ๓ จบลงแต่เพียงเท่านี้ พบกันใหม่ตอนหน้าครับผม

เอกสารอ้างอิง

Paris Digest. (31 December 2018). *Palais de Chaillot*. เข้าถึงได้จาก Paris Digest: https://www.parisdigest.com/monument/palais-de-chaillot.htm

Hans W. Heinsheimer. (11 December 2021). *Hertzka had an instinctive way of thinking, like a divining rod*. เข้าถึงได้จาก Universal Edition AG: http://musiksalon.universaledition.com/en/article/hertzka-had-an-instinctive-way-of-thinking-like-a-divining-rod

Society of Friends of Music in Vienna. (13 December 2021). *THE MUSIKVEREIN BUILDING*. เข้าถึงได้จาก Society of Friends of Music in Vienna: https://www.musikverein.at/en/history-of-the-building

Universal Edition. (24 November 2021). *Institute with a cultural mission*. เข้าถึงได้จาก Universal Edition: https://www.universaledition.com/our-history

พระเจนดุริยางค์. (๒๔๘๐). *รายงานการดูงานในต่างประเทศของข้าราชการซึ่งได้รับเงินช่วยเหลือค่าใช้จ่ายจาก ก.พ. การดูงานดนตรีสากลของพระเจนดุริยางค์*. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.

1 STAND FOR ACOUSTIC & ELECTRIC GUITARS

GS200B NEW

EZPack Guitar Stand (Patented)

Though compact, the GS200B fits both acoustic and electric guitars and its rugged yet lightweight design folds down small enough to stow in your instrument case or backpack. The GS200B is the only stand you need to bring to the gig.

Height: 240mm (9.5")
Weight: 0.5 kg (1.1 lbs.)
Load Capacity: 10 kg (22 lbs.)
Folded size: 260mm × 110mm ×43mm (10.2" × 4.3" × 1.7")
Base Radius: 400mm × 280 mm (15.7" × 11")



นำเข้าและจัดจำหน่ายโดยTSH MUSIC www.tshmusic.com
(Tel. 02-622-6451-5)







“Special Project in Music Business”
โพรเจกต์ที่ไม่ง่าย...แต่เรียนรู้เพียบ
(ตอนที่ ๓)

เรื่อง:
เพ็ญญาภรณ์ เหล่าธนาสิน (Penyarporn Laothanasin)
หัวหน้าสาขาวิชาธุรกิจดนตรี
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล



ปี ๒๕๖๐ พญากงพญาพาน เดอะมิวสิคัล

Special Project in Music Business จากตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ ที่ได้เล่าถึงขั้นตอนกระบวนการในการจัดทำโครงการพิเศษและความพิเศษของแต่ละโครงการไป ซึ่งเชื่อว่าหลาย ๆ คนที่ติดตามบทความหรือเคยได้รับชมละครเวทีเรื่องต่าง ๆ ย่อมคิดถึงและนึกถึงความประทับใจที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานั้น ๆ ตลอดระยะเวลามากกว่า ๑๐ ปีที่ผ่านมา โครงการพิเศษของสาขาวิชาธุรกิจดนตรีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายและเริ่มเป็นที่รู้จักในแวดวงละครเวที มีแฟนคลับที่คอยมาชมและคอยติดตามผลงานของสาขาอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้เกิดเพจ FB : MSBU Project ขึ้น โดยมีผู้ติดตามกว่า ๓ พันคน เพื่อเป็นการประกาศข่าวสารหรือติดตามโครงการพิเศษของสาขาในแต่ละปี หลังจากที่ได้เล่าเรื่องการจัดทำละครเวทีตั้งแต่ปี ๒๕๔๘-๒๕๕๘ ไปแล้วนั้น จนในปี ๒๕๖๐ เป็นปีที่เรียกได้ว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาของการจัดทำละครเวทีอย่างน่าตกใจ เรามาลองติดตามกันนะคะว่าจะเกิดอะไรขึ้นบ้าง







ปี ๒๕๖๑ ระเด่นลันได เดอะมิวสิคัล

ปี ๒๕๖๐ พญากงพญาพาน เดอะมิวสิคัล เป็นการพลิกรูปแบบการจัดละครเวทีแบบเดิม ๆ ให้เป็นที่กล่าวขวัญในวงกว้าง พร้อมทั้งได้รับรางวัลละครเวทีที่มีผลงานเพลงยอดเยี่ยมแห่งปีอีกด้วย ซึ่งละครเรื่องนี้เป็นการนำตำนานที่เล่าขานในจังหวัดนครปฐมที่เกี่ยวข้องกับการสร้างพระปฐมเจดีย์อันเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ประจำจังหวัดนครปฐมมาจัดแสดงในรูปแบบละครเวที ผ่านตัวละครที่แสดงนำโดย ตั๊ก นภัสรัญชน์ มิตรธีรโรจน์ เจี๊ยบ นนทิยา จิวบางป่า กำกับการแสดงโดย เอ๋ นรินทร ณ บางช้าง รวมทัพนักแสดงเด็กและผู้ใหญ่อีกมากมาย ประกอบกับการสร้างหุ่นช้างขึ้นยุทธหัตถีกลางโรงละครพร้อมเสียงดนตรีไทยร่วมบรรเลงกับวงออร์เคสตราเต็มวงยิ่งสร้างมนต์ขลังให้แก่ละครเรื่องนี้ จึงไม่แปลกใจว่าทำไมละครเวทีเรื่องนี้เป็นที่กล่าวขวัญอย่างมากและสามารถสร้างชื่อเสียงให้สาขาวิชาธุรกิจดนตรีและวิทยาลัยดุริยางคศิลป์อย่างมาก จากการประสบความสำเร็จในครั้งนั้นทำให้เกิดเสียงเรียกร้องอยากได้บทเพลงเก็บไว้เป็นความทรงจำ จึงเป็นปีแรกที่สาขาวิชาธุรกิจดนตรีได้จัดทำแผ่นซีดีบันทึกเสียงเพลงของละครเวทีเรื่องนี้ออกจำหน่าย และนำบทเพลงต่าง ๆ เผยแพร่ลงในช่องทางสตรีมมิง สามารถหาฟังกันได้นะคะ จากความสำเร็จอันยอดเยี่ยมของพญากงพญาพาน เดอะมิวสิคัล ทำให้น้อง ๆ รุ่นต่อมาแบกรับภาระที่ต้องทำให้ดียิ่งขึ้น

ปี ๒๕๖๑ สาขาวิชาธุรกิจดนตรีได้นำเสนอละครเวทีเรื่อง**ระเด่นลันได เดอะมิวสิคัล** ซึ่งเป็นการนำบทประพันธ์มาจัดแสดงในรูปแบบละครเวที ในการจัดทำครั้งนี้ นักศึกษาต้องลงมืออ่าน ค้นคว้า และสัมภาษณ์ผู้ที่มีองค์ความรู้ในบทประพันธ์ เพื่อตีโจทย์ว่าบทประพันธ์ต้องการสื่อสารในลักษณะใด ตลอดระยะเวลาเกือบ ๑ ปีที่ใช้เวลาไปกับการค้นคว้า ในที่สุดการจัดแสดงละครเรื่องนี้ก็เกิดขึ้นและได้รับการยอมรับว่าเป็นละครที่นำเนื้อหาบทประพันธ์มาเสนอในแง่มุมที่ถูกต้อง ความพิเศษอีกอย่างหนึ่งของละครเรื่องนี้คือการนำเครื่องดนตรีไทยที่หายากมาใช้ในการแสดง เช่น กลองมโหระทึก เป็นต้น

ปี ๒๕๖๒ ในความทรงจำ เดอะมิวสิคัล เป็นปีที่ท้าทายความสามารถของนักศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากมีจำนวนนักศึกษาที่เป็นผู้ดำเนินการเพียง ๙ คน ซึ่งถือว่าน้อยมาก ๆ กับการทำงานขนาดใหญ่ ที่ต้องใช้ทั้งแรงกายและแรงเงินมหาศาล แต่นั่นก็ไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อความพยายามของสาขาวิชาธุรกิจดนตรี จนทำให้เกิดเรื่องในความทรงจำ เดอะมิวสิคัล ขึ้น บทประพันธ์ของละครเวทีเรื่องนี้แต่งขึ้นเพื่อสะท้อนความเป็นจริงของสังคมที่เข้าสู่ยุคสังคมผู้สูงอายุและเกิดช่องว่างระหว่างวัยมากมาย ดีแผ่สังคมให้ผู้ชมได้เข้าใจในมุมมองแต่ละมุม ความพิเศษในเรื่องนี้คือการนำนักแสดงในตำนาน ไม่ว่าจะเป็น เจี๊ยบ นนทิยา จิวบางป่า และสุดยอดนัก







ปี ๒๕๖๒ ในความทรงจำ เดอะมิวสิคัล

ร้องในตำนาน ต้น สุชาติ ชวางกูร มาแสดงเป็นคู่หลัก และมีเหล่านักแสดงที่เป็นผู้สูงวัยร่วมแสดงมากมาย ซึ่งเป็นมิติใหม่ของการแสดงที่เปิดโอกาสให้ผู้สูงวัยมีเวทีได้แสดงความสามารถทั้งทางร้องและการแสดง นอกจากนั้นละครเรื่องนี้ยังได้รับการกล่าวขานถึงความไพเราะของบทเพลงที่ซึ้งกินใจ จนใครหลาย ๆ คนน้ำตาไหลขณะรับชม

ปี ๒๕๖๓ ในปีนี้เป็นที่โหดร้ายปีหนึ่งเลยก็ว่าได้ เนื่องจากในตอนต้นปีนักศึกษาได้คิดทำละครเวทีเรื่องกาลสลับ ซึ่งได้ดำเนินการเขียนบทแต่งเพลง จนถึงขั้นออดิชันนักแสดงเป็นที่เรียบร้อย ระหว่างที่กำลังจัดตารางการซ้อมก็เกิดโรคระบาดโควิด-๑๙ ทำให้สถานการณ์ทุกอย่างบีบบังคับให้จำเป็นต้องยกเลิกการแสดงละครเวทีเรื่องนี้ แล้วปรับเปลี่ยนไปทำกิจกรรมอื่น ๆ ที่สามารถสร้างสรรค์ได้ภายใต้ข้อจำกัดมากมายจากสถานการณ์ดังกล่าวทำให้ต้องแบ่งเป็นโครงการพิเศษ ๓ โครงการ ได้แก่ **โครงการที่ ๑ Co-Festival online music** ที่ได้แนวคิดมาจากการรวบรวมศิลปินของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ที่มีชื่อเสียงและยังไม่มีชื่อเสียงได้มีพื้นที่ในการแสดงและได้พบปะแฟนเพลง ซึ่งภายในโครงการยังแบ่งเป็นโครงการย่อย ๆ ได้แก่ Co-Challenge เป็นการเล่นเกมระหว่างศิลปินและแฟนคลับ Co-Call การพูดคุยกับศิลปินที่ชื่นชอบ และ Co-Concert เป็นการขนทัพนักดนตรีของวิทยาลัยดุริยางคศิลป์มาจัดแสดงในรูปแบบ Live Streaming เต็มอิ่มกว่า ๖ ชั่วโมง

โครงการที่ ๒ Display Music Award การแข่งขันประกวดวงดนตรีในระดับอุดมศึกษาที่ไม่เคยสังกัดค่ายเพลงมาก่อน โดยความร่วมมือจากค่าย Spicy Disc และอสมท. ในการร่วมตัดสินและเผยแพร่ผลงาน ผู้ที่ชนะเลิศจะได้ร่วมแสดงดนตรีกับศิลปินของค่าย Spicy Disc **โครงการที่ ๓ Wideness Drum Competition 2020** การจัดการแข่งขันโซโลกลองครั้งแรกในประเทศไทย ที่มีการแบ่งกลุ่มเด็กและกลุ่ม Open โดยมีเพลงโจทย์และให้โชว์เทคนิคของแต่ละคนได้อย่างเต็มที่ ผู้ชนะได้รับรางวัลมากมาย จาก ๓ โครงการ ในปี ๒๕๖๓ ทำให้เห็นว่านักศึกษาสาขาวิชาธุรกิจดนตรีสามารถที่จะสร้างสรรค์ผลงานและแก้ปัญหาที่เกิดจากสภาพแวดล้อม

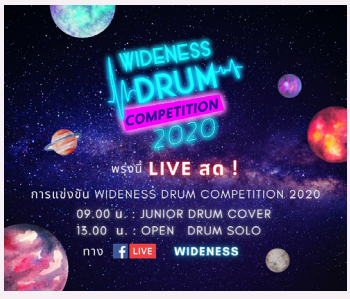
ที่ไม่สามารถควบคุมได้เป็นอย่างดีหลาย ๆ โครงการมีกระแสเรียกร้องให้จัดต่อเนื่องในปีถัดไปอีกด้วย

ปี ๒๕๖๔ จากสถานการณ์การระบาดรอบที่ ๒ ของโควิด-๑๙ ทำให้นักศึกษาต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนโครงการพิเศษตลอดเวลา ทำให้ในปีนี้จึงใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานค่อนข้างสั้นและอาจไม่สามารถรวมตัวหรือทำกิจกรรมหมู่ได้เกิน ๕ คน จากโครงการที่จะจัดประกวดวงดนตรีที่ลานหอศิลป์กรุงเทพฯ ทำให้ต้องปรับมาเป็น**โครงการ Through the rain “ส่งกำลังใจผ่านเสียงเพลง ให้ดนตรีบรรเลงยามฝนพรำ”** วัตถุประสงค์ของโครงการเพื่อให้นักดนตรีที่ไม่ได้แสดงดนตรีเป็นระยะเวลาร่วม ๒ ปี ได้ลุกขึ้นมาสร้างสรรค์ผลงานเพลง



ปี ๒๕๖๔ โครงการ Through the rain “ส่งกำลังใจผ่านเสียงเพลง ให้ดนตรีบรรเลงยามฝนพรำ”





ปี ๒๕๖๓ โครงการพิเศษ Co-Festival online music และ Wideness Drum Competition 2020

ฤดูที่แตกต่างในสไตล์ของตัวเอง ไม่ว่าจะเป็นวงหรือเดี่ยวก็ตาม เพื่อส่งกำลังให้ทุกคนผ่านสายฝนนี้ไปด้วยกัน เป็นโครงการที่ได้รับกระแสนิยมเกินกว่าที่คาดไว้ มีผู้ร่วมส่งผลงานมากกว่า ๒๐๐ ผลงาน มีการแชร์ผลงานสู่สาธารณะไม่ต่ำว่า ๑,๐๐๐ ครั้ง ทำให้โครงการนี้เป็นอีกหนึ่งโครงการที่ได้รับเสียงตอบรับและคำชื่นชมเป็นจำนวนมาก

และในปี ๒๕๖๕ ที่จะถึงนี้ สาขาวิชาธุรกิจดนตรีก็จะต้องสร้างสรรค์โครงการพิเศษทางดนตรี เพื่อแสดงถึงศักยภาพและเป็นการเปิดโอกาสให้นักศึกษาทั้งสาขาได้ลงมือปฏิบัติงานจริง ได้เข้าใจถึงกระบวนการดำเนินงาน สร้างเครือข่าย รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อให้สามารถพัฒนาตนเองได้ในอนาคต

ตลอดระยะเวลากว่า ๑๐ ปีที่สาขาวิชาธุรกิจดนตรีได้จัดโครงการพิเศษขึ้น จะเห็นได้ว่ามีการปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับสถานการณ์และเหตุการณ์ในแต่ละช่วงเวลา ทำให้สาขาวิชาธุรกิจดนตรี มหาวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ เป็นที่รู้จักในอุตสาหกรรมบันเทิง และเชื่อมั่นว่าในปีต่อ ๆ ไป นักศึกษาก็จะสร้างสรรค์ผลงานดี ๆ ให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสังคมได้อย่างแน่นอน ซึ่งผู้อ่านสามารถติดตามข่าวสารและผลงานต่าง ๆ ได้จาก FB : MSBU Project หรือ Music Business College of Music, Mahidol University ... แล้วพบกันในโครงการต่าง ๆ นะคะ



ME OPEN HOUSE 2021 เปิดบ้านดุริยางคศิลป์ สาขาวิชาดนตรีศึกษา

เรื่อง:
ธันยาภรณ์ โพธิกาวิน [Dhanyaporn Phothikawin]
อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรีศึกษา
วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ด้วยสถานการณ์ของการแพร่ระบาดโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต และส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา สังคม และเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังส่งผลต่อพฤติกรรมส่วนบุคคลที่นำไปสู่การปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินชีวิตไปสู่ชีวิตวิถีใหม่ (New Normal) ที่เปลี่ยนแปลงไปจากวิถีชีวิตเดิม ซึ่งเป็นแนวทางที่ทำให้ต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เช่น การทำงานที่บ้าน (Work From Home) หรือการเรียนการสอนออนไลน์ (Online Learning)

สถาบันการศึกษา เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ด้วยนี้เช่นกัน ทำให้การดำเนินงานในการจัดการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมทางการศึกษาในด้านต่าง ๆ เป็นไปได้อย่างยากลำบาก จึงต้องปรับเปลี่ยนแนวทางในการจัดการเรียนการสอนให้อยู่ในรูปแบบของการเรียนออนไลน์ เพื่อให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น

วิทยาลัยดุริยางคศิลป์สถาบันชั้นนำทางด้านการศึกษาดนตรี ก็ได้รับผลกระทบในสถานการณ์ดังกล่าวด้วยเช่นเดียวกัน แต่ด้วยการเล็งเห็นถึงความสำคัญของการเข้าศึกษาต่อของนักเรียนที่มีความสนใจเข้าศึกษา จึงได้เกิดกิจกรรม Mahidol Music (MS) Open House 2020 “เปิดบ้านดุริยางคศิลป์ แนะแนวช่องทางและโอกาสในการประกอบอาชีพด้านดนตรี” ในรูปแบบ Virtual ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ใหม่ในการนำชมวิทยาลัย ที่สามารถแนะนำหลักสูตรทั้งในระดับเตรียมอุดมดนตรี ระดับปริญญาตรี จนถึงระดับบัณฑิตศึกษา และแนะนำการเรียนการสอนในแต่ละสาขาของวิทยาลัย ให้อยู่ในรูปแบบของการเยี่ยมชมออนไลน์ ที่จะสามารถทำให้นักเรียนนักศึกษาที่สนใจ สามารถเข้าถึงข้อมูลและได้รับการอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ได้อย่างทั่วถึง

นอกจากนี้ ในการเยี่ยมชมออนไลน์ยังมีกิจกรรมร่วมพูดคุยกับอาจารย์ ศิษย์เก่า และนักศึกษาประจำอยู่ในบูทออนไลน์เพื่อตอบข้อซักถาม พร้อมให้รายละเอียดการสมัคร การสอบทั้งในภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติต่าง ๆ และโอกาสในการประกอบอาชีพด้านดนตรีในแต่ละสาขา ให้แก่นักเรียนนักศึกษาที่สนใจ โดยงาน Open House ในส่วนของสาขาวิชาดนตรีศึกษาได้จัด



ขึ้นในวันอาทิตย์ที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔ และวันเสาร์ที่ ๑๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

สำหรับการเปิดบ้านของสาขาวิชานั้น ได้มีการนำเสนอวิดีโอของสาขา วิดีโอการเรียนการสอน และมีกิจกรรมการพูดคุยกับอาจารย์ประจำสาขาวิชา นักศึกษาปัจจุบันและศิษย์เก่า ซึ่งเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการเข้าศึกษาต่อเป็นแนวทางให้แก่นักเรียนนักศึกษาที่ต้องการเข้าศึกษาต่อในสาขาวิชาดนตรีศึกษาได้มีความเข้าใจและเตรียมความพร้อม ทั้งนี้ สาขาวิชาดนตรีศึกษายังคงมีจุดมุ่งหมายที่จะให้ผู้ที่เข้าศึกษาในสาขาสามารถนำความรู้ทั้งการเรียนทฤษฎีดนตรี การศึกษาดนตรี และการฝึกปฏิบัติทางดนตรีในประเภทต่าง ๆ ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอนในยุคปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม และสร้างการเรียนรู้ให้นักศึกษาเพื่อที่จะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อสร้างบุคลากรด้านดนตรีศึกษาในอนาคต

ภายในบูทออนไลน์ของสาขาวิชาได้มีการนำวิดีโอแนะนำการเรียนการสอนของสาขาในรายวิชาต่าง ๆ ภาพกิจกรรมการเรียนการสอน หรือการทำโครงการพิเศษที่เชื่อมโยงการเรียนการสอนเข้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง เพื่อให้นักเรียนนักศึกษาที่สนใจได้เข้าใจถึงความเป็นสาขาวิชาดนตรีศึกษาอย่างแท้จริง รวมทั้งการให้คำแนะนำในการเรียนของอาจารย์ในช่องแชทที่เชื่อมต่อกับบูท เพื่อให้เกิดการสื่อสารระหว่างผู้ที่สนใจ ได้ร่วมพูดคุย ทำความเข้าใจร่วมกันในการเรียนการสอนของสาขาวิชา รวมทั้งการสอบปฏิบัติและการสอบทฤษฎีต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเตรียมพร้อมก่อนที่จะเข้าศึกษาต่อ

นอกจากนี้ สาขาวิชาดนตรีศึกษายังได้มีช่องทางการสื่อสารอื่น ๆ ที่รองรับเพื่อให้เข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น ทั้งเพจเฟซบุ๊ก (Facebook) หรือไลน์ (Line) ของสาขาที่วิชา ที่จะคอยให้คำแนะนำและการตอบข้อซักถามแก่นักเรียนนักศึกษาที่สนใจเข้าศึกษาต่อ หรือการประชาสัมพันธ์โครงการ กิจกรรมที่น่าสนใจของวิทยาลัยอีกด้วย

จึงอยากขอเชิญชวนผู้ที่สนใจเข้าศึกษา หากต้องการสอบถามข้อมูลของสาขาเพิ่มเติม สามารถติดต่อได้ที่งานรับสมัครนักศึกษา วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล โทรศัพท์ ๐ ๒๘๐๐ ๒๕๒๕-๓๔ หรือช่องทางการติดต่อทางเว็บไซต์ https://www.music.mahidol.ac.th/th/ และหากต้องการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับรายละเอียดของสาขาวิชา สามารถติดต่อได้ทาง Page Facebook: MSED Music Education Mahidol University, College of Music เพื่อเป็นอีกหนึ่งช่องทางในการติดต่อสื่อสารที่จะให้เราได้มาเป็นครอบครัวดนตรีศึกษาด้วยกัน



การเรียนดนตรีบำบัดระดับปริญญาโท ณ Texas Woman's University ประเทศสหรัฐอเมริกา (ตอนที่ ๑)

เรื่อง:
ณัชชา วิริยะสกุลธรณ์
(Nutcha Viriyasakultorn)
นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาดนตรีบำบัด
Texas Woman's University, U.S.A.

Background

ขณะที่ผู้เขียนเรียนปริญญาตรีในสาขา performance นั้น ก็ค้นพบว่าการแสดงดนตรีไม่ใช่เป้าหมายในชีวิตที่แท้จริง จึงได้ค้นหาสิ่งที่จะทำต่อไปในอนาคต และก็ได้ค้นพบสาขาดนตรีบำบัดขณะเรียนปริญญาตรีปีสุดท้ายพอดี เมื่อไปปรึกษาอาจารย์ที่สอนเปียโนของตัวผู้เขียน อาจารย์ก็แนะนำให้ลองหามหาวิทยาลัยในประเทศสหรัฐอเมริกาดู เพราะเป็นประเทศที่บุกเบิกสาขาวิชานี้ รวมทั้งยังเป็นประเทศที่ดนตรีบำบัดเริ่มแพร่หลายและเป็นที่ยอมรับมากขึ้นแล้ว ผู้เขียนจึงคิดว่าการไปเรียนที่นี่จะทำให้ได้รับประสบการณ์ที่ดีได้ตัดสินใจมาเรียนที่ Texas Woman's University (TWU) ซึ่งเป็นหนึ่งในสถาบันที่เปิดให้เรียนด้านดนตรีบำบัดที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งของสหรัฐอเมริกา และมีหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจาก American Music Therapy Association (AMTA) ซึ่งเป็นองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อสร้างความตระหนักรู้

ต่อสาธารณชนเกี่ยวกับดนตรีบำบัด และสร้างมาตรฐานพร้อมทั้งพัฒนาวิชาชีพโดยการพัฒนาการศึกษาและการรวบรวมองค์ความรู้ผ่านการวิจัย

การเตรียมตัวสอบเข้า

เนื่องจากผู้เขียนไม่มีพื้นฐานทางคลินิกหรือความรู้ด้านดนตรีบำบัดมาก่อนเลย จึงทำให้ต้องสมัครสอบเข้าแบบ Master's Equivalency Program ของทางมหาวิทยาลัย เพื่อเป็นการปูพื้นฐานในเรื่องดนตรีบำบัดและเก็บชั่วโมงประสบการณ์ให้ครบตามมาตรฐานของ AMTA

การเตรียมตัวสอบเข้าที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งคือการเตรียมตัวด้านภาษา โดยตัวผู้เขียนเองเลือกที่จะสอบแบบ TOEFL เนื่องจากเป็นระบบของประเทศสหรัฐอเมริกา แต่ทั้งนี้ ทาง TWU ก็รับคะแนนสอบแบบ IELTs ด้วยเช่นกัน สำหรับด้านดนตรี ผู้เขียนใช้วิดีโอการแสดงเปียโนตอน Senior Recital ในการสอบเข้า ผู้เขียนขอแนะนำเป็นอย่างยิ่งว่าผู้ที่อยากศึกษาต่อด้านดนตรีบำบัดควรเก็บรักษาวิดีโอที่ตนเองเคยได้แสดงดนตรีไว้ เพราะเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการสอบเข้าไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัยแห่งใดก็ตาม นอกจากนี้ ยังมีเอกสารสำคัญอื่น ๆ ได้แก่ Official Transcript, Resume, Cover letter, Letter of Recommendation และ Personal Statement ที่ต้องเผื่อเวลาเขียนและส่งไปให้ทางมหาวิทยาลัยอีกด้วย

สิ่งที่แตกต่างของ TWU (ณ ปี ค.ศ. ๒๐๑๙) คือ เรื่องที่ทางมหาวิทยาลัยไม่ได้บังคับให้ผู้สมัครส่งวิดีโอที่ตนเองต้องร้องเพลงไปพร้อมกับการเล่นเปียโนและกีตาร์ประกอบ ในขณะที่มหาวิทยาลัยอื่น ๆ มักจะต้องการวิดีโอเหล่านั้นในการสอบเข้าด้วย ผู้เขียนคาดว่าอาจเป็นเพราะหลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่รองรับทั้ง Transfer student หรือผู้ที่เรียนจบมาจากสาขาอื่น ๆ เช่น ผู้ที่ตัดสินใจย้ายสาขามาเรียนดนตรีบำบัดกลางคัน หรือผู้ที่จบสาขาจิตวิทยาในปริญญาตรีแต่ต้องการเรียนต่อดนตรีบำบัดในปริญญาโท เป็นต้น จึงทำให้มีคอร์สที่สอนทั้งเปียโน กีตาร์ และการขับร้อง รวมอยู่ในหลักสูตรอยู่แล้ว ผู้เขียนจึงคิดว่า วิดีโอ audition และเอกสารอื่น ๆ ที่บ่งบอกความเป็นตัวตนและความสามารถของผู้สมัครเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการเตรียมตัวสอบเข้า



Texas Woman's University



Music Building at TWU

Placement Exam

นอกจากการสอบเข้าแล้ว ทางมหาวิทยาลัยยังมีการสอบแบบ Placement Exam สำหรับนักศึกษาเข้าใหม่หรือที่ย้ายมาจากมหาวิทยาลัยอื่นทุกคน แม้ว่าในใบ Transcript จะมีชื่อรายวิชาที่เราเคยเรียนและผ่านมาแล้วก็ตาม หากเราทำข้อสอบที่ทางมหาวิทยาลัยจัดใน Placement Exam ไม่ได้ ก็จะต้องลงวิชานั้น ๆ ซ้ำ จุดประสงค์ของการมี Placement Exam ของ TWU คือ การประเมินความพร้อมของนักศึกษาก่อนเรียนเพื่อให้นักศึกษาประสบความสำเร็จมากที่สุด

วิชาที่จัดอยู่ใน Placement Exam ของ TWU ได้แก่ Western Music History ซึ่งเป็นการสอบแบบรวมความรู้ทั้งหมดตั้งแต่ยุคโบราณมาจนถึงยุคปัจจุบัน และ Music Theory and Aural Skills ซึ่งประกอบไปด้วยการเขียน 4-part harmony, Musical Analysis, melodic และ harmonic dictation, sight singing เรื่องดีคือทางมหาวิทยาลัยมี Placement Exam Guidebook ให้นักศึกษาดาวน์โหลดเก็บไว้ได้ ใน guidebook ส่วนของ Western Music History จะมีหนังสือที่แนะนำให้นักศึกษาไปอ่าน รวมถึงคำศัพท์ที่จำเป็นต้องรู้ ในส่วนของทฤษฎีดนตรีก็จะมีตัวอย่างการเขียน 4-part harmony รวมถึงแบบฝึกหัดต่าง ๆ ให้นักศึกษาได้ฝึกฝนก่อนวันสอบจริง

ตัวผู้เขียนเองนั้น หลังจากที่มหาวิทยาลัยประกาศว่าสอบติด ก็ตั้งใจทบทวนบทเรียนทุกอย่างที่เคยเรียนมาจากวิทยาลัยดุริยางคศิลป์มหาวิทยาลัยมหิดล รวมถึงขอคำปรึกษาด้านทฤษฎีดนตรีจากเพื่อนร่วมคณะที่เรียนสาขาการประพันธ์ดนตรีด้วย จึงทำให้การสอบ Placement Exam ผ่านไปได้ด้วยดี ไม่ต้องลงวิชาที่เคยเรียนเมื่อปริญญาตรีซ้ำอีกครั้ง

Orientation

ในปี ค.ศ. ๒๐๑๙ ที่ยังไม่มีสถานการณ์ COVID-19 นั้น นักศึกษานานาชาติที่ได้เข้าเรียนที่ TWU ทุกคนจะต้องเข้ารับการปฐมนิเทศของ TWU International Office โดยเฉพาะ ในการปฐมนิเทศครั้งนั้น ผู้เขียนก็ได้ทำความรู้จักกับนักศึกษานานาชาติคนอื่น ๆ ที่เข้ามาพร้อมกัน และได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องกฎของการถือวีซ่า F-1 การออก I-20 ใหม่ หรือแม้กระทั่งการออกใบอนุญาต



TWU Denton Campus

ทำงานต่าง ๆ ที่ถูกต้องตามกฎหมายในประเทศสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้แล้ว ยังมีบุคลากรจากแผนกต่าง ๆ มาแนะนำตัวและแจ้งว่าสามารถช่วยเหลือนักศึกษาด้านใดได้บ้าง เช่น TWU Health Service ที่มีการให้วัคซีนชนิดต่าง ๆ และการตรวจโรค, TWU Police Department ที่มีคอร์สการสอนการป้องกันตัวฟรี, TWU Library ที่มีพื้นที่สำหรับการอ่านหนังสือแบบเดี่ยวและกลุ่ม และมีสถานที่ให้นอนพักผ่อนโดยเฉพาะ เป็นต้น ในส่วนของการปฐมนิเทศของทางคณะ Music Therapy เองนั้น จะเป็นการแนะนำให้รู้จักกับอาจารย์ที่สอนอยู่ ณ ปัจจุบัน และอาจารย์ที่ปรึกษา รวมถึงการแนะนำคณะแบบภาพรวม นักศึกษาจะได้พบและพูดคุยกับอาจารย์ที่ปรึกษาของตนเองและวางแผนการเรียนของตนเองต่อไป



Ingrid Fuzjko Hemming
A Pianist of Silence & Solitude

Story:
Yun Shan Lee [ยุน ชาน ลี]
3rd Year Bachelor of Music Student
College of Music, Mahidol University

This is the life story of a legendary female pianist. She was already a budding pianist in Japan since the third grade of elementary school. At the age of 17, she went to Europe to study the piano. However, a cold caused an ear infection and lost her hearing, which was really disadvantageous for a pianist. She had been in Europe for 38 years and experienced hard years. Finally at the age of 67, she grabbed the world's attention again. Now she is 89 years old and still keeps playing.

Childhood

Ingrid Fuzjko Hemming is a Japanese pianist of mixed Eastern and Western descent. Fuzjko's family was slightly different from others. Her great-grandfather invented the first industrial ink in Japan and made a fortune, therefore the Otsuki family is well known in the Osaka area (Otsuki is the last name of Fuzjko's great-grandfather). Fuzjko's mother was sent by her family to Berlin at the age of 27 to study music, where she met Fuzjko's father (Fuzjko's father was a Swede of Russian noble descent). After their marriage, they settled in Berlin. Three years later, Fuzjko and her brother were born. During the day, the couple worked separately for their careers; and at night, they played Chopin's Nocturnes to lull their children to sleep as they looked forward to a bright future. 1933 was the one of the worst years during the great depression, as the Nazis shattered the peace in the streets of Berlin. Forced by the situation, her parents had to immigrate to Japan. Fuzjko's happiness came to an abrupt end at the age of five. She leaned her face between the rails of the boat and stared at the edge of the sea. She had totally no idea what her future would be like. When Fuzjko's father arrived in Japan, he was unable to display his design talents. He could only write short reviews in some newspapers and magazines for foreigners in Japan to read. His income was so meager that he was unable to support the family's expenses. Gradually, he blamed his wife for his bad luck and began to commit domestic violence, and then sought an affair. Early in the morning, Fuzjko's father told his wife and daughter, "I'll bring you over when I get a



Fuzjko is playing the piano

good job," and he went on board with a promise, never to return. That was the last time Fuzjko saw her father. In order to support two children, her mother had to go to an American family to teach piano and occasionally relied on her grandparents' family for support. However, life was in ruins, as the Otsuki family, which was originally wealthy, went bankrupt because of World War II.

Beginning of Music

Fuzjko's musical life began with her mother's broken piano. A pianist, Kreutzer, who had taught Fuzjko's mother at the time, jumped for joy when he heard Fuzjko play Chopin's "Minute Waltz" and exclaimed, "This child is so talented, I can teach her for free!" When Fuzjko was 5 years old, she began to learn piano under her mother's strict instructions, two to three times a day, two hours a time. Her mother's teaching was very strict. She never praised Fuzjko. In her mind, she was really proud of her daughter's talent, while her words came out as, "Your playing is worthless!" As a young girl, Fuzjko's passion for music soon withered under her mother's harsh criticism. The only thing she could do was to resist, screaming and locking herself in the bathroom, trying her best not to touch the piano keys. With her mother's daily accusations, Fuzjko became sensitive and self-conscious. However, under Kreutzer's guidance, Fuzjko progressed very well. When Fuzjko was 16, she had otitis media. It was treated incorrectly and she became deaf in her right ear. In order to restore everything to its original state, Fuzjko practiced the piano day and night, trying to penetrate her fingertips and feel the subtle differences in the sound of the keys with her senses. With the help of her mentor Kreutzer, 17-year-old Fuzjko won the first runner-up prize in a national competition co-sponsored by NHK and Mainichi newspaper, and was awarded the first prize by the Cultural Broadcasting Association. In the 1950s, Japan's appreciation of Western classical music was still in its infancy, and Fuzjko wanted to pursue her dream of going to Europe, otherwise her career would not have blossomed. At the age of 18, Fuzjko decided to go abroad for further study. However, while she applied for a passport, she found out that although her father was Swedish, because she had not settled in Sweden her Swedish citizenship had been revoked; at the same time, also she was not born in Japan, so she was not eligible for a Japanese passport. She was stateless. Her dreams were thwarted and Fuzjko had to play the piano in a restaurant to make a living. It was not until she was 30 that she was granted a temporary German passport as a refugee with the help of a German ambassador. She went



the film "Fuzjko: A Pianist of Silence & Solitude"

to Berlin to study. However, the school days were not smooth. In Japan, Fuzjko was discriminated against as a "foreigner"; and in Europe, she was discriminated against because of her Asian skin color and accent.

Opportunity

Three years after studying, the opportunity finally came. Fuzjko was fortunate to see a performance by the conductor Herbert von Karajan. After the performance Fuzjko plucked up the courage to pass a note to Karajan "Would you like to hear me playing the piano?" At this moment, her musical talent was noticed by world-renowned conductors and musicians such as Herbert von Karajan and Leonard Bernstein, who were active in the music field at the time. They noticed the extraordinary musical potential of this mixed-race woman. Bernstein even wrote her name in capital letters on the poster for his concert, giving her a piece to play.

The Loss of Hearing

Fuzjko was so excited that she practiced for almost a year for this opportunity, perfecting her technique until it was flawless. However, once again, tragedy struck unannounced. A week before the show started, she had a high fever. Unfortunately, she lost hearing in both ears from a bout of fever right before a concert. The concert that she had been working for years to get was cancelled. The lonely Fuzjko seemed to fall into a huge quagmire, and there was not even a life-saving straw around. But the day has to go on, right? Fuzjko, who was completely deaf, got up again. She couldn't hear, but she still recognized the black and white keys on the piano. For the next two years, Fuzjko went to a mental hospital to wipe the floor, and played for the patients with a worn-out piano. Gradually, her left ear recovered 40% of her hearing. Fuzjko, who has never complained about herself, cried. This is the minimum requirement for starting a new career! She recalled how high-spirited she was when she was 17 years old. She missed her mother, and she wanted to return to Japan and start again. While her musical career turned dark again, it was hard for her to find a place in Japan.

The Return to the Stage

As if the stage life had ended, the exhausted Fuzjko finally hid herself in sobs and loneliness. She wandered in Europe for more than ten years, moving around in order to make a living. Wandering farther and farther, it was not until the death of her mother in 1996 that she decided to return to Japan. At that time, Fuzjko was 64 years old. What she didn't know was that the victory over the predicament had come quietly. In the apartment where her mother left, Fuzjko held recitals for relatives and friends every year. She expressed all her thoughts about life for decades in the keys. When she played Liszt's



Fuzjko's musical album "La Campanella" in 1973

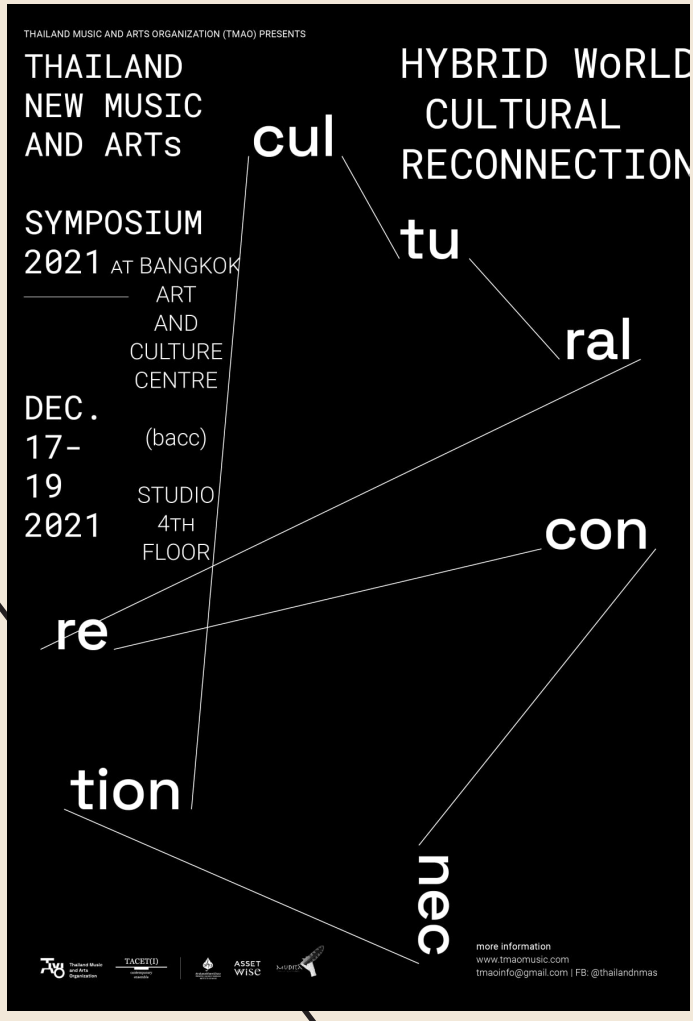
"La Campanella", the bells at the end of the song sounded wave after wave, and even audiences who knew nothing about her shed tears.

The Birth of a Star

In 1999, a TV documentary writer discovered Fuzjko and made her story into the TV documentary "Fuzjko: A pianist of Silence and Solitude". The film was broadcast on NHK's late night series. After that, NHK produced an album for her called "La Campanella". The album won the 14th Japan Golden Record Award and was named the best Classical Album of the Year, with sales exceeding 2 million albums. The 67-year-old pianist Fuzjko Kaitotsu's name spread far and wide.

Conclusion

Fuzjko, 89 years old this year, is still touring around the world in places such as Paris and New York, and holds more than 60 concerts every year. When not playing on the stage, she insists on practicing piano for 4 hours a day. Fuzjko said: "All misfortunes, all sorrows, all loneliness, all losses are to push me towards music." Heat and cold flowed at her fingertips, without bowing to the fate of deafness, wandering between the piano keys, tasting the sorrow and joy of life, and seeing history in the vicissitudes of life. This is the legendary life of Ingrid Fuzjko Hemming.



เชื่อมต่อโลกไฮบริดด้วยเสียงดนตรีสมัยใหม่ในงาน Thailand New Music and Arts Symposium 2021

เรื่อง:
จิตร์ กาวี [Jit Gavee]
อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรี
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

สังคมมนุษย์ยุคศตวรรษที่ ๒๑ ในขณะที่บทความชิ้นนี้กำลังถูกเขียนขึ้น เป็นช่วงเวลาที่มนุษย์มีเสรีภาพทางความคิด มีความสร้างสรรค์ มีอิสระ และความกล้าในการริเริ่มสร้างสิ่งใหม่บางอย่างขึ้นมา โดยเฉพาะในวงการศิลปวัฒนธรรมเราก็มักจะเริ่มคุ้นเคยกับคำว่า “ร่วมสมัย” “สมัยใหม่” และอื่น ๆ อีกมากมาย หากตีกรอบให้แคบลงอีกสักนิดมาในวงการดนตรี ซึ่งนับเป็นศิลปะที่มีความเร่งเร้าทางอารมณ์มากที่สุดดังคำพูดของอาจารย์ศิลป์ พีระศรี ก็

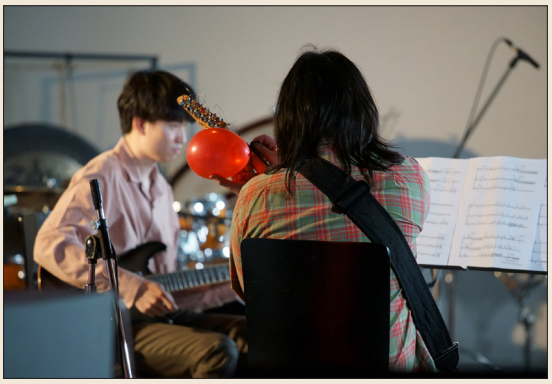





ถือได้ว่าในศตวรรษปัจจุบันนี้เป็นช่วงเวลาที่ศิลปินมีความคิดที่กว้างไกลมากยิ่งขึ้น ความสร้างสรรค์เหล่านี้ถูกแปรเปลี่ยนเป็นชิ้นงานที่น่าสนใจ

เหตุที่เกริ่นมาเช่นนี้ก็เพื่อจะโยงเข้าสู่เรื่องของงาน Thailand New Music and Arts Symposium 2021 เมื่อวันที่ ๑๓-๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ ที่ผ่านมา ณ หอศิลปวัฒนธรรมแห่งกรุงเทพมหานคร งานที่เต็มไปด้วยความทะเยอทะยานในการนำ “เสียงใหม่” แก่ประชาชนทั่วไป แท้จริงแล้วกิจกรรมนี้ถูกจัดขึ้นตั้งแต่วันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔ แล้ว แต่อยู่ในรูปแบบของกิจกรรมออนไลน์ ถ่ายทอดสดผ่านช่องทาง YouTube ของมูลนิธิเอง แต่กิจกรรมตั้งแต่วันที่ ๑๗ ธันวาคมเป็นต้นไปนั้น เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นออนไซต์ และเปิดให้คนทั่วไปเข้าร่วมได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย รูปแบบของกิจกรรมเป็นงานเทศกาลดนตรีสมัยใหม่ ที่ไม่ได้มีแค่เรื่องของการแสดงดนตรี แต่ยังครอบคลุมไปในเรื่องของงานสัมมนาทางดนตรี นิทรรศการภาพ/เสียง และการประกวดดนตรีสมัยใหม่ หัวเรือใหญ่ในการจัดงานครั้งนี้ คือ มูลนิธิดนตรีและศิลปะสมัยใหม่แห่งเอเชียอาคเนย์ (Southeast Asia New Music and Art Foundation) ร่วมกับโครงการ Thailand Music and Art Organization (TMAO) มีศิลปินผู้อำนวยการคือ นพกร เอื้อสิรินุเคราะห์ และสิรวิชญ์ คงบันดาลสุข

นพกร เอื้อสิรินุเคราะห์ ศิลปินผู้อำนวยการหนุ่มรุ่นใหม่ไฟแรง ได้กล่าวถึงประเด็นหลักที่อยากจะสื่อสารในการจัดงานปีนี้ว่า การจัดงานเชื่อมโยงกับการจัดงานในสองปีแรก นั่นคือ Beyond Boundaries ที่ว่าด้วยการทลายขอบเขตของเสียงที่ไปไกลเกินกว่าเป็นเพลงดนตรี และ Human, Technology and Simulation อันว่าด้วยเรื่องของความเชื่อมโยงของมนุษย์และเทคโนโลยีที่ในปัจจุบันดูจะมีบทบาทสูงสุดในวิถีสังคม จนมาถึงในปีนี้ คือ Hybrid World Cultural Reconnection ที่กล่าวถึงการเชื่อมโยงและผสมผสานกันของวัฒนธรรมที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแสของสังคมอยู่ตลอดเวลา นำไปสู่ความเป็นไปได้ใหม่ ๆ และตอบคำถามหลายข้อ ไม่ว่าจะเป็น ความจำเป็นต่อเทคโนโลยีในงานศิลปะ และถ้าหากจำเป็น ควรเป็นไปในทิศทางใด? ผ่านการจัดวางภายในงานที่ประกอบไปด้วยส่วนจัดแสดงนิทรรศการและการแสดงดนตรีทั้งหมด ๕ ส่วน ได้แก่ Arts Exhibition, Project Performance, Discussion, Paper Presentation และ TNMAS Performance











เป็นอีกครั้งที่ผู้เขียนได้มีโอกาสมาสังเกตการณ์ในเทศกาล Thailand New Music and Arts Symposium 2021 นี้ ตั้งแต่ขั้นเตรียมการก่อนเริ่มงานจนถึงเบื้องหลังภายหลังการเสร็จสิ้นกิจกรรม ได้มีโอกาสรับชมและรับฟังผลงานชั้นดีจากนักประพันธ์นานาชาติมากมาย รวมถึงได้พูดคุยกับทั้งผู้จัด นักประพันธ์ นักดนตรี และผู้ชมภายในงาน จึงจะขอนำสิ่งที่พานพบมาถอดความรู้นำเสนอในบทความชิ้นนี้

Hybrid, World, Cultural, Reconnection

ปิยวัฒน์ หลุยลาภประเสริฐ ภัณฑารักษ์และศิลปินภายในงาน ได้กล่าวถึงประเด็นที่อยากจะบอกเล่าภายในงานปีนี้ว่า “วัฒนธรรม” ถือเป็นสิ่งที่สามารถปรับเปลี่ยนให้เข้ากันได้กับทุกสิ่ง ขึ้นอยู่กับปัจจัยหลักคือมนุษย์ผู้ถ่ายทอดวัฒนธรรมนั้นออกมา หลายครั้งวัฒนธรรมอาจถูกจัดสรรแค่ว่าเป็นของเก่า/ของใหม่ แต่ด้วยแนวคิดที่เกิดขึ้นตามมาภายหลังก็ได้มองว่าของเก่าไม่จำเป็นจะต้องอยู่แค่กับของเก่า หากผู้ถ่ายทอดสามารถเล็งเห็นถึง





โอกาสที่จะทดลองสิ่งเก่าให้เกิดใหม่ได้ แม้ว่าแนวคิดเหล่านี้จะไม่ใช่สิ่งใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้นในวงการดนตรี แต่ผลสัมฤทธิ์ที่เกิดจากการนำวัฒนธรรมมาปรับเปลี่ยนในทางสร้างสรรค์และนำมาเชื่อมต่อกันใหม่ในสังคมมนุษย์ ก็เป็นประเด็นสำคัญที่ทางผู้จัดอยากให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้กลับมาทบทวนตัวเองและร่วมกันเป็นผู้สนับสนุนศิลปวัฒนธรรมการดนตรีในบ้านเราให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป จึงเป็นที่มาของประเด็นหลักในกิจกรรมประจำปี คือ Hybrid, World, Cultural, Reconnection

ทางผู้จัดยังมีการจัดเสวนาในประเด็นหลักว่า The Hybrid World เพื่อร่วมกันหาคำตอบและหาแก่นสารของคำว่า Hybrid กับโลกที่เมื่อระดมความคิดกันแล้ว ข้อสรุปที่ได้กล่าวไปในทิศทางของเรื่องการผสมผสานอันนำไปสู่สิ่งใหม่ จากการที่โลกเชื่อมต่อกันมากขึ้น การรับรู้ข้อมูลก็มากขึ้นตามมา ดังนั้น ความหลากหลายที่ได้นั่นเองจึงเป็นหนึ่งในวัตถุดิบสำคัญในการสร้างสรรค์ชิ้นงานออกมา การเสวนาครั้งนี้ยังสรุปภาพรวมทั้งหมดออกมาอีกว่า หน่วยงานการศึกษาถือเป็นประตูบานสำคัญที่จะต้องให้ความรู้ที่หลากหลาย โดยไม่ยึดติดตนเองว่าต้องเป็นสถาบันหรือผู้สอนที่มีชื่อเสียงเพียงแค่ทำหน้าที่การสร้าง Hybrid World ขั้นแรกสุดควรเริ่มต้นจากจุดนี้ โดยมีข้อมูลเปิดกว้าง (Open Source) ที่เข้าถึงได้ทั่วไป เช่น อินเทอร์เน็ต ที่หนึ่งในวิทยากรในงานกล่าวว่า สิ่งเหล่านี้คือ Hybrid World ที่ดีเสมอมาอยู่แล้ว จึงควรแก่การพัฒนาระบบการศึกษา อันจะทำให้การสร้างสรรค์ไร้พรมแดน มั่นคง และเชื่อมต่อได้ทั่วโลก

เสียง “พื้นบ้าน” ในพื้นที่แสวงหาเสียงใหม่

ดนตรีพื้นบ้าน เป็นดนตรีที่รับใช้ชาวบ้านมาเป็นเวลานาน เป็นดนตรีที่ให้ทั้งความสุข ความผ่อนคลาย รวมถึงสะท้อนวิถีชีวิตของชาวบ้านออกมา ดนตรีพื้นบ้านเป็นดนตรีที่ปรากฏอยู่ทั่วโลก มีความแตกต่างกันไปตามแต่พื้นที่ วิถี ขนบธรรมเนียมของมนุษย์ที่อาศัยอยู่ในบริเวณนั้น ภายในงาน Thailand New Music and Arts Symposium 2021 นี้





มีการนำประเด็นของดนตรีพื้นบ้านมาขยายความ เปิดประเด็นพูดคุยและนำเสนอขึ้นใหม่ ไม่ว่าจะเป็นการบรรยายเชิงปฏิบัติ (Workshop) หัวข้อ Thai Instrument “Khaen” ที่ได้ศาสตราจารย์ ดร.คริสโตเฟอร์ แอดเลอร์ (Christopher Adler) ศาสตราจารย์ประจำมหาวิทยาลัยแห่งซานดิเอโก ประเทศสหรัฐอเมริกา ชาวตะวันตกผู้มีความเข้าใจแตกฉานเกี่ยวกับเครื่องดนตรีแคน ทั้งยังต่อยอดให้แคนสามารถอยู่ในบริบทที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น ไม่จำกัดอยู่แต่ในดนตรีพื้นบ้าน การสัมมนาและอภิปรายกลุ่ม (Discussion Panel) แบบออนไลน์ในเรื่องของ Decolonization and Multiculturalism ที่เป็นการรวมนักวิชาการดนตรีชาวไทยและต่างประเทศ ทั้งศาสตราจารย์ ดร.คริสโตเฟอร์ แอดเลอร์ อาจารย์เรียว ฮาเซกาวา (Ryo Hasegawa) อาจารย์อานันท์ นาคคง เป็นต้น เพื่อร่วมกันพูดถึงการถอดรหัสเสียงจากวัฒนธรรมที่หลากหลาย ที่ได้สรุปตอนท้ายของการสนทนาว่า เราอยู่ในยุคทอง (Golden age) แห่งการเชื่อมต่อไม่ใช่แค่ประเด็นทางวัฒนธรรมเท่านั้น แต่เป็นเรื่องขององค์ความรู้ทั้งหมดที่สามารถเชื่อมต่อกันได้ด้วยเทคโนโลยี เห็นได้ชัดจากการที่เราประสบภาวะโรคระบาดโควิด-๑๙ แต่ก็ยังสามารถเชื่อมความรู้ความคิดเห็นถึงกันโดยไม่จำเป็นต้องออกจากพื้นที่ของตน หากสิ่งนี้เกิดขึ้นในช่วงเวลาหนึ่งร้อยปีก่อน การเชื่อมต่อที่ไม่มีเทคโนโลยีที่เป็นตัวช่วยในการเชื่อมต่อนี้ การถอดความรู้ในเรื่องต่าง ๆ ก็จะกระทำได้ยากขึ้น

นอกจากนั้นก็ยังมีการแสดง

หลายรายการที่มีการใช้ดนตรีพื้นบ้านมาเป็นส่วนหนึ่ง ถูกบรรจุให้อยู่ในกิจกรรมครั้งนี้หลายรายการ ไม่ว่าจะเป็นผลงานเพลงชื่อว่า ONOKORO (2021) Concerto for hichiriki and string บทประพันธ์สำหรับเครื่องดนตรีพื้นบ้านญี่ปุ่นอย่างฮิชิริกิ โดยมาซาโตระ โกยะ (Masatora Goya) นักประพันธ์ผู้ได้รับการอธิบายว่า คือ นักประพันธ์แห่งการข้ามสายทางวัฒนธรรม (composer of cultural crossroad) โดยได้ประพันธ์ผลงานชิ้นนี้ให้แก่โทมัส เพอร์ซี (Thomas Piercy) บทเพลงอยู่ในรูปแบบของการเดี่ยวฮิชิริกิกับวงเครื่องสายตะวันตกขนาดเล็ก โดยใช้แกนเรื่องราวในการประพันธ์คือตำนานพื้นบ้านของประเทศญี่ปุ่น หรืองานเพลง A Seasonal Rain for solo Kaen ผลงานการประพันธ์ของปีเตอร์ ฮาเกอร์ (Peter Hager) นักประพันธ์ชาวฟิลิปปินส์ แนวคิดของบทเพลงชิ้นนี้มาจากภาพสะท้อนและการทำสมาธิภายใต้ความมืดมิด โศกเศร้าหมองหม่นในฤดูฝนของฟิลิปปินส์ ผลงานชิ้นนี้ได้รับรางวัลชนะเลิศจากโครงการเฟ้นหาบทประพันธ์ชิ้นใหม่สำหรับบรรเลงด้วยแคน อันได้กรรมการผู้ศึกษาเรื่องแคนและดนตรีพื้นบ้านของไทยอย่างศาสตราจารย์ ดร.คริสโตเฟอร์ แอดเลอร์ เป็นผู้ตัดสิน

การประกวดผลงานการประพันธ์ International Composition Institute of Thailand (ICIT)

กิจกรรมที่ขาดเสียไม่ได้ในงาน Thailand New Music and Arts Symposium ตั้งแต่ริเริ่มจัดขึ้นมา ก็คือการเปิดพื้นที่ให้นักประพันธ์จากทั่วทุกมุมโลกได้ส่งผลงานการประพันธ์ของตัวเองเพื่อเข้ารับการคัดเลือกและออกบรรเลง โดยจะมีการกำหนดคุณลักษณะของบทเพลงไว้เบื้องต้น เพื่อเป็นแนวทางแก่ผู้ประพันธ์ เช่น เครื่องดนตรี วงดนตรีที่ใช้บรรเลง การประกวดครั้งนี้จัดก่อนช่วงเวลาจัดงานหลัก (๑๓-๑๙ ธันวาคม) คือ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

การเปิดพื้นที่นี้ถือว่าเป็นประโยชน์มากสำหรับนักประพันธ์ โดยเฉพาะผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจะได้รับการเปิดพื้นที่ให้สามารถทำงานร่วมกับวงดนตรีที่บรรเลง เพื่อแลกเปลี่ยนแนวคิด ข้อปฏิบัติต่าง ๆ ซึ่งจะสามารถนำไปพัฒนาต่อยอดในผลงานต่อไปของตนเองได้ ในปีนี้เองมีผลงานจากนักประพันธ์ที่ส่งเข้ามาคัดเลือกกว่า ๔๐๐ ชิ้น โดยได้รับการคัดเลือกเข้าสู่รอบสุดท้ายจำนวน ๙ ชิ้น ๙ นักประพันธ์จากหลากหลายประเทศ ผลงานเหล่านั้น ได้แก่ Deep beneath the feet โดย Akari Komura, ... And Liszt Moaned Samsara โดย Ying-Ting Lin, Frequent Wind โดย Oswald Huynh, Trumpet->ear->drum โดย Jeremy Rosenstock, H X B X T X T โดย Toh Yan Ee, luft. Ohk. Ilma. Three tableaux โดย Tze Yeung Ho, eRooR/Occuurd โดย Konstantinos Baras, KATADROSERA โดย John Franek และ TURBULENT MIND โดย Wenbin Lyu

สิ่งที่น่าเสียดายประการหนึ่ง คือ การที่งานเทศกาลนี้ยังคงจัดขึ้นท่ามกลางการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-๑๙ ทำให้เจ้าของบทเพลงซึ่งล้วนเป็นชาวต่างประเทศไม่สามารถเดินทางมาร่วมงานในเทศกาลได้แบบตัวเป็น ๆ การประสานงานระหว่างวงดนตรีและนักประพันธ์ผู้ส่งผลงานเพลงเข้าประกวด คือการใช้เทคโนโลยีการประชุมออนไลน์เข้ามามีบทบาทช่วยในการประสานงานด้านแนวคิดต่าง ๆ ให้ดำเนินไปได้อย่างเรียบร้อย โดยผู้ชนะในการประกวดครั้งนี้ คือ Ying-Ting LIN นักประพันธ์จากประเทศไต้หวัน ซึ่งจะได้รับเงินรางวัลจำนวน ๑,๐๐๐ ดอลลาร์สหรัฐ และสัญญาในการประพันธ์เพลงกับวง Tacet(i) ในเทศกาลปีถัดไป และผู้ชนะอันดับที่สองและสาม ก็จะได้รับสัญญาในการประพันธ์เพลงกับวง Tacet(i) ในเทศกาลปีถัดไปเช่นกัน

Tacet(i) Ensemble กับบทบาทความเป็นมืออาชีพในวงปีที่ ๗

ย้อนไปในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ (ค.ศ. ๒๐๑๔) เป็นปีที่มีการแสดงเล็ก ๆ จากนักศึกษาดนตรีกลุ่มหนึ่งถูกจัดขึ้นในวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล ไม่มีใครล่วงรู้อนาคตเลยว่าอีกไม่กี่ปีข้างหน้า นักศึกษาดนตรีกลุ่มเดียวกันนี้เองจะเป็นหนึ่งในคลื่นใหม่ลูกสำคัญของวงการดนตรีสมัยใหม่ Tacet(i) คือชื่อของกลุ่มนักศึกษาเหล่านั้น

แม้ว่า Tacet(i) จะเติบโตมาจากนักศึกษาดนตรีกลุ่มเล็ก ๆ แต่พวกเขาก็มีการวางแผนการทำงานค่อนข้างชัดเจนว่าต้องการสิ่งใดและจะดำเนินงานไปในทิศทางไหน ช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา Tacet(i) ได้มีส่วนในการพัฒนาวงการดนตรีสมัยใหม่ทั้งในและต่างประเทศมาอย่างต่อเนื่อง ได้เข้าร่วมเทศกาลทางดนตรีสมัยใหม่ที่สำคัญ และร่วมงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ในระดับนานาชาติหลายครั้ง ไม่ว่าจะเป็น Cornell University, China-ASEAN music festival, Cable News Network (CNN), Thailand International Composition Festival เป็นต้น



นอกจากในเรื่องของการรวมกลุ่มแล้ว Tacet(i) ยังได้สร้างบุคลากรดนตรีคุณภาพออกมารับใช้สังคมมากมาย ทั้งในฐานะศิลปินเดี่ยวและศิลปินกลุ่ม เป็นที่น่าจับตามองต่อไปในอนาคตว่าจะมีผลงานอะไรเกิดขึ้นอีกกับกลุ่มคนเหล่านี้ ที่แม้ว่ายังไม่ทันครบ ๑๐ ปีเต็ม ก็ได้สร้างผลงานมากมายเป็นที่ประจักษ์แล้ว

Thailand New Music and Arts Symposium สู่อนาคต

ช่วงพิธีปิดของงาน ปิยวัฒน์ หลุยลาภประเสริฐ ภัณฑารักษ์และศิลปินภายในงาน ได้เป็นผู้กล่าวถึงการจัดงานในอนาคต โดยได้แสดงวิสัยทัศน์และเจตจำนงในฐานะของตัวแทนผู้จัดงานว่า ในการจัดงานในอนาคตที่ต้องการจะเชื่อมต่อสู่โลกให้เป็นรูปธรรมชัดเจนมากยิ่งขึ้น ทางผู้จัดคือมูลนิธิดนตรีและศิลปะสมัยใหม่แห่งเอเชียอาคเนย์ และโครงการ Thailand Music and Art Organization (TMAO) นำโดยหัวเรือสำคัญ ปิยวัฒน์ หลุยลาภประเสริฐ จึงได้ประกาศเปลี่ยนชื่องานที่จะจัดขึ้นในปี ค.ศ. ๒๐๒๒ จาก Thailand New Music and Arts Symposium สู่ Int-Act ความน่าสนใจและรูปแบบจะปรับเปลี่ยนไปมากน้อยเพียงใด คงต้องติดตามกันต่อไป

รายการบรรยายและการแสดงทั้งหมดที่ผู้เขียนกล่าวถึง (และอาจจะพลาดในการกล่าวถึง) ผู้อ่านทุกท่านสามารถติดตามชมย้อนหลังได้ในช่องทางสื่อออนไลน์ YouTube โดยจะเผยแพร่อยู่ในช่องที่ชื่อว่า Thailand New Music and Arts Symposium TMAO ซึ่งในอนาคตก็คาดว่าจะเปลี่ยนเป็นชื่อ Int-Act เป็นอีกหนึ่งช่องทางที่เชื่อมต่อโลกด้วยเสียงดนตรีสมัยใหม่ อันจะสร้างความน่าตื่นตาตื่นใจต่อไปอีกมากในอนาคต

Yamaha Acoustic Instruments

















Bösendorfer
DER KLANG, DER BERÜHRT

YAMAHA
Live with Music

th.yamaha.com YamahaMusicThailand



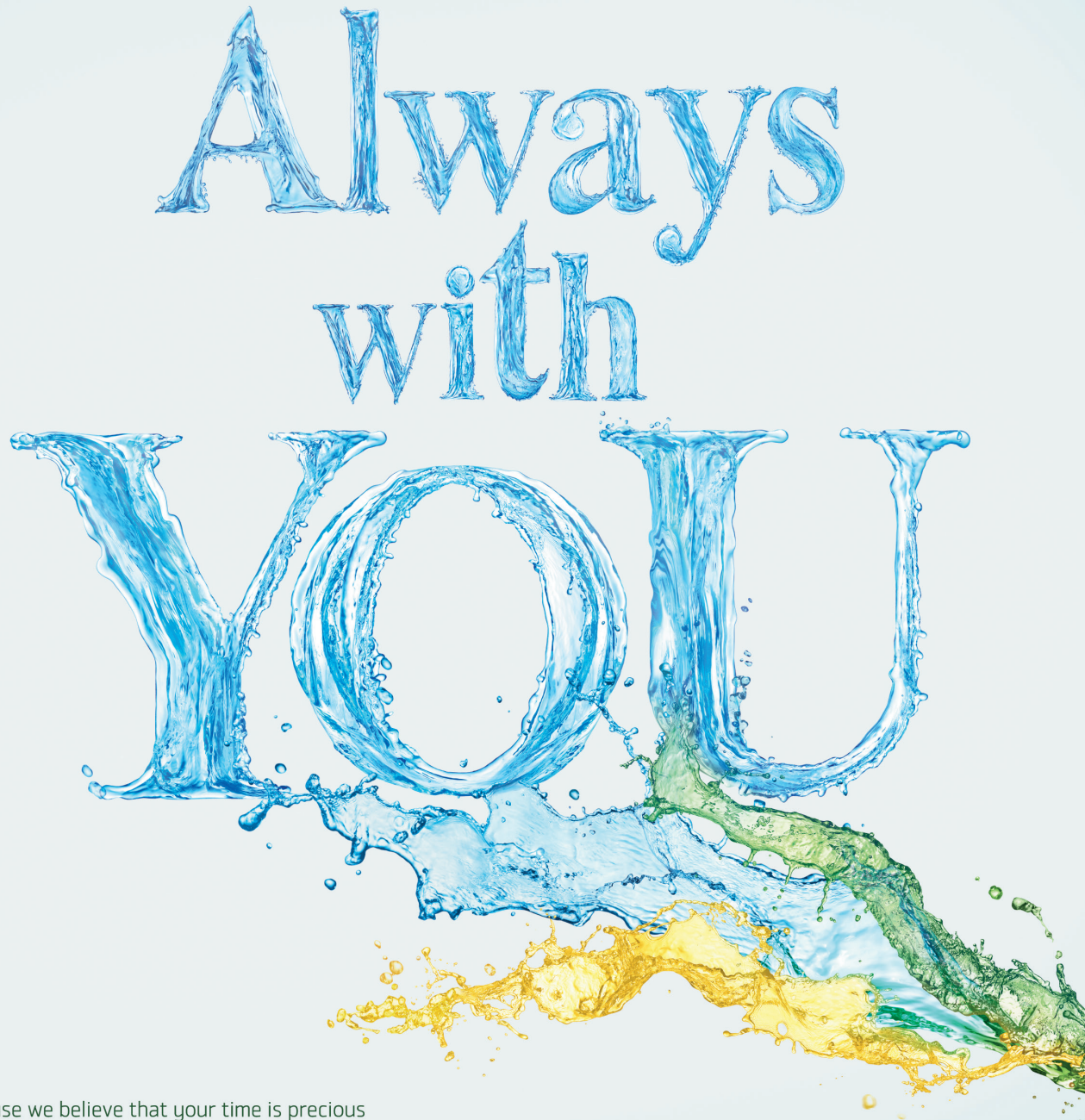
SCG congratulates Pro May-Ariya Jutanugarn

The winner of LPGA Championships

www.scg.co.th

Cement-Building Materials | Chemicals | Packaging

SCG



Because we believe that your time is precious
We're determined to fulf ill each and
Every One of Your Moments in Life with Happiness

thaibev | www.thaibev.com

MEMBER OF
Dow Jones
Sustainability Indices
In Collaboration with RobecoSAM

Member of DJSI Emerging Markets
Category – Food, Beverage & Tobacco
Industry Group

ThaiBev